د عوایدو لوی ریاست
ریاست عمومی عواید
Afghanistan Revenue Department
ARD

رهنمود شماره ١٤

مالیه بر ارزش افزوده برای تشبثات ثبت شده

مقدمه

این رهنمود معلومات عمومی را بر مبنای قانون مالیه بر ارزش افزوده افغانستان ارائه می نماید، اما یک مأخذ حقوقی یا منبع معلومات دقیق تخنیکی و حقوقی که معمولاً مربوط به مالیه شرکت های سهامی و شرکت های محدود المسؤلیت میگردد، نمی باشد.

اداره مالیات طبق قانون مکلف است تا با مالیه دهندگان مطابق به مندرجات تعلیمات نامه ها، طرزالعمل ها و رهنمود ها برخورد نماید. برای دریافت نسخه فعلی این نشریه ها، مالیه دهندگان میتوانند به صفحه انترنتی ریاست عمومی عواید مراجعه نمایند.

۱,۱ مالیه بر ارزش افزوده چیست؟

مالیه بر ارزش افزوده یک مالیه وسیع غیر مستقیم بوده که بالای واردات و ارزش افزوده شده بر اجناس و خدمات که در افغانستان به مصرف میرسد، سنجش میگردد. مالیه وسیع عبارت از مالیه است که بالای تعداد کثیر اجناس و خدمات تطبیق میگردد، اما نه لزوماً بالای تعداد کثیری از مالیه دهندگان دارای تشبثات. این یک مالیه غیر مستقیم بوده زیرا این مالیه بالای اجناس و خدمات وضع میگردد، نه بالای افراد یا نهادها. یک مالیه غیر مستقیم در نهایت توسط مصرف کننده نهائی اجناس و خدمات منحیث بخشی از قیمت که آنها برای اجناس و خدمات می پردازند، تادیه میگردد.

مالیه بر ارزش افزوده، مالیه است که بالای مصرف اکثر اجناس و خدمات، بشمول واردات که در افغانستان به مصرف میرسد، تطبیق میگردد. مالیه بر ارزش افزوده بصورت عموم، بالای مصرف خارج از افغانستان تطبیق نمیگردد، و همین دلیل است که مالیه بر ارزش افزوده بالای صادرات

تطبیق نمیگردد. مالیه بر ارزش افزوده یک "مالیه بر مصرف" است، زیرا در نهایت مصرف کننده نهائی بار مالیاتی را تحمل می نماید. یک تشبث ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده که اجناس و خدمات را بفروش میرساند مالیه بر ارزش افزوده را به وزارت مالیه تادیه می نماید اما بار این مالیه در واقع توسط مصرف کننده گان به عرضه کننده منحیث بخشی از قیمت خرید، پرداخت میگردد.

۱,۲ چرا باید مالیه بر ارزش افزوده را داشته باشیم

مالیه بر ارزش افزوده در مقایسه با مالیه معاملات انتفاعی یا سایر مالیات، دارای برخی از فواید مهم میباشد.

- مالیه بر ارزش افزوده عواید ضروری را برای دولت افغانستان جهت رفع نیازمندی های دولت و مردم فراهم نموده، و وابستگی به کمک های خارجی را محدود می نماید.
- از آنجاییکه مالیه بر ارزش افزوده از درک معاملات قابل پرداخت میباشد، این مالیه دارای یک نورم واحد بوده که این واحد بودن نورم اطاعت پذیری آن را نسبت به مالیات که دارای نورم های متعدد می باشد، سهل ترمیسازد، مانند مالیه معاملات انتفاعی که با سه نورم متفاوت تطبیق میگردد همچنان این مالیه یک مالیه وسیع بوده که از مغلق بودن تصامیم در مورد اینکه کدام فروشات تابع مالیه بر ارزش افزوده میگردد، میکاهد.
- مالیه بر ارزش افزوده طوری طرح شده، تا تشبثات که پاینتر از حد ثبت برای مالیه بر ارزش افزوده باشند، مکلف به انجام طی مراحل اداری نمی باشند.
- مالیه معاملات انتفاعی فعلی در هر مرحله تولید محاسبه و تادیه میگردد. این هزینه در هزینه های تشبث متراکم گردیده و بعداً به مرحله دیگر انتقال می نماید. نتیجه آن مالیات بالای مالیات میباشد. سیستم مالیه قابل مجرایی مالیه بر ارزش افزوده، این تراکم غیر موثر مالیات بالای مالیات را از بین میبرد.
- نورم پائین مالیه بر ارزش افزوده، امتیاز مالیاتی در برابر مالیه تادیه شده و عدم تطبیق مالیه بر ارزش افزوده بالای مواد اولیه مانند خوراک و لوازم منزل به این معنی است که تاثیر آن بالای قیمت ها و مردم مستمند کمتر است.
- توقوع میرود که مالیه بر ارزش افزوده سهم اقتصاد سایه (غیر قانونی) را کاهش دهد، زیرا تشبثات ثبت شده یک انگیزه قوی برای دریافت صورت حسابات درست از عرضه کننده گان آیشان که نشان دهنده مالیه تادیه شده باشد خواهند داشت، زیرا مالیه تادیه شده آنها از درک خریداری ها میتواند منحیث مجرایی در برابر ذمت مالیاتی آنها جبران گردد.
- مالیه بر ارزش افزوده صادرات را به دلیل تطبیق نورم صفر بالای صادرات اجناس و خدمات مربوطه، صادرات را تشویق می نماید. این بدین معنی است که قیمت اجناس صادر شده، مالیه بر ارزش افزوده را از جانب افغانستان در بر نخواهد داشت. سیستم مالیه معاملات انتفاعی به تشبثات افغانی حین رقابت در بازار های جهانی زیان وارد می نماید زیرا مالیه معاملات انتفاعی قیمت صادرات را بلند میبرد. و اینوضعیت مانع تشویق صادر کنندگان فعلی و آینده میشود.
- مالیه بر ارزش افزوده منحیث یک مالیه بالای مصرف، پس انداز و سرمایه گذاری را برای منفعت آینده اقتصاد افغانستان تشویق می نماید.
- سایر کشور ها از سیستم های مالیه بر ارزش افزوده شناخت وسیع داشته و سرمایه گذاران بین المللی با آن آشنا میباشند.

نورم عمومی مالیه بر ارزش افزوده ۱۰ فیصد میباشد. نورم مالیه بر ارزش افزوده در کشورهای همسایه در مقایسه به نورم این مالیه در افغانستان، به بصورت عموم بالاتر است: یعنی در ازبکستان و تاجکستان ۲۰ فیصد، در ترکمنستان ۱۵ فیصد، در قرغزستان ۱۲ فیصد میباشد. نورم این مالیه در کشورهای که فقیرتر از افغانستان اند بین ۱۵ الی ۲۰ فیصد است.

۱,۳ مالیه بر ارزش افزوده به چی شکل تطبیق میگردد

مالیه بر ارزش افزوده معمولاً از درک واردات اجناس به افغانستان قابل پرداخت میباشد. مالیه بر ارزش افزوده همراه با محصول گمرکی و سایر فیس ها قبل از اینکه اجناس داخل افغانستان شود، وضع میگردد. مالیه بر ارزش افزوده از درک واردات بدون در نظر داشت اینکه واردکننده ثبت مالیه بر ارزش افزوده است یا خیر، قابل پرداخت میباشد.

این مالیه همچنان از بابت فروشات اجناس و خدمات در افغانستان توسط افرادی که مکلف به ثبت آن میباشند، نیز قابل پرداخت میباشد. اشخاص که تشبث یا سایر فعالیت های اقتصادی را پیش میبرند، بدون در نظرداشت اینکه اشخاص انفرادی، شرکت تضامنی، شرکت یا سایر نهادهای حقوقی باشند، در صورتی مکلف به ثبت مالیه بر ارزش افزوده می باشند که سرمایه دورانی شان ۱۵۰میلیون افغانی یا بیشتر از آن باشد.

بصورت عموم یک تشبث زمانیکه ثبت میگردد، مکلف به تادیه مالیه از درک فروشات خویش، به استثنای یک تعداد اجناس محدود، میباشد. مالیه دهنده گان ثبت شده مکلف به وضع این مالیه منحیث بخش از قیمت بالای مشتریان شان میباشند.

در مقابل آن مالیه قابل پرداخت، تشبثات ثبت شده مستحق ادعای مالیه قابل مجرایی در برابر مالیه بر ارزش افزوده که از درک اجناس و خدمات استفاده شده در تشبث آیشان تادیه نموده اند، میباشند. این شامل مالیه بر ارزش افزوده بابت واردات و مالیه بر ارزش افزوده بابت کسب مالکیت که توسط آنها از سایر تشبثات ثبت شده در افغانستان صورت می گیرد، میباشد.

این مبالغ مالیه باید بطور ربعوار جمع گردیده و در اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده شامل گردد..

اظهارنامه باید ارائه و مبلغ خالص مربوط به ربع باید به دولت تادیه گردد. این مبلغ خالص عبارت از مالیه بر ارزش افزوده بابت "ارزش افزوده شده" توسط تشبث میباشد.

فورمول ذیل محاسبه مالیه قابل پرداخت و مالیه قابل مجرایی را نشان میدهد.

الف = مالیه قابل پرداخت (مالیه بر ارزش افزوده از درک فروشات) در ربع

ب = مالیه قابل مجرایی (مالیه بر ارزش افزوده تادیه شده بابت واردات و خریداری های داخلی) در ربع

ج = مالیه قابل پرداخت ربع به ریاست عمومی عواید

هرگاه مالیه قابل پرداخت در ربع از مالیه قابل مجرایی بیشتر گردد، اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده مبلغ مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت را نشان میدهد، که باید به وزارت مالیه تادیه گردد. در صورتیکه مالیه قابل مجرایی از مالیه قابل پرداخت بیشتر گردد، اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده مالیه قابل مجرایی را که معمولاً انتقال گردیده و در ربع بعدی ادعاء میگردد، نشان میدهد.

مصرف کننده گان و تشبثات ثبت ناشده مالیه قابل مجرایی را در برابر مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده، بدست نمی آورند. یعنی تشبثات ثبت ناشده مالیه قابل مجرایی را ادعاء نمی توانند، و همچنان مکلف به تادیه مالیه بر ارزش افزوده بابت فروشات شان نمیباشند. هیچ گونه مالیه قابل مجرایی در برابر اجناس کسب شده یا وارد شده بمنظور مصرف شخصی وجود ندارد.

مثال: مالیه بر ارزش افزوده چگونه تطبیق میگردد

شکل ذیل با استفاده از یک مثال ساده دورانی معاملات فروشات که به مصرف کنندگان منتج میگردد، نحوه تطبیق مالیه بر ارزش افزودهه را تشریح مینماید. در این مثال سه شخص وجود دارد – یک وارد کننده قالین، یک فروشنده فرش که پشم را از وارد کننده خریداری مینماید، و مصرف کننده نهائی که فرش را خریداری میکند. شکل مذکور با تشریح مالیه هر معامله موجود در مثال، تعقیب گردیده است.

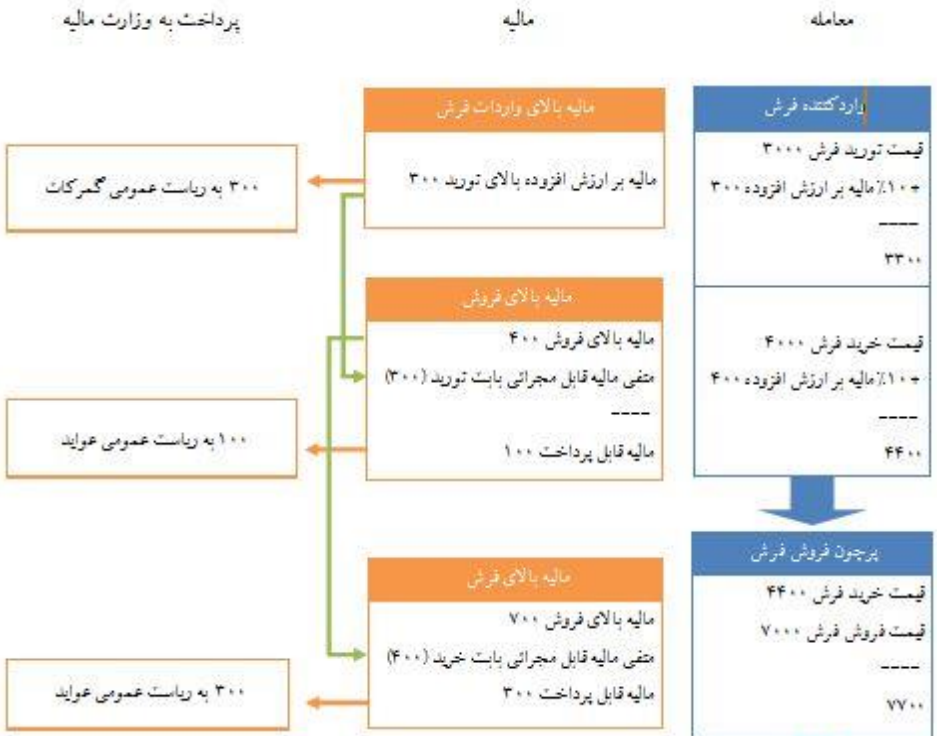

توریدِ فرش

وارد کننده فرش، فرش را به ارزش ۳۰۰۰ افغانی بشمول محصول گمرکی، مالیه ثابت و فیس هلال احمر وارد می نماید. ۱۰ فیصد مالیه بر ارزش افزوده بالای آن ارزش، یا ۳۰۰ افغانی توسط وارد کننده به ریاست عمومی گمرکات قبل از ورود اجناس برای مصرف داخلی، قابل پرداخت میباشد.

یادداشت

این رهنمود شرایط مالیه بر ارزش افزوده را برای تشبثات ثبت شده در ارتباط به معاملات در داخل افغانستان، تشریح می نماید. رهنمود جداگانه مالیه بر ارزش افزوده برای وارد کننده گان، شرایط مربوط به واردات اجناس را تشریح می نماید.

فروش به پرچون فروش فرش

وارد کننده فر ش ، که ثبت مالیه بر ارزش افزوده است، پشم را به پرچون فروش فرش در بدل ۴۰۰۰ افغانی جمع ۱۰ فیصد مالیه بر ارزش افزوده بفروش میرساند، که مجموعاً ۴۴۰۰ افغانی توسط تولید کننده فرش تادیه میگردد. وارد کننده فرش که شخص ثبت شده بوده، مالیه قابل پرداخت ۴۰۰ افغانی شامل قیمتی که توسط پرچون فروش تادیه شده این مبلغ به اداره مالیات قابل پرداخت است، مجرائی مالیات در مبلغ کم، ذیلاً توضیح میگردد.

ارزش اساسی که در فروش برای پرچون فروش اضافه شده مبلغ ۱۰۰۰ افغانی است که تفاوت میان ارزش تورید به مبلغ ۳۰۰۰ افغانی (بدون مالیه بر ارزش افزوده) و مبلغ ۴۰۰۰ افغانی قیمت فروش (بدون مالیه بر ارزش افزوده) میباشد. وارد کننده فرش مکلف به پرداخت مبلغ ۴۰۰ افغانی مالیه قابل پرداخت بابت فروش به پرچون فروش بوده، اما میتواند ۳۰۰ افغانی مالیه قابل مجرایی را که حین تورید پرداخت نموده ادعاء نماید زیرا پرچون فروش فرش شخص ثبت شده است و فرش را بمنظور فعالیت اقتصادی خود کسب نموده است. تفاوت ۱۰۰ افغانی عبارت از مبلغ مالیه بر ارزش افزوده است که از درک معامله مذکور تادیه میگردد، یا ۱۰ فیصد ارزش افزوده شده ۱۰۰۰ افغانی میباشد. به همین دلیل این مالیه بنام مالیه بر ارزش افزوده یاد میگردد.

فروش فرش به مصرف کننده

پرچون فروش بعداً فرش را به یک مشتری به قیمت ۷۰۰۰ افغانی جمع ۱۰فیصد مالیه بر ارزش افزوده که مجموعاً مبلغ ۷۷۰۰ افغانی میشود، بفروش میرساند. قیمت فروش شامل ۷۰۰ افغانی مالیه قابل پرداخت از بابت عرضه میباشد. در برابر آن مبلغ، فروشنده مستحق ۴۰۰ افغانی مالیه قابل مجرایی از پرداخت مالیه بر ارزش افزده که بخشی از قیمت خرید بوده میشود. بنابرین مالیه بر ارزش افزوده خالص که باید به اداره مالیات تادیه شود، مبلغ ۳۰۰ افغانی میباشد. و این بار هم مالیه بر ارزش افزوده خالص قابل پرداخت عبارت از ۱۰ فیصد مالیه بالای ارزش افزوده شده بوده، که این ارزش افزوده شده تفاوت میان مبلغ ۴۰۰۰ افغانی قیمت خرید (بدون مالیه بر ارزش افزوده) و مبلغ ۷۰۰۰ افغانی قیمت فروش (بدون مالیه بر ارزش افزوده) میباشد.

وضیعت مصرف کننده

مصرف کننده فرش را برای استفاده منزل خریداری نموده است. مصرف کننده مذکور مالیه قابل مجرایی را ادعاء نمیتواند زیرا فرش بمنظور فعالیت اقتصادی خریداری نشده، بلکه برای استفاده شخصی در منزل خریداری شده است. هرچند، مالیه بر ارزش افزوده در مراحل اولیه دورانی عرضه قابل پرداخت بوده، مصرف کننده در نهایت مالیه مذکور را منحیث مالیه بالای ارزش افزوده شده از طریق واردات و فروش توسط اشخاص ثبت شده، متحمل میگردد.

۱,٤ مالیه بر ارزش افزوده چیطور محاسبه و تحصیل میگردد؟

طوریکه در رهنمود مالیه بر ارزش افزوده و واردات تشریح گردیده است، مالیه بر ارزش افزوده بالای واردات اجناس حین ورود توسط ریاست عمومی گمرکات وضع میگردد. این مالیه بالای هر تورید قبل از ورود اجناس (بدون اینکه وارد کننده برای مالیه بر ارزش افزوده ثبت شده باشد یا خیر) قابل پرداخت میباشد، مگر اینکه واردات از مالیه معاف یا تابع نورم صفر باشد.

مالیه بر ارزش افزوده بالای فروشات داخلی و سایر عرضه ها توسط اشخاص ثبت شده در حساب بانکی وزارت مالیه قابل پرداخت میباشد. مالیه بر ارزش افزوده بطور ربعوار قابل پرداخت بوده و پرداخت آن باید در خلال ۳۰ روز بعد از ختم ربع صورت گیرد.

مبلغ قابل پرداخت در هر ربع قرار ذیل محاسبه میگردد:

- مجموع مالیه بر ارزش افزوده بابت عرضه های تابع مالیه در جریان ربع، منفی؛

- مجموع مجرایی های مربوط به مالیه بر ارزش افزوده بابت خریداری ها و واردات در ربع مذکور.

این مبالغ در نتیجه معاملات و رویداد های بعد از فروش در جریان ربع که تاثیر تغییر مبلغ درست مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت یا قابل مجرایی را دارد، تصحیح میگردد.

۱,۵ مکلفیت های مالیه دهنده گان ثبت شده

تشبثات و سایر اشخاص که دارای فعالیت اقتصادی بوده و سرمایه دورانی آنها از حد تعیین شده ثبت تجاوز می نماید، مکلفیت های مشخص دارند. آنها باید برای مالیه بر ارزش افزوده در وزارت مالیه ثبت گردند، اسناد لازم را جهت محاسبه مالیه بر ارزش افزوده ترتیب نمایند، اسناد متذکره را برای پنج سال نگهداری کنند، مبلغ درست مالیه بر ارزش افزوده را در هر ربع تادیه نموده، و اظهارنامه مکمل را برای هر ربع ارائه نمایند. این مکلفیت ها در بخش بعدی توضیح یافته است.

۲ مفاهیم و اصطلاحات مهم

در این رهنمود از برخی اصطلاحات برای مفاهیم مشخص در قانون، یا بمنظور محاسبه مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت، استفاده گردیده است. این اصطلاحات در پائین معرفی گردیده و در بخش های بعدی این رهنمود بیشتر توضیح یافته است.

۲,۱ مالیه بر ارزش افزوده

***مالیه بر ارزش افزوده*، طبق این رهنمود عبارت از مالیهٔ است که به اساس قانون مالیه بر ارزش افزوده بالای واردات و معاملاتی مانند فروش اجناس و خدمات در افغانستان، وضع میگردد.**

مالیه بر ارزش افزوده بالای **واردات تابع مالیه** و **عرضه های تابع مالیه** که توسط **مالیه دهنده گان** صورت میگیرد، وضع میگردد.

مالیه بر ارزش افزوده را در نهایت مصرف کننده گان متحمل میگردند. این مالیه توسط عرضه کنندهٔ ثبت شده از دریافت کنندهٔ عرضه، معمولاً منحیث بخش از قیمت تادیه شده برای عرضه، حصول میگردد.

۲,۲ نورم های مالیه بر ارزش افزوده

۲,۲,۱ نورم عمومی مالیه برارزش افزوده

اکثراً عرضه های تابع مالیه اجناس و خدمات تابع نورم ۱۰ فیصد مالیه بر ارزش افزوده قرار میگیرند.

۲,۲,۱ نورم صفر و عرضه های معاف

برخی از عرضه ها تابع مالیه میباشد اما به نورم صفر. این عرضه ها بنام ***عرضه های تابع نورم صفر*** نامیده میشود.

سایر عرضه ها از مالیه بر ارزش افزوده معاف میباشد. عرضه های معاف و عرضه های تابع نورم صفر دارای نتایج مختلف مالیاتی بوده که در بخش های ۲,۸,۱ و ۲,۸,۲ تشریح گردیده است.

۲,۳ مالیه دهنده و ثبت

در این رهنمود، اصطلاح ***مالیه دهنده*** به شخص حکمی یا حقیقی که برای مالیه بر ارزش افزوده ثبت گردیده باشد استفاده میگردد، بشمول شخصی که مکلف به ثبت بوده اما هنوز نگردیده است.

۲,۳,۱ ثبت

اشخاص دارای فعالیت های اقتصادی، که ذیلاً تشریح گردیده، با سرمایه دورانی بالاتر از یک حد تعیین شده مکلف اند تا در اداره مالیات برای مالیه بر ارزش افزوده ثبت گردند. فعلاً حد تعیین شده سرمایه دورانی ۱۵۰ میلیون افغانی در سال میباشد.

در بخش ۳ این رهنمود به تفصیل تشریح گردیده که کدام اشخاص مکلف به ثبت بوده و کدام اشخاص نمیتوانند ثبت گردند، چه چیز شامل سرمایه دورانی سالانه بوده، چطور ثبت گردد و چه وقت ثبت باید لغو گردد.

اشخاص که خود را ثبت نمی نمایند مکلف به پرداخت مالیه اضافی میباشند. برای دریافت معلومات بیشتر در مورد مالیه اضافی، به بخش ۱۳ مراجعه گردد.

۲,۳,۲ شخص مکلف به ثبت

شخص که مکلف به ثبت است، بدون در نظر داشت اینکه خود را واقعاً ثبت مینماید یا خیر، شامل مالیه بر ارزش افزوده از درک عرضه های تابع مالیه خویش میباشد. خود داری از ثبت شخص را از پرداخت مالیه بر ارزش افزوده از درک فروشات یا سایر عرضه های وی معاف ننموده و شخص مذکور بخاطر مالیه تادیه ناشده احتمالاً با مالیه اضافی و سایر اقدامات تطبیقی، مواجه خواهد شد.

مالیه دهنده گان که ثبت میگردند، تصدیق نامه ثبت مالیه بر ارزش افزوده برای آنها صادر خواهد شد. این تصدیق نامه باید نصب گردد تا مشتریان بداند که تشبث حق وضع مالیه بر ارزش افزوده را دارد.

۲,٤ فعالیت اقتصای

فعالیت اقتصادی شامل هر نوع فعالیت مستقل است که بمنظور کسب مفاد صورت گیرد، بشمول هر نوع داد و ستد، تجارت، تولید یا سایر فعالیت های دارای ماهیت تجاری.

انتفاعی بودن فعالیت اقتصادی شرط نمی باشد. فعالیت اقتصادی همچنان شامل فعالیت های است که توسط نهاد های غیر انتفاعی انجام میشود. فعالیت مرجع صدور جواز مشخصاً شامل فعالیت اقتصادی میگردد.

فعالیت اشخاص در مقابل دستمزد و معاش فعالیت اقتصادی محسوب نمیگردد، بدین معنی که کارمندان نمیتوانند ثبت گردند یا مالیه بر ارزش افزوده را در بدل خدمات شان وضع نمایند.

۲,۵ واردات تابع مالیه

واردات تابع مالیه عبارت از واردات اجناس بوده که حین وارد شدن تابع مالیه بر ارزش افزوده قرار میگیرد. واردات اجناس تابع مالیه هستند، مگر اینکه معاف یا تابع نورم صفر باشد. رهنمود شماره ۱۳ چگونگی وضع مالیه بر ارزش افزوده بالای واردات اجناس را تشریح می نماید.

۲,٦ عرضه تابع مالیه

عرضه تابع مالیه عبارت از فروش یا سایر عرضه های اجناس یا خدمات توسط مالیه دهنده میباشد. عرضه تابع مالیه باید دارای شرایط ذیل باشد:

- ***عرضه*** اجناس یا خدمات که معاف نباشد،
- ***عرضه*** در افغانستان صورت گرفته باشد،
- عرضه توسط یک ***مالیه دهنده*** صورت گرفته باشد،
- عرضه منحیث بخش از ***فعالیت اقتصادی*** باشد، و
- عرضه در بدل قیمت صورت گرفته باشد.

۲,۷ مالیه قابل پرداخت

در این رهنمود، اصطلاح ***مالیه قابل پرداخت*** به معنی مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت توسط مالیه دهنده از درک عرضه یا واردات اجناس و خدمات، استفاده میگردد. این مبلغ مالیه بر ارزش افزودهٔ است که معمولاً بالای مشتری منحیث بخشی از قیمت فروش وضع میگردد. اما مالیه قابل پرداخت از بابت یک معامله، بخشی از قیمت وضع شده میباشد، بدون در نظر داشت اینکه قیمت یک مبلغ مالیه بر ارزش افزوده را شامل باشد یا خیر. مالیه قابل پرداخت به اساس ارزش عرضه سنجش میگردد، معمولاً به اساس قیمت بدون مالیه بر ارزش افزوده.

در خصوص عرضه های اجناس یا خدمات، شخص ثبت شده مالیه را بطور جداگانه هر بار که عرضه صورت میگیرد، تادیه نمی نماید. مالیه دهنده باید یک مبلغ مجموعی مالیه قابل پرداخت را بعد از ختم دورهٔ مالیه بر ارزش افزوه که تمام مبالغ انفرادی مالیه قابل پرداخت از درک معاملات، مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده از درک کسب مالکیت ها و تصحیح بعد از فروش بابت همان دورهٔ مالیه بر ارزش افزوده را در بر دارد، را پرداخت نماید. .

۲,۸ عرضه

عرضه معمولاً یک معامله ای است که در بر گیرنده انتقال مالکیت اجناس یا ارائه خدمات میباشد. اکثر اجناس یا خدمات از طریق فروش عرضه میگردد، اما اصطلاح عرضه طوریکه تشریح گردید، میتواند شامل سایر اقدامات نیز باشد. نظریه عرضه در بخش ۴,۲ بیشتر توضیح گردیده است.

۲,۸,۱ عرضه معاف

برخی از عرضه ها معاف میباشند. هیچ مالیه قابل پرداخت بابت چنین عرضه ها وجود ندارد، اما مالیه قابل مجرایی بابت کسب مالکیت های که بمنظور عرضه های معاف استفاده میشود، ادعاء شده نیمتواند. اصطلاح *استفاده معاف* به اجناس و خدماتی ارتباط میگیرد که بمنظور عرضه معاف استفاده شده باشد.

۲,۸,۲ عرضه تابع نورم صفر

برخی از عرضه تابع نورم صفر میباشد، یعنی آنها عرضه های تابع مالیه اند اما نورم صفر مالیه بالای آنها تطبیق میگردد. در حالیکه مالیه بر ارزش افزوده بالای عرضه وجود ندارد، مالیه قابل مجرایی بابت کسب مالکیت های که بمنظور عرضه های تابع نورم صفر استفاده میشود، ادعاء شده میتواند.

عرضه های معاف و تابع نورم صفر در بخش های ۴,۲,۶ و ۴,۲,۷ بیشتر توضیح گردیده است.

۲,۹ در افغانستان

افغانستان مالیه بر ارزش افزوده را بالای عرضه های وضع مینماید که در افغانستان صورت گرفته باشد. زمانیکه اجناس یا خدمات وارد کشور میشود، مالیه بالای آنها تطبیق میگردد. صادرات از افغانستان تابع نورم صفر میباشد. اصطلاح "در افغانستان" در بخش ۴,۳ بیشتر تشریح گردیده است.

۲,۱۰ ارزش و قیمت

ارزش عرضه بمنظور تعیین مالیه قابل پرداخت استفاده میگردد. نورم معیاری مالیه بالای عرضه های تابع مالیه، ۱۰ فیصد ارزش عرضه میباشد.

قیمت عرضه معمولاً مجموع مبلغ قابل پرداخت بابت عرضه، بدون مالیه بر ارزش افزوده، میباشد. در اکثر موارد، قیمت عبارت از ارزش عرضه است. در مثال بخش ۱,۴ فروشات توسط وارد کننده پشم به تولید کننده فرش، ارزش عرضه ۴۰۰۰ افغانی میباشد.

قواعد خاص وجود دارد که به اساس آن ارزش عرضه در بعضی موارد خاص تعیین میگردد، بشمول:

- عرضه های که در آن قسمت از قیمت بشکل تبادله غیر پولی باشد،
- عرضه ها بمنظور شخصی یا معاف استفاده میشود.،
- عرضه ها از طریق اجاره های مالی، و
- عرضه ها به اشخاص مرتبط در بدل قیمت کمتر از ارزش روز باشد.

مفهوم قیمت و ارزش، و همچنان این قواعد خاص در بخش های ۴,۶ و ۴,۸ بشکل مفصل تشریح گردیده است.

۲,۱۱ قیمت مجموعی و مالیه بر ارزش افزوده

قیمت مجموعی در مورد تطبیق مالیه بر ارزش افزوده دو معنی دارد. قیمت مجموعی به معنی مبلغی است که یک شخص برای فروش یا سایر عرضه ها اعلان یا تعیین مینماید. اشخاص ثبت شده مکلف اند تا از شمولیت مالیه بر ارزش افزوده در قیمت های مجموعی شان اطمینان حاصل نمایند.

قیمت مجموعی همچنان به معنی مبلغی است که دریافت کننده در نهایت به پرداخت آن در بدل دریافت اجناس یا خدمات موافقه می نماید. از آنجاییکه مقرره مالیه بر ارزش افزوده چنین حکم مینماید که قیمت پرداخت شده باید مالیه بر ارزش افزوده بابت عرضه را شامل باشد، قیمت مجموعی عبارت از قیمت جمع مالیه بر ارزش افزوده میباشد. در مثال بخش ۱,۴ قیمت مجموعی عرضه صورت گرفته توسط وارد کننده قالین ۴۴۰۰ افغانی میباشد که از آن جمله ۴۰۰۰ افغانی آن قیمت و ۴۰۰ افغانی آن مالیه بر ارزش افزوده است.

این بدین معنی است که مالیه بر ارزش افزوده عرضه تابع مالیه ، معمولاً ۲۱/۱ قیمت تادیه شده عرضه میباشد، طوریکه در مثال فوق تشریح گردید. هرچند در خصوص عرضه تابع نورم صفر یا موارد خاصی که در آن ارزش عرضه با استفاده از چیزی غیر از قیمت تعیین میگردد، چنین نمی باشد.

مالیه دهنده که مالیه بر ارزش افزوده را وضع می نماید باید تصدیق نامه ثبت خود را در یک محل قابل دید نصب نماید. این یکی از راه های است که مشتریان بدانند تشبث حق وضع مالیه بر ارزش افزوده را بالای عرضه های تابع مالیه بر ارزش افزوده خویش دارد. علاوه بر آن، مالیه دهندگان میتوانند با مراجعه به صفحه انترنتی اداره مالیات، www.ard.gov.af، اطمینان

حاصل نمایند که آیا مالیه دهنده در لست مالیه دهنده گان ثبت شده مالیه بر ارزش افزده که در صفحه انترنتی مذکور نشر میگردد، وجود دارد یا خیر.

۲,۱۲ مالیه قابل مجرائی

مالیه دهنده گان ثبت شده زمانیکه چیزی را از مالیه دهنده دیگر کسب مینمایند، میتوانند مجرائی مالیه بر ارزش افزوده تادیه شده بابت عرضه های تابع مالیه را ادعاء نماید. آنها همچنان میتوانند مالیه قابل مجرایی مالیه بر ارزش افزوده تادیه شده بابت واردات شانرا ادعاء نمایند.

***مالیه قابل مجرائی* اصطلاح است که در قانون مالیه بر ارزش افزوده به معنی مجرائی در برابر موارد ذیل استفاده گردیده است:**

- مالیه بر ارزش افزوده تادیه شده توسط مالیه دهنده ثبت شده بابت خریداری از مالیه دهنده ثبت شده دیگر،
- مالیه بر ارزش افزوده تادیه شده بابت واردات اجناس توسط مالیه دهنده.

مفهوم مالیه قابل مجرائی بطور مفصل در بخش ۷ توضیح گردیده است.

۲,۱۲,۱ تسهیم بندی مالیه قابل مجرائی

در صورت که کسب مالکیت یا واردات مربوط به عرضه های معاف یا استفاده شخصی باشد، صرف یک بخشی از مالیه قابل مجرائی در برابر مالیه بر ارزش افزوده تادیه شده بابت کسب مالکیت یا واردات مذکور ادعاء شده میتواند. در این رهنمود آن بخش بنام ***بخش قابل مجرائی*** یاد میگردد.

مالیه قابل مجرائی برای مصارف برخی از دعوت ها و پذیرایی ها و برای اکثریت عرضه های عراده جات تیز رفتار مجاز نمی باشد. زمانیکه مالیه دهنده اسناد مناسب را که از هر مالیه قابل مجرائی حمایت نماید در دست داشته باشد، مالیه قابل مجرائی ادعاء گردیده میتواند.

برای کسب معلومات بیشتر در مورد اینکه چه وقت مالیه قابل مجرائی ادعاء گردیده میتواند به بخش ۷,۲ و در مورد اینکه چطور باید مالیه قابل مجرائی تسهیم شود، به بخش ۷,۳ مراجعه گردد.

۲,۱۲,۲ صورت حسابات مالیاتی و اسناد واردات

قبل از اینکه یک مالیه دهنده که دریافت کننده عرضه است بتواند مالیه قابل مجرائی را از درک کسب مالکیت از مالیه دهنده دیگر ادعاء کند، دریافت کننده باید ***صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده*** را داشته باشد. صورت حسابات مالیه بر ارزش افزوده باید از عرضه کننده دریافت گردد. صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده برای اینکه معتبر و اجازه ادعای مالیه قابل مجرائی را بدهد، باید حاوی معلومات مشخص که در بخش ۱۱,۳ بیان گردیده است، باشد.

همچنین، مالیه دهنده جهت ادعای مالیه قابل مجرائی در برابر واردات خویش، باید اسناد واردات را مطابق به قانون گمرکات و سایر اسناد را که ریاست عمومی گمرکات برای واردات لازم میداند، را داشته باشد.

۲,۱۳ تصحیح بعد از فروش

در بعضی موارد، هرگاه تغییری در معامله بوجود آید که ارزش عرضه را تغییر دهد، تصحیح مالیه قابل پرداخت یا مالیه قابل مجرایی بعد از فروش یا سایر عرضه ها ، ضروری میباشد. مثال های آن حالاتی است که:

- اجناس توسط مشتری برگردانده و تعویض نگردیده باشد،
- یک قرارداد تغییر یا لغو گردیده باشد، یا
- یک تخفیف یا بازپرداخت بعد از فروش صورت گرفته باشد.

این تغییر ارزش بنام **تصحیح بعد از فروش** یاد میگردد. تصحیح بعد از فروش میتواند در یک دورهٔ مالیه بر ارزش افزوده بعد از اینکه شخص اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده خود را قبلاً ارائه نموده باشد، یا در عین دوره مالیاتی بعد از اینکه به شخص صورت حساب مالیاتی قبلاً صادر گردیده باشد، صورت گیرد. تصحیح باید توسط عرضه کننده صورت گیرد، و شاید مالیه قابل پرداخت عرضه را افزایش یا کاهش دهد.

هرگاه تصحیح مربوط به یک عرضه شخص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده گردد، مالیه دهنده دریافت کننده نیز باید هر گونه مالیه قابل مجرائی مجاز را تصحیح نماید.

تصحیح بعد از فروش در بخش ۸ بیشتر توضیح گردیده است.

۲,۱۳,۱ دبت نوت و کریدت نوت

تصحیح بعد از فروش، زمانیکه تغییر بوجود می آید یا دریافت میگردد، باید ثبت اسناد گردد. این اسناد به نام ***دبت نوت ها*** و ***کریدت نوت ها*** یاد میگردد. در این اسناد مانند صورت حسابات مالیاتی، معلومات مشخص که ماهیت تصحیح و تغییر مالیه را واضح سازد درج گردد.معلومات در مورد شرایط دبت نوت و کریدت نوت بالترتیب در بخش های ۱۱,۴,۱ و ۱۱,۵,۱ تشریح گردیده است.

هرگاه تصحیح بعد از فروش ارزش عرضه را افزایش دهد، مالیه قابل پرداخت توسط عرضه کننده و مالیه قابل مجرایی برای دریافت کننده، در صورتیکه ثبت باشند، را نیز افزایش می دهد. در صورت افزایش ارزش، سندی که باید صادر گردد دبت نوت یاد میگردد.

هرگاه تصحیح بعد از فروش ارزش عرضه را کاهش دهد، مالیه قابل پرداخت توسط عرضه کننده و مالیه قابل مجرائی برای دریافت کننده ثبت شده را نیز کاهش میدهد. در صورت کاهش ارزش، سندی که باید صادر گردد کریدت نوت یاد میگردد.

۲,۱٤ دوره مالیه بر ارزش افزوده

طوریکه قبلاً ذکر گردید، لازم نیست که مالیه دهنده گان فوراً بعد از هر عرضه یا کسب مالکیت، مالیه را به اداره مالیات تادیه و مالیه قابل مجرائی را ادعاء نمایند. مبالغ مالیه قابل پرداخت و مالیه قابل مجرایی محاسبه و به طور دوره ای به اداره مالیات تادیه میگردد.

اصطلاح ***دوره مالیه بر ارزش افزوده*** به منظور محاسبه مالیه بر ارزش افزوده، محاسبه مبالغ در اظهارنامه های مالیه بر ارزش افزوده و پرداخت مالیه بر ارزش افزوده، استفاده میگردد.

از آغاز تطبیق قانون مالیه بر ارزش افزوده، هر دوره مالیه بر ارزش افزوده یک ربع سال مالی برای تمام مالیه دهنده گان میباشد.

۲,۱۵ ارائه اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده

مالیه دهنده گان باید مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت خویش را **در اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده** محاسبه وبیان نموده، اظهارنامه را در خلال ۳۰ روز بعد از ختم دورهٔ که اظهارنامه به آن ارتباط میگیرد، ارائه نماید. آنها باید از اظهارنامه رسمی تهیه شده توسط اداره مالیات استفاده نمایند، اظهارنامه باید بطور ربعوار ارائه گردد.

مالیه اضافی قابل پرداخت میباشد هرگاه اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده در وقت معین آن ارائه نگردد. در موارد استثنائی یک شخص میتواند به دلیل عدم ارائه اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده مورد پیگرد قانونی قرار گیرد. برای کسب معلومات در مورد مالیه اضافی و جریمه های عدم ارائه اظهارنامه مالیاتی، به بخش ۱۳ مراجعه گردد.

۲,۱۶ پرداخت مالیه

مبلغ قابل پرداخت به اداره مالیات در هر دوره بنام ***مالیه قابل پرداخت*** یاد میگردد. مالیه قابل پرداخت یک دوره باید در خلال ۳۰ روز بعد از ختم دوره تادیه گردد.

مالیه اضافی زمانی قابل پرداخت میباشد که در پرداخت مالیه قابل پرداخت تاخیرگردد. . برای کسب معلومات در مورد مالیه اضافی، به بخش ۱۳ مراجعه گردد.

مالیه دهنده گان باید مکلفیت های خویش را در قسمت ارائه اظهارنامه و تادیه مالیه در خلال ۳۰ روز بعد از ختم دوره مالیاتی اداء نمایند تا از پرداخت مالیه اضافی جلوگیری صورت گیرد.

۲,۱۷ مالیه قابل پرداخت

مالیه قابل پرداخت در یک دوره مالیاتی قرار ذیل محاسبه میگردد:

۱. مجموع ***مالیه قابل پرداخت***، که مجموع تمام مبالغ مالیه قابل پرداخت از بابت عرضه ها در ربع است،
۲. منفی ***مجموع مالیات قابل مجرائی***، که مجموع مبالغ مالیه قابل مجرائی برای ربع میباشد،
۳. منفی هرگونه ***مالیه قابل مجرائی اضافی*** انتقال شده از هر یک از دو دوره قبلی مالیاتی که تابع ادعاء بازپرداخت نمی باشد.

مبلغ حاصله عبارت از مالیه قابل پرداخت ربع میباشد.

۲,۱۷,۱ مجموع مالیه قابل پردخت یک ربع

مجموع *مالیه قابل پرداخت* یک ربع قرار ذیل محاسبه میگردد:

۱. تمام مالیات قابل پرداخت از بابت عرضه های که تاریخ آن در جریان ربع، است جمع گردد،
۲. جمع تمام تصحیح های بعد از فروش که ارزش عرضه های شما را افزایش میدهد، و
۳. منفی هر تصحیح بعد از فروش که ارزش عرضه های شما را کاهش میدهد.

۲,۱۷,۲ مجموع مالیه قابل مجرائی یک ربع

مجموع *مالیه قابل مجرائی* یک ربع قرار ذیل محاسبه میگردد:

۱. تمام مالیات قابل مجرائی کسب مالکیت ها از سایر مالیه دهنده گان ثبت شده در جریان ربع که شما از آن صورت حساب مالیاتی را در اختیار دارید جمع گردد،
۲. جمع هر گونه مالیه قابل مجرائی از بابت وارداتی انجام شده در جریان ربع که از آن اسناد لازم را در اختیار دارید.
۳. جمع هر تصحیح بعد از فروش که ارزش کسب مالکیت های شما را افزایش و از آن دبت نوت در اختیار دارید.
۴. منفی هر تصحیح بعد از فروش که ارزش کسب مالکیت های شما را کاهش و از آن کردیدت نوت در اختیار دارید.

کسب مالکیت ها در جریان ربع به اساس تاریخ عرضه به شما، مشخص میگردد. به تاریخ عرضه که در بخش ۲,۱۸ تشریح شده مراجعه گردد.

۲,۱۷,۳ مالیه قابل مجرائی اضافی

بعضی از مالیه دهنده گان ممکن در وضعیتی قرار داشته باشند که مجموع مالیه قابل مجرائی آنها از مجموع مالیه قابل پرداخت در اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده ایشان بیشتر شود، که منتج به ***مالیه قابل مجرائی اضافی*** در یک دوره گردد. در چنین وضعیت هیچ گونه مالیه قابل پرداخت وجود نداشته، و مالیه قابل مجرائی اضافی به دوره بعدی انتقال میگردد تا در آن دوره ادعاء گردد و هر گونه مالیه قابل مجرایی اضافی باقی مانده به دوره بعد آن انتقال میگردد. برای دریافت توضیحات بیشتر در مورد انتقال مالیات قابل مجرائی به بخش ۱۰,۲ مرجعه گردد.

۲,۱۸ تاریخ عرضه

در بعضی موارد، این ممکن واضح نباشد که یک عرضه به کدام دوره مالیه بر ارزش افزوده باید تخصیص داده شود. مثال آن عرضه ای است که در یک دوره مالیه بر ارزش افزوده آغاز شود و در یک دوره بعدی مالیه بر ارزش افزوده خاتمه یابد. بصورت عموم، تاریخ عرضه هر یک از تاریخ های ذیل که مقدم باشد، است :

- تاریخ که در آن صورت حساب برای پرداخت در بدل عرضه صادر گردیده،
- تاریخ که در آن پرداخت در بدل عرضه صورت گرفته، یا
- تاریخ که در آن اجناس تحویل یا خدمات ارائه گردیده باشد.

در مورد تاریخ عرضه قواعد خاص وجود دارد که در حالات مشخص تطبیق میگردد. مطابق قواعد خاص ذیل تاریخ عرضه عبارت است از:

- در تهیه اجناس منحیث تحفه، تاریخ تحویل آن،
- فراهم ساختن خدمات منحیث تحفه، تاریخ تکمیل آن،
- در اجناس تشبث که مورد استفاده شخصی یا استفاده معاف قرار میگیرد، تاریخی که اجناس برای بار اول به این منظور استفاده میگردد،
- در اجناس عرضه شده طبق اجاره مالی (به بخش ۴,۸,۲ مراجعه گردد)، تاریخ آغاز اجاره،
- در عرضه خدمات بر اساس اجاره (به استثنای اجاره مالی) یا زمانیکه پرداخت دوره ای لازم باشد، برای هر عرضه تاریخ تادیه یا تاریخ قابل تادیه هر یک که مقدم باشد.

۲,۱۹ فورمه منظور شده

اسناد ثبت مالیه دهنده و سایر اسناد مالیه بر ارزش افزوده باید با استفاده از ***فورمه منظور شده*** ارائه گردد.

فورمه منظور شده عبارت از فورمه است که توسط اداره مالیات بمنظور اجرای قانون مالیه بر ارزش افزوده طرح گردیده است. طور مثال، زمانیکه شخص درخواست ثبت را ارائه مینماید، باید آنرا در فورمه مشخص شده توسط اداره مالیات ارائه نماید.

دو فورمه عمده منظور شده به مقصد مالیه بر ارزش افزوده عبارت اند از فورمه درخواست ثبت، و اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده می باشد. چند فورمه منظور شده دیگر نیز برای درخواست های ذیل وجود دارد:

- ثبت گروپی،
- اطلاعیه تغییر معلومات ثبت،
- لغو ثبت مالیه بر ارزش افزوده،
- ادعای بازپرداخت مالیه بر ارزش افزوده.

۲,۲۰ اداره مالیات

اصطلاح ***اداره مالیات*** به معنی ریاست عمومی عواید وزارت مالیه میباشد. این اداره شامل مستوفیت ها در ولایات خارج از کابل بوده که مکلف به اجرای مسؤلیت های ریاست عمومی عواید در امر جمع آوری مالیات در ولایات مربوطه شان میباشند.

مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت بابت واردات، توسط ریاست عمومی گمرکات تطبیق میگردد.

۲,۲۱ بازپرداخت های مالیه قابل مجرائی اضافی بازپرداخت های مالیه قابل مجرائی اضافی

مالیه قابل مجرائی اضافی میتواند به دوره های بعدی به طور نامحدود انتقال گردد. هرچند، در صورت که مالیه قابل مجرائی اضافی یک دوره برای حد اقل دو دوره مالیاتی انتقال گردد، یک مالیه دهنده میتواند برای بازپرداخت مجرائی درخواست نماید.

بعضی از مالیه دهندگان مانند صادر کننده گان، ممکن بصورت معمول مالیه قابل مجرائی اضافی داشته باشند. در چنین حالت، اداره مالیات میتواند به مالیه دهنده اجازه دهد تا بازپرداخت را بدون اینکه انتقال نماید، ادعاء کند.

بازپرداخت های مالیه بر ارزش افزوده قبل از پرداخت هرگونه مبلغ اضافی به مالیه دهنده، جهت تادیه سایر دیون مالیاتی یا گمرکی استفاده میگردد.

قواعد در مورد مالیه قابل مجرائی اضافی و بازپرداخت در بخش های ۱۰,۲ و ۱۰,۳ بیشتر تشریح گردیده است.

۳ ثبت برای مالیه بر ارزش افزوده

این بخش توضیح مینماید که کدام تشبثات مکلف به ثبت مالیه بر ارزش افزوده میباشند، چطور سنجش سرمایه دورانی صورت میگیرد، و چطور فورمه ثبت تکمیل گردد.

در ابتداء، مالیه بر ارزش افزوده افغانستان صرف بالای واردات و تشبثات بزرگ تطبیق میگردد. اشخاص که عرضه های تابع مالیه آنها از حد تعیین شده سرمایه دورانی تجاوز نماید، باید برای مالیه بر ارزش افزوده ثبت گردند.

مالیه دهنده قبل از اینکه برای مالیه بر ارزش افزوده ثبت گردد، باید دارای نمبر تشخیصیه باشد یا آنرا از اداره مالیات اخذ نماید. درخواست ثبت مالیه بر ارزش افزوده و درخواست نمبر تشخیصیه میتواند در عین زمان ارائه گردد.

برای دریافت توضیح در مورد اینکه چطور باید نمبر تشخیصیه را اخذ نمود، به رهنمود شماره ۱۸ تحت عنوان: *نمبر تشخیصیه مالیه دهنده* مراجعه گردد.

۳,۱ مالیه دهنده گان مکلف به ثبت

مالیه دهنده گان که سرمایه دورانی آنها از ***حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده*** تجاوز نماید مکلف به ثبت مالیه بر ارزش افزوده میباشند. این نوع ثبت بنام ***ثبت الزامی*** یاد میگردد. سرمایه دورانی به اساس فعالیت گذشته و فعالیت تخمینی آینده سنجش میگردد.

۳,۲ حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده

حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده به اساس سرمایه دورانی سالانه نهاد میباشد. در زمان آغاز تطبیق مالیه بر ارزش افزوده، حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده مبلغ ۱۵۰ میلیون افغانی ***سرمایه دورانی سالانه*** میباشد.

سرمایه دورانی مالیه بر ارزش افزوده تمام فروشات یا عرضه ها را در بر ندارد. ارزش عرضه های معاف در محاسبه سرمایه دورانی شامل نمیگردد. هرچند، ارزش عرضه های تابع نورم صفر در محاسبه سرمایه دورانی شامل میگردد.

ارزش معاملات مربوط به توقف یا رفع مالکیت فعالیت اقتصادی شامل سرمایه دورانی سالانه مالیه بر ارزش افزوده نمیگردد. بطور مثال فروش دارائی های که بخش از توقف فعالیت اقتصادی را تشکیل میدهد.

۳,۲,۱ جمع شدن سرمایه دورانی اشخاص مرتبط

اشخاص مکلف اند تا عرضه های تابع مالیه ***اشخاص مرتبط*** را در محاسبه اینکه آیا حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده را پوره می نمایند یا خیر، شامل سازند.

شخص مرتبط به یک شخص عبارت از شخص است که در ارتباط به یک فعالیت اقتصادی، به دستور یا تقاضای مالیه دهنده عمل می نماید.

مثال های دو شخص که میتوانند اشخاص مرتبط باشند قرار ذیل است:

- سهم دار کنترول کننده شرکت و شرکت،
- پدر و پسر،
- زوج و زوجه،
- یک شرکت و کارمندان آن، و
- یک شرکت اصلی و شرکت تابع آن.

مفهوم شخص مرتبط به فعالیت های اقتصادی مرتبط ارتباط گرفته و صرف زمانی مطرح میگردد که دو شخص مرتبط فعالیت های اقتصادی را انجام دهند. طور مثال، در خصوص یک زوج و زوجه، در صورتیکه زوج و زوجه هر دو فعالیت اقتصادی را انجام ندهند، این سوال که آیا آنها اشخاص مرتبط اند یا خیر، مطرح نمی باشد.

مثال: ارزش مشترک عرضه های اشخاص مرتبط

شرکت X دارای عرضه های تابع مالیه سالانهٔ ۹۰۰۰۰۰۰۰ افغانی میباشد. شرکت متذکره همچنان مالک کامل شرکت فرعی Y بوده و شرکت Y منحیث یک تشبث جداگانه دارای مجموع عرضه های تابع مالیه سالانهٔ ۷۰۰۰۰۰۰۰ افغانی میباشد. از آنجائیکه شرکت X شرکت Y را کنترول میکند، شرکت Y شخص مرتبط شرکت X گفته میشود.

ارزش عرضه های تابع مالیهٔ شرکت Y با ارزش عرضه های تابع مالیهٔ شرکت X جمع میشود تا مشخص گردد که آیا شرکت های مرتبط باید درخواست ثبت مالیه بر ارزش افزوده را ارائه نمایند یا خیر. چون سرمایه دورانی (۱۶۰۰۰۰۰۰۰ میلیون افغانی) دو شرکت مرتبط اکنون از حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده تجاوز مینماید، بناً هر دو شرکت X و Y باید درخواست ثبت ارائه نمایند.

۳,۳ سرمایه دورانی قبلی و سرمایه دورانی پیشبینی شدۀ آینده

جهت تعیین اینکه آیا یک مالیه دهنده باید ثبت گردد یا خیر، سرمایه دورانی به دو طریق سنجش میگردد. در صورتیکه سرمایه دورانی بر اساس هر یک از این سنجش ها از حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده تجاوز نماید، شخص باید ثبت شود. در سنجش ها، فعالیت واقعی اقتصادی گذشته و آینده در نظر گرفته میشود. این سنجش ها هر ماه قابل تطبیق میباشد.

- ***سرمایه دورانی قبلی***: اشخاص در صورتی باید ثبت گردند که عرضه های تابع مالیه شان در ۱۲ ماه مساوی به حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده گردد.
- ***سرمایه دورانی پیشبینی شدۀ آینده***: اشخاص همچنان باید در صورتی ثبت گردند که، طبق مدارک و اسناد موجود، دلایل وجود داشته باشد که عرضه های تابع مالیه شان در مدت ۱۲ ماه آینده معادل حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده گردیده یا از آن تجاوز نماید.

مثال: تشبث مستلزم ثبت

شرکت ساختمانی صادق ثبت مالیه بر ارزش افزوده نمی باشد. شرکت مذکور به تاریخ اول حمل ۱۴۰۱ یک قرارداد بیست ماۀ اعمار چهار بلاک اپارتمانها را امضا میکند. ارزش قرارداد مذکور ۴۰۰ میلیون افغانی میباشد. به اساس این قرارداد شرکت صادق در ۱۲ ماه آینده جمعاً ۲۵۰ میلیون افغانی و در ۸ ماه بعدی آن ۱۵۰ میلیون افغانی پرداخت های تدریجی را بدست خواهد آورد. شرکت صادق مکلف است تا درخواست ثبت مالیه بر ارزش افزوده را ارائه نماید زیرا بعد از امضای قرارداد، شرکت مذکور انتظار دارد تا سرمایه دورانی آن در مدت ۱۲ ماه آینده مبلغ ۱۵۰ میلیون افغانی یا بیشتر از آن خواهد شد.

برای محاسبه اینکه آیا سرمایه دورانی قبلی یا آینده از حد تعیین شده ثبت تجاوز مینماید یا خیر، از ارزش عرضه ها یعنی مبلغ که مالیه بر ارزش افزوده در آن شامل نمی باشد، استفاده میشود. هرنوع مالیه بر ارزش افزودۀ که بر عرضه تابع مالیه منحیث قیمت وضع میشود، درنظر گرفته نمی شود.

مثال: محاسبه سرمایه دورانی

بشیر در آغاز زمان انفاذ قانون مالیه بر ارزش افزوده ثبت شده است زیرا در آن زمان مجموع عرضه های تابع مالیه وی در ۱۲ ماه قبلی ۱۶۲ میلیون افغانی گردیده است. دو سال بعد از ثبت، فعالیت اقتصادی وی به نقطه تنزیل نموده که عرضه های تابع مالیه وی در ۱۲ ماه قبلی ۱۴۰ میلیون افغانی جمع ۵. ۹ میلیون افغانی مبلغ تحصیل شده از بابت فروشات منحیث مالیه بر ارزش افزوده ، بوده است.

هرچند فروشات ناخالص وی مبلغ ۵. ۱۴۹ میلیون افغانی به شمول مالیه بر ارزش افزوده است، رقم درست مورد استفاده حین تطبیق حد تعیین شده ثبت، مبلغ ۱۴۰ میلیون افغانی می باشد (یعنی مجموع فروشات وی بدون مالیه بر ارزش افزوده).

۳,٤ تاریخ معینه درخواست برای ثبت

شخصی که مکلف به درخواست ثبت می باشد باید درخواست خویش را در خلال ۱۵ روز بعد از مکلف شدن به درخواست ثبت، ارائه نماید. مالیه دهنده گان باید در اخیر هر ماه مشخص نمایند که آیا مکلف به ثبت می باشند یا خیر.

اداره مالیات باید در خلال ۱۵ روز پس از درخواست، در مورد تصمیم اتخاذ نموده و درخواست کننده را در ظرف ۱۰ روز بعد از اخذ تصمیم، مطلع سازد.

مثال: تاریخ مکلفیت درخواست

به ادامه مثال شرکت ساختمانی صادق در بخش ۳,۳ شرکت متذکره در اخیر ماه حمل بعد از رسیدن به حد تعیین شده ثبت، مکلف به ارائه درخواست ثبت مالیه بر ارزش افزوده می گردد. درخواست ثبت وی باید به تاریخ ۱۵ ماه آینده (ثور)، ارائه گردد.

۳,۵ در کجا و چگونه باید درخواست ثبت ارائه و در ثبت تغییرات آورده شود

اشخاصیکه نیاز به درخواست ثبت دارند باید درخواست خویش را تکمیل نموده و آن را در فورمه منظور شده اداره مالیات ارائه نمایند.

درخواست ها باید به ریاست مالیه دهنده گان بزرگ ریاست عمومی عواید در کابل، یا اگر مقر اصلی فعالیت شخص ولایت دیگر باشد، به مستوفیت ولایت مربوطه ارائه گردد. فورمه های منظورشده در محلات مذکور قابل دسترس میباشد.

سایر فورمه های مربوط به ثبت، مانند درخواست های ثبت گروپی و فورمه تغییر معلومات ثبت، نیز حین ضرورت باید در فورمه منظور شده به ریاست مالیه دهنده گان بزرگ یا طوریکه در بالا ذکر شده به مستوفیت مربوطه ارائه گردد.

شخص بعد از اینکه ثبت مالیه بر ارزش افزوده میگردد، از تاریخ ثبت الزامی برای مدت حداقل یک سال ثبت شده باقی میماند.

۳,٦ تاریخ انفاذ ثبت الزامی

تاریخ انفاذ ثبت بستگی به چگونگی ثبت شخص دارد. برای ثبت الزامی و ثبت اختیاری قواعد مختلف وجود دارد. هرگاه شخص برای اینکه سرمایه دورانی وی از حد تعیین شده ثبت بیشتر گردیده درخواست ثبت نماید، ثبت وی از آغاز ماه بعدی ماه که مکلف به ثبت گردیده یا آغاز ماه بعدی، ماه که از ثبت مطلع شده، هرکدام که بعدتر باشد، نافذ میباشد.

مثال: تاریخ انفاذ ثبت

حامد یک تشبث فرش فروشی را پیش میبرد. وی ثبت مالیه بر ارزش افزوده نیست. فروشات او در مدت یازده ماه یعنی از ماه حمل الی ماه حوت سال ۱۴۰۱، مبلغ ۱۰۵,۰۰۰,۰۰۰افغانی میباشد. وی بر اساس یک فرمایش بزرگ از خارج، مبلغ ۵۸۰,۰۰۰,۰۰۰ افغانی فروشات می نماید. در ختم مدت دوازده ماه یعنی از ماه حمل الی ماه حوت، مجموع فروشات وی مبلغ ۱۶۳,۰۰۰,۰۰۰ افغانی می گردد. حامد مکلف به ثبت مالیه بر ارزش افزوده است زیرا فروشات وی در ختم مدت دوازده ماه (حمل الی حوت ۱۴۰۱) بیشتر از حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزده که مبلغ ۱۵۰ میلیون افغانی است، می گردد.

حامد مکلف است درخواست ثبت مالیه بر ارزش افزوده را الی تاریخ ۱۵ حمل ۱۴۰۲ که ۱۵ روز بعد از ختم ماه مکلف شدن وی به ثبت است، ارائه نماید.

اداره مالیات بتاریخ ۲۸ حمل تصمیم اتخاذ مینماید که تشبث حامد باید ثبت مالیه بر ارزش افزوده گردد. این اداره حامد را از موضوع مطلع ساخته و تصدیق نامه ثبت وی را بتاریخ ۶ ثور به وی ارائه می نماید. ثبت حامد برای مالیه بر ارزش افزوده از تاریخ ۱ جوزا آغاز میشود، یعنی از آغاز ماه بعدی، ماه که از نتیجهٔ درخواست خود مطلع گردیده است.

۳,۶,۱ حد اقل زمان برای ثبت الزامی

مالیه دهندهٔ که باید بدلیل اینکه سرمایه دورانی اش از حد تعیین شده ثبت تجاوز نموده ثبت گردد، باید تا زمانی ثبت شده باقی بماند که سرمایه دورانی وی (از بابت معاملات گذشته یا آینده) از حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده بیشتر باشد.

هرچند، مدتی که یک مالیه دهنده باید ثبت شده باقی بماند حد اقل دوازده ماه میباشد. در صورتیکه سرمایه دورانی قبلی و آینده (متوقعه) مالیه دهنده در خلال ۱۲ ماه بعد از ثبت، از حد تعیین شده ثبت کاهش یابد، مالیه دهنده باید الی تکمیل شدن ۱۲ ماه، ثبت باقی بماند.

۳,۷ عدم درخواست برای ثبت الزامی

هرگاه شخص به ارائه درخواست ثبت مکلف گردد اما درخواست ننماید، اداره مالیات می تواند اقدام به ثبت شخص مذکور نماید. تا مالیه بر ارزش افزوده که باید از درک عرضه ها تادیه شود بتواند بالای شخص وضع گردد. در صورتیکه شخص خود را بموقع ثبت ننماید و توسط اداره مالیات ثبت گردد، از آغاز ماه که مکلف به درخواست ثبت گردیده، ثبت شده تلقی می شود.

شخصیکه مکلف به درخواست ثبت بوده اما درخواست ننماید، تابع مالیه اضافی قرار میگیرد.

برای دریافت معلومات بیشتر پیرامون مالیهٔ اضافی، به بخش ۱۳ مراجعه گردد.

مثال: عدم درخواست برای ثبت

شفیق مالک یک تشبث ساختمانی بوده که ارزش عرضه های تابع مالیه وی با داشتن نوسانات از یک ماه تا ماه دیگر تغییر مینماید. برای اولین بار، در اخیر ماه عقرب سال ۱۴۰۰ مجموع عرضه های تابع مالیه وی در ۱۲ ماه گذشته از حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده تجاوز نموده است، لذا وی باید الی ۱۵ قوس برای ثبت درخواست می نمود. از آنجاییکه موصوف برای ثبت درخواست ننموده، اداره مالیات جهت ثبت وی اقدام مینماید. تاریخ ثبت وی از اول جدی ۱۴۰۰ خواهد بود.

۳,۸ صدور تصدیق نامه ثبت و نصب آن

هرگاه اداره مالیات به مالیه دهنده اطلاع دهد که این اداره ثبت وی را پذیرفته است، یک تصدیق ثبت مالیه بر ارزش افزوده در فورمه منظور شده نیز به وی صادر خواهد شد. در صورتیکه مالیه دهنده نمایندگی های متعدد داشته باشد، تصدیق نامه برای هر مقر فعالیت وی که از آنجا عرضه های تابع مالیه را برای مشتریان فراهم مینماید، صادر خواهد شد.

شخص ثبت شده مکلف است تا اصل تصدیق نامه ثبت را در یک محل قابل دید در مقر فعالیت خویش نصب نماید. تصدیق نامه ها باید روی دیوار در یک محل که برای مشتریان به سادگی قابل دید باشد، نصب گردد. مثالهای محلات قابل دید نزدیک محل فروش در داخل تشبث یا در نزدیک دروازه ورودی یا خروجی میباشد.

مالیه دهنده گان یا اشخاص دیگر اجازه کاپی نمودن تصدیق نامه ها را ندارند. یک مالیه دهنده میتواند برای تصدیق نامه دیگر درخواست نماید و تصدیق نامه از جانب اداره مالیات به وی صادر میگردد.

شخصیکه از تصدیق نامه ثبت مالیه بر ارزش افزوده بصورت تقلبی استفاده نموده یا به شخص دیگر اجازه دهد تا از آن استفاده نماید، تابع پرداخت مالیه اضافی قرار میگیرد.

برای کسب معلومات بیشتر در مورد مالیات اضافی و جرایم به بخش ۱۳ مراجعه گردد.

۳,۹ تغییر در جزئیات ثبت

شخص ثبت شده مکلف است تا اداره مالیات را از هر گونه تغییر در هر یک از موارد ذیل کتباً مطلع سازد:

- نام (بشمول نام تشبث یا نام تجارتی)،
- آدرس،
- محل فعالیت اقتصادی،
- ماهیت فعالیت اقتصادی،
- نماینده اصلی (در صورت مرتبط بودن)،
- آغاز یا ختم فعالیت در هر محل.

تغییرات جزئیات باید در فورمه منظور شده آن اطلاع داده شود. فورمه باید در ظرف ۲۱ روز بعد از تغییر به اداره مالیات ارائه گردد.

۳,۱۰ ثبت گروپی

در مواردیکه یک گروپ از شرکت ها، یک مالک مشترک داشته باشد، مثلاً یک گروپ شرکت ها کاملاً در مالکیت یک شرکت واحد قرار دارد، اداره مالیات میتواند یک شخص را برای مالیه بر ارزش افزوده منحیث نماینده گروپ ثبت نماید. همان ثبت، تمام گروپ را تحت پوشش قرار میدهد. و این ثبت بنام ثبت گروپی یاد میگردد.

ثبت گروپی صرف در حالات ذیل از طرف اداره مالیات منظور میشود:

۱. در صورت که گروپ از نظر مالی، اقتصادی و اداری باهم ارتباط نزدیک داشته باشند؛و
۲. در صورت که هر عضو گروپ به ثبت گروپی و اجراء وجایب و مکلفیت های مالیه بر ارزش افزوده به شکل دسته جمعی و انفرادی موافقت دشته باشند.

۳,۱۱ ثبت اختیاری

اشخاصیکه سرمایه دورانی ایشان پایین تر از حد تعیین شده ثبت قرار داشته باشد و مکلف به ثبت نباشند، میتوانند در موارد مشخص برای ثبت اختیاری درخواست نمایند. در این صورت به آنها اجازه داده خواهد شد تا مالیه قابل پرداخت خود را در قیمت عرضه های خویش شامل ساخته و مالیه قابل مجرائی را از درک کسب مالکیت شان از تاریخ آغاز ثبت، ادعاء نمایند.

برای ثبت اختیاری، شخص باید واجد شرایط ذیل باشد:

- در صورتیکه مالیه دهنده عرضهٔ تابع مالیه را فراهم نماید،،
- دارای محل ثابت فعالیت اقتصادی باشد، و
- در زمان ارائه درخواست، تمام قوانین مالیاتی را رعایت نموده باشد.

اشخاص متقاضی ثبت اختیاری، باید حد اقل یکی از شرایط ذیل را دارا باشد:

- حد اقل ۷۵٪ عرضه های تابع مالیه را به اشخاص ثبت شده فراهم نماید؛ یا
- حد اقل ۲۵٪ عرضه های تابع مالیه خود را صادر نماید.

برای دریافت اینکه آیا یک شخص مطابق واجد شرایط فوق است یا خیر، سرمایه دورانی قبلی و آینده وی در نظر گرفته میشود، طوریکه در بخش ۳,۳ بیان گردیده است.

ثبت اختیاری دو سال بعد از تاریخ آغاز مالیه بر ارزش افزوده شروع خواهد شد.

مثال: ثبت اختیاری

سرمایه دورانی شرکت واردات سخت افزار داود در حال حاضر ماهانه بالغ به ۲ میلیون افغانی میشود. داود فعالیت خویش را از یک گدام در هرات پیش میبرد. وی مکلف به ثبت نمی باشد زیرا سرمایه دورانی وی در دوازده ۱۲ ماه گذشته خیلی کمتر از حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده بوده و انتظار چنین است که در اینده نیز به همین وضعیت باقی بماند. او تمام اجناس خود را در داخل افغانستان به فروش می رساند و تقریباً نصف این فروشات به سایر اشخاص ثبت شده صورت میگیرد. وی تمام اظهارنامه های خود را ارائه و مالیات خویش را تادیه نموده است. از آنجاییکه موصوف حد اقل ۲۵٪ فروشات خویش را صادر نمی نماید، یا ۷۵٪ فروشات وی به اشخاص ثبت شده صورت نمی گیرد، وی شرایط ثبت اختیاری را تکمیل ننموده و بناً نمی تواند برای ثبت اختیاری درخواست نماید.

داود یک قرارداد جدید عرضه سخت افزار را با یک شرکت ساختمانی بزرگ عقد مینماید. شرکت ساختمانی ثبت مالیه بر ارزش افزوده می باشد و داود انتظار دارد تا هر ماه اجناس را به ارزش حد اوسط ۳ میلیون افغانی به مشتری جدید بفروشد. توقع دارد که این قرارداد سرمایه دورانی وی را به ۵ میلیون افغانی افزایش خواهد داد. ۴ میلیون افغانی آن یا ۸۰٪ سرمایه دورانی وی، عرضه ها به اشخاص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده میباشد.

فرض بر اینکه این رویداد پیش از دو سال قبل از آغاز مالیه بر ازش افزوده اتفاق افتید، زمانیکه ثبت اختیاری آغاز میگردد، داود اکنون میتواند برای ثبت اختیاری درخواست نماید. اکنون زمان ثبت اختیاری فرارسیده زیرا داود برعلاوه داشتن یک محل ثابت فعالیت، فراهم نمودن عرضه های تابع مالیه، و همچنان اطاعت پذیری از مکلفیت های مالیاتی خویش، اکنون با موجودیت دلا یل انتظار دارد تا بیش از ۷۵٪ عرضه های خویش را به اشخاص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده فراهم نماید.

تازمانیکه قرارداد مربوطه عقد نگردد، داود نمیتواند برای ثبت اختیاری درخواست نماید زیرا در زمان مذاکرات روی قرارداد، وی صرف امید یا آرزوی اینرا دارد که ۷۵٪ عرضه های خویش را به اشخاص ثبت شده فراهم نماید.

۳,۱۱,۱ درخواست برای ثبت اختیاری مالیه بر ارزش افزوده

شخصی که خواهان ثبت اختیاری است باید درخواست خویش را در فورمه منظور شده اداره مالیات، ارائه نماید. فورمه مذکور باید به اداره مالیات ارائه گردد. بعد از واجد شرایط شدن برای ثبت اختیاری، شخص میتواند درخواست ثبت را در هرمقطع زمانی ارائه نماید.

۳,۱۱,۲ حد اقل زمان برای ثبت اختیاری

در خصوص مالیه دهندهٔ که بشکل اختیاری ثبت میگردد، مدت حداقل که مالیه دهنده باید ثبت شده باقی بماند ۲ سال میباشد.

۳,۱۲ لغو ثبت

مالیه دهنده گان میتواند ثبت خود را در موارد مختلف لغو نمایند:

- در صورت متوقف شدن فعالیت های اقتصادی ایشان (بشمول انتقال تشبث به مالک جدید)، باید برای لغو ثبت درخواست دهند.

- در صورتیکه سرمایه دورانی سالانه ایشان حد تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده را دیگر تکمیل ننماید، میتوانند درخواست لغو ثبت را ارائه نمایند، مشروط براینکه از ثبت شان حداقل ۱ سال سپری شده باشد.
- درصورتیکه آنها بطور اختیاری ثبت شده باشند، میتوانند در هر مقطع زمانی درخواست لغو ثبت را ارائه نمایند، اما ثبت آنها قبل از تکمیل شدن مدت حداقل ۲ سال پس از تاریخ ثبت، لغو نخواهد شد.

علاوه بر آن، در صورتیکه مالیه دهنده واجد شرایط ثبت نباشد، اداره مالیات میتواند ثبت وی را بدون اینکه او برای لغو ثبت درخواست نموده باشد، لغو نماید.

۳,۱۲,۱ لغو الزامی در حالات توقف فعالیت اقتصادی

مالیه دهنده گان که هر نوع فعالیت های اقتصادی خویش را متوقف مینمایند، مکلف اند تا در خلال مدت ۱۵ روز پس از تاریخ توقف فعالیت، برای لغو ثبت درخواست نماید. توقف فعالیت اقتصادی شامل فروش یا انتقال تشبث به شخص دیگر میباشد.

درخواست باید تکمیل بوده و در فورمه رسمی اداره مالیات صورت گیرد. مالیه دهندهٔ که مکلف به درخواست لغو ثبت گردیده اما برای لغو ثبت درخواست نه نماید تابع مالیه اضافی قرار میگیرد. برای دریافت معلومات در مورد مالیات اضافی و جریمه ها، به بخش ۱۳ مراجعه گردد.

هرگاه یک مالیه دهندهٔ که سرمایه دورانی وی با شرایط ثبت مطابقت دارد فعالیت اقتصادی خود را در خلال ۱۲ ماه پس از مکلف شدن به ثبت متوقف نماید، ثبت وی تا زمان خاتمه یافتن مدت ۱۲ ماه باقی مانده نافذ پنداشته شده و بعد از تکمیل مدت مذکور توسط اداره مالیات لغو میگردد. مالیه دهنده مکلف است تا اظهارنامه های ۱۲ ماه باقی مانده را ارائه نماید.

هرگاه یک مالیه دهنده ثبت شده اختیاری فعالیت اقتصادی خود را در خلال ۲ سال بعد از ثبت ابتدایی متوقف نماید، ثبت وی تا زمان خاتمه یافتن مدت ۲ سال نافذ پنداشته شده و بعد از آن لغو میگردد. مالیه دهنده مکلف است تا اظهارنامه های قسمت باقی مانده ۲ سال را ارائه نماید.

۳,۱۲,۲ لغو اختیاری ثبت

علاوه بر درخواست الزامی لغو ثبت در زمان متوقف شدن فعالیت، شخص ثبت شده در صورتی می تواند برای لغو ثبت درخواست نماید که سرمایه دورانی وی در ۱۲ ماه گذشته و سرمایه دورانی پیشبینی شده وی در ۱۲ ماه آینده کمتر از سطح تعیین شده ثبت مالیه بر ارزش افزوده باشد.

۳,۱۳ درخواست برای لغو ثبت

اداره مالیات مکلف است تا تصمیم خود را در خصوص لغو ثبت در خلال ۱۵ روز بعد از دریافت درخواست، اتخاذ نماید. درخواست کننده باید در خلال ۱۰ روز بعد از اخذ تصمیم، ذریعه اطلاعیه کتبی مطلع گردد.

۳,۱٤ تاریخ لغو ثبت

اطلاعیه لغو، تاریخ لغو ثبت را مشخص خواهد نمود. اداره مالیات تاریخ انفاذ لغو را نشر خواهد نمود.

هرگاه مالیه دهنده برای لغو ثبت درخواست نماید، هر یک از تاریخ های ذیل که بعدتر باشد، تاریخ لغو ثبت میباشد:

- تاریخ که مالیه دهنده در آن نافذ شدن لغو را درخواست نموده است.
- تاریخ که در آن مالیه دهنده برای اولین بار واجد شرایط لغو میگردد.

هرگاه اداره مالیات تصمیم بگیرد که ثبت مالیه دهنده را بدلیل اینکه واجد شرایط ثبت نبوده لغو نماید، لغو ثبت از تاریخ نافذ میباشد که شخص برای اولین بار واجد شرایط ثبت گردیده است.

۳,۱۵ تأثیر لغو ثبت

لغو ثبت یک شخص مکلفیت ها و وجایب را که در آن دوره مالیه دهنده بوده، بوجود اورده یا هم به آن دوره ارتباط دارد، مناثر نمی سازد.

شخص مکلف است تا اظهارنامه دوره های مالیه بر ارزش افزوده را الی دورهٔ که به تاریخ لغو ثبت خاتمه میابد، ارائه نماید.

۳,۱۵,۱ وضع مالیه بالای اجناس موجود بعد از لغو ثبت

شخص در حین لغو ثبت طوری پنداشته می شود که عرضه تابع مالیهٔ مال تجارت در دست را که مجرائی مالیه قبل از لغوه برای لغوه آن مجاز باشد انجام داده باشد.

۳,۱۵,۲ اظهارنامه نهائی مالیه بر ارزش افزوده

اظهارنامه نهائی مالیه بر ارزش افزوده باید در خلال ۳۰ روز بعد از ختم دوره مالیه بر ارزش افزوده که لغو ثبت در آن نافذ میگردد، ارائه گردد. اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده باید تمام معاملات و فعالیت های که الی تاریخ انفاذ لغو ثبت صورت گرفته است را شامل باشد، بشمول عرضه تابع مالیه پنداشته شده اجناس موجود در زمان لغو ثبت.

هرنوع مالیه بر ارزش افزوده تادیه ناشده نیز باید الی تاریخ مذکور تادیه گردد.

۳,۱۵,۳ مالیه دهنده گان قبلی باید تصدیق نامه های ثبت مالیه بر ارزش افزوده خویش را برگردانند

درصورتیکه ثبت لغو گردد، مالیه دهنده قبلی باید تمام تصدیق نامه های ثبت مالیه بر ارزش افزوده را به اداره مالیات برگرداند. تصدیق نامه ها باید در خلال ۷ روز بعد از دریافت اطلاعیه لغو ثبت، برگردانده شود.

۳,۱۵,٤ لیست عمومی ثبت مالیه بر ارزش افزوده

برای مطلع ساختن مستهلکین از اینکه چه کسانی بطور قانونی ثبت مالیه بر ارزش افزوده میباشند، اداره مالیات لیست تمام مالیه دهنده گان ثبت شده را در ویب سایت عواید (www.ard.gov.af) به نشر خواهد رساند. این لیست به مالیه دهنده گان و مصرف کننده گان کمک خواهد نمود تا تشخیص دهند که چه کسانی میتوانند مالیه بر ارزش افزوده را بصورت قانونی وضع نمایند.

این لیست به مردم فرصت میدهد تا معلوم نمایند که آیا یک شخص حق دارد تا مالیه بر ارزش افزوده را بالای عرضه های شان وضع نماید یا خیر.

لیست عمومی همچنان منحیث یک خدمت برای تشبثات عمل نموده، به آنها فرصت میدهد تا معلوم نمایند که آیا میتوانند مالیه قابل مجرایی بابت خریداری ها را از عرضه کنندگان ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده ادعاء نمایند یا خیر.

٤. عرضه تابع مالیه

طوریکه در فوق ذکر شد، مالیه بر ارزش افزوده از عرضه تابع مالیه و واردات تابع مالیه، قابل پرداخت میباشد. واردات تابع مالیه در رهنمود مالیه *بر ارزش افزوده برای وارد کننده گان*،

تشریح گردیده است. یک معامله در صورتی شامل عرضه تابع مالیه میگردد که تمام عناصر عرضه تابع مالیه در آن وجود داشته باشد.

٤,١ عناصر عرضه تابع مالیه

هرگاه یک معامله شرایط ذیل را دارا باشد، عرضه تابع مالیه بوده و تابع مالیه بر ارزش افزوده میباشد:

- معامله شامل عرضه اجناس یا خدمات باشد،
- عرضه معافیت نداشته باشد،
- در افغانستان صورت گیرد،
- از سوی مالیه دهنده صورت گیرد، بشمول شخص که باید خود را ثبت مالیه بر ارزش افزوده مینمود، اما ننموده است،
- منحیث بخشی از فعالیت اقتصادی صورت گیرد،
- در بدل قیمت صورت گیرد.

عرضه شامل هر نوع عرضه در آغاز یا ختم فعالیت اقتصادی میباشد.

٤,٢ عرضه

عرضه های اجناس و خدمات در صورتی تابع مالیه بر ارزش افزوده میباشد که معامله در برگیرنده سایر عناصر عرضه تابع مالیه باشد. عرضه اجناس و عرضه خدمات دارای مفاهیم وسیع میباشد.

٤,٢,١ عرضه اجناس

عرضه اجناس معمولاً شامل انتقال مالکیت اجناس از یک شخص به شخص دیگر است. این انتقال معمولاً از طریق فروش صورت میگیرد، اما عرضه اجناس شامل هر نوع انتقال حق رفع مالکیت اجناس منحیث مالک میباشد، طور مثال، از طریق تبادله و واگذاری اجناس. عرضه اجناس همچنان شامل اجاره یا کرایه دادن اجناس تحت اجاره مالی میباشد.

عرضه اجناس جایگزین به دلیل عیب یا نقص در اجناس اصلی (اولی) عرضه شده، معمولاً یک عرضه جدید اجناس محسوب نمی گردد، مشروط بر اینکه بخشی از قرارداد یا موافقتنامه عرضه اصلی (اولی) اجناس که عیب یا نقص داشته را تشکیل دهد.

٤,٢,٢ استفاده شخصی اجناس

هرگاه مالیه دهنده اجناس را که بابت آن مالیه قابل مجرایی ادعاء گردیده به مقاصد شخصی یا معاف استفاده نماید، چنین استفاده اجناس منحیث عرضه تابع مالیه محسوب میگردد. هدف از این امر دوباره بدست آوردن مالیه بر ارزش افزودهٔ است که در زمان که اجناس مصرف شده تلقی میگردد، بصورت درست قابل پرداخت میباشد.

٤,٢,٣ عرضه خدمات

عرضه خدمات نیز دارای مفهوم وسیع است. عرضه خدمات در واقع به معنی انجام هر نوع فعالیت است که بمنظور قانون مالیه بر ارزش افزوده، عرضه اجناس یا پول نباشد.

اکثر عرضه های خدمات، انجام خدمات توسط یک شخص برای شخص دیگر میباشد. خدمات انجام شده شامل فعالیت های مانند محاسبه، صفایی یا خدمات مشورتی میباشد. عرضه خدمات همچنان شامل فراهم نمودن هرنوع منافع تجارتی قابل انتقال به هر یک از اشکال ذیل می باشد:

- اجاره تجارتی،

- حق الاختراع، اختراعات، فورمولها، پروسه ها، طرح ها، نقشه ها، رمزهای تجارتی، یا فن کار
- حق الطبع و تصنیف ادبی، موسیقی یا هنر،
- علایم تجارتی و نامهای تجارتی،
- حق استفاده از نام تجارتی، جوازها یا قراردادها،
- شیوه ها، پروگرامها، سیستم ها، طرزالعمل ها، کمپاین ها، سروی ها، مطالعات، پیشبینی ها، تخمین ها، لست های مشتریان یا اطلاعات تخنیکی.

اصطلاح **خدمت** در قانون مالیه بر ارزش افزوده تعریف وسیع دارد، بشمول عرضه چیزیکه معمولاً منحیث خدمت محسوب نمیگردد نیز میتواند تابع مالیه قرار گیرد. علاوه بر مفهوم عام خدمت، موارد ذیل نیز خدمت تلقی شده که مالیه بر ارزش افزوده میتواند از آن قابل پرداخت باشد:

- اعطاء، انتقال یا واگذاری حق،
- فراهم نمودن تسهیلات یا منفعت،و
- صدور جواز، اجازه نامه، تصدیق نامه، امتیاز، صلاحیت نامه یا سایر اسناد توسط مرجع صدور جواز.

٤,٢,٤ عرضه پول

یک استثنائی مهم در معنی عرضه، عرضه پول است. در اکثر معاملات فروش، یک طرف معامله در بدل عرضه اجناس یا خدمات پول می پردازد. در چنین معاملات، پول عرضه محسوب نگردیده بلکه معمولاً قیمت عرضه میباشد. قیمت در بخش ۴,۶ تشریح گردیده است.

برخی از معاملات مالی شامل تبادله پول در بدل پول میباشد. مثال آن یک قرضه پولی بوده که در بدل پرداخت مجدد قرضه مذکور داده میشود. به منظور مالیه بر ارزش افزوده این معامله خدمات مالی معاف هستند، در بخش ۵,۱,۲ تشریح گردیده است.

٤,٢,٥ عرضه های جزئی

بسیاری از عرضه ها شامل یک بسته ای از اشیاء بوده که یکجا عرضه میگردد. عرضه جزئی خدمات مربوط به عرضه اجناس، جزء عرضه اجناس پنداشته میشود. همچنین عرضه جزئی اجناس منحیث بخشی از عرضه خدمات، جزء عرضهٔ خدمات محسوب میگردد.

مثال: عرضه جزئی

یک مثال عرضه جزئی خدمات عرضه یک کانتینر خالی، یک جنس، یکجا با خدمات انتقال کانتینر میباشد. چیز اصلی که عرضه شده کانتینر بوده، و خدمات انتقال کانتینر جزء آن عرضه است، و بناً جزء عرضه خدمات پنداشته میشود.

٤,٢,٦ عرضه های معاف

شخص ثبت شده ای که عرضه های معاف از مالیه بر ارزش افزوده را فراهم می نماید مکلف به پرداخت مالیه بر ارزش افزوده عرضه های مذکور نمی باشد. این لزوماً بدین معنی نیست که مالیه بر ارزش افزوده هیچ تأثیری بالای این اجناس و خدمات ندارد. تشبثات که عرضه های معاف را فراهم می نمایند، هیچگونه مالیه قابل مجرایی را از عرضه های که بمنظور فراهم نمودن عرضه های معاف کسب گردیده، ادعاء نموده نمی توانند، و آن را میتوانند در قیمت بشکل قیمت بلندتر به مشتریان ایشان انتقال دهند.

عرضه های ذیل عرضه های معاف میباشد:

- خدمات صحی که مطابق احکام قانون عرضه گردیده باشد،

- خدمات تعلیمی و تحصیلی منظور شده مطابق احکام قانون،
- خدمات مالی و بیمه مطابق احکام قانون،
- انتقال یا اجاره ملکیت های عقاری بمنظور رهایش شخصی،
- ارائه خدمات دینی،
- کمک های بشردوستانه، و
- اجناس و خدمات که بمنظور بازسازی بعد از وقوع آفات طبیعی، حوادث صنعتی و فاجعه ها بدسترس ادارات دولتی قرار میگیرد، و
- خدمات مربوط به تربیت بدنی و سپورت.

این کتگوری ها در بخش ۵ به شکل مفصل توضیح گردیده است.

٤,٢,٧ عرضه های تابع نورم صفر

عرضه های تابع نورم صفر عبارت از عرضه های است که در عوض نورم معمول ۱۰ فیصد تابع نورم صفر فیصد قرار میگیرند. در واقع، قیمت این عرضه ها از مالیه بر ارزش افزوده معاف میباشد، زیرا نورم مالیه بر ارزش افزوده صفر است اما عرضه کننده از درک عرضه های که بمنظور عرضه تابع نورم صفر کسب گردیده، مستحق مالیه قابل مجرائی نمی باشد.

عرضه های ذیل عرضه های تابع نورم صفر میباشد:

- ترانسپورت بین المللی زمینی اجناس یا مسافربری بشمول عرضه اجناس و خدمات مربوط آن،
- انتقال یک قسمت یا کل تشبث، منحیث تشبث فعال (به بخش ۶,۱,۴ مراجعه گردد) از یک شخص ثبت شده به شخص ثبت شده دیگر،
- مواد غذایی اولیه (گندم، آرد، برنج، بوره، روغن غذایی، چای، پیاز، کچالو و نمک)،
- کتب و مواد درسی، و
- مواد اولیه مورد استفاده منزل (ذغال سنگ، چوب سوخت، گاز مایع وصابون).

عرضه ها تابع نورم صفر در بخش ۶ مفصلاً تشریح گردیده است.

٤,٣ عرضه در افغانستان

تشخیص اینکه عرضه در کجا صورت میگیرد ممکن ضروری باشد، زیرا صرف عرضه های که "در افغانستان" صورت میگیرد تابع مالیه بر ارزش افزوده میباشد.

برای اجناس و خدمات قواعد مختلف وجود دارد. در خصوص اجناس، قاعده اصلی این است که محل عرضه اجناس مکانی است که در آن اجناس از طرف عرضه کننده تحویل گردیده یا در دسترس قرار میگیرد.

در صورتیکه عرضه شامل انتقال اجناس به وسیله ترانسپورت باشد، محل عرضه مکانی است که تراسپورت از آن آغاز میشود. این در صورتی مهم میباشد که اجناس توسط عرضه کننده که خارج از افغانستان موقعیت دارد به عرضه کننده که در داخل افغانستان موقعیت دارد، عرضه شود. عرضه که از خارج به افغانستان صورت میگیرد، عرضه تابع مالیه نمی باشد، اما زمانیکه وارد میگردد، در عوض ممکن منحیث واردات تابع مالیه، تابع مالیه بر ارزش افزوده قرار گیرد.

برای معلومات بیشتر در مورد واردات به رهنمود شماره ۱۳ تحت عنوان: *مالیه بر ارزش افزوده برای وارد کننده گان*، مراجعه گردد.

هرگاه عرضه اجناس شامل ترانسپورت اجناس از یک محل در داخل افغانستان به محل دیگر در خارج افغانستان باشد، چنین عرضه اجناس منحیث عرضه در افغانستان تلقی میگردد. به عباره دیگر صادرات اجناس منحیث عرضه در افغانستان پنداشته می شود.

برای عرضه خدمات، محل فعالیت عرضه کننده معمولاً منبع اصلی خدمات پنداشته میشود. در صورتیکه شخص ثبت شده دارای بیش از یک محل فعالیت باشد، عرضه در مکانی صورت گرفته که خدمات از آنجا ارائه شده باشد.

در مورد صادرات خدمات از افغانستان به یک کشور خارجی، محل عرضه در افغانستان است. صادرات خدمات برای استفاده در خارج از افغانستان، تابع نورم صفر میباشد.

علاوه بر موارد فوق، هرگاه دریافت کننده، خدمات ذیل را در افغانستان استفاده یا دریافت نماید، طوری پنداشته میشود که عرضه خدمات در افغانستان صورت گرفته است:

- اعطای حق استفاده از حق الطبع، حق الاختراع و علایم تجارتی،
- خدمات محاسبوی، مهندسی، مشورتی، انجنیری و حقوقی،
- پروسس اطلاعات (داتا) یا تهیه معلومات،
- اعلانات و خدمات انتشارات،
- خدمات مربوط به جایداد که در افغانستان موقعیت دارد، و
- خدمات که توسط مرجع صدور جواز در افغانستان، فراهم میگردد.

٤,٤ عرضه توسط مالیه دهنده

مالیه دهنده شخصی است که مطابق قانون مالیه بر ارزش افزوده ثبت یا مکلف به ثبت باشد.

طوری که در بخش ۳ بحث گردید، بعد از اینکه سرمایه دورانی یک شخص از حد تعیین شده ثبت تجاوز نماید، شخص مذکور بدون درنظر داشت اینکه درخواست ثبت را ارائه نموده یا خیر، مالیه دهنده تلقی میگردد.

شرط اقامت در تعریف مالیه دهنده شامل نمی باشد. بنابرین، اشخاص خارجی دارای نمایندگی ها یا تاسیسات دایمی در افغانستان مکلف به ارائه درخواست ثبت خواهند بود.

٤,٥ عرضه منحیث بخشی از فعالیت اقتصادی

برای اینکه یک عرضه تابع مالیه باشد، باید بخشی از فعالیت اقتصادی باشد. این یک مفهوم وسیع بوده و هر نوع فعالیت مستقل انتفاعی مانند فعالیت اقتصادی، تجارت یا هر نوع فعالیت دارای ماهیت تجارتی، یا یک حرفه را شامل میگردد.

انتفاعی بودن یک فعالیت اقتصادی ضروری نمی باشد. یک فعالیت اقتصادی دچار ضرر، و یک فعالیت غیرانتفاعی میتواند یک فعالیت اقتصادی باشد.

٤,٥,١ فعالیت های مراجع صدور جواز فعالیت های اقتصادی میباشد

فعالیت مرجع صدور جواز نیز در مفهوم فعالیت اقتصادی شامل است. چنین فعالیت ها شامل صدور جواز، اجازه نامه، تصدیق نامه، امتیاز، صلاحیت نامه و سایر اسناد که از طرف مرجع صدور جواز در مقابل فیس صادر میگردد، میباشد.

٤,٥,٢ سرگرمی ها و فعالیت های تفریحی شامل فعالیت های اقتصادی نمی باشد

بعضی فعالیت ها بمنظور مالیه بر ارزش افزوده شامل فعالیت های اقتصادی نمیگردند. سرگرمی ها یا فعالیت های تفریحی شخصی فعالیت های اقتصادی نمی باشند زیرا آنها به هدف اقتصادی صورت نمیگیرند.

٤,٥,٣ اشخاص که معاش و دستمزد دریافت مینمایند شامل فعالیت اقتصادی نمی گردند

استخدام نیز شامل فعالیت اقتصادی نمی باشد. فعالیت های که در مقابل معاش یا دستمزد صورت میگیرند فعالیت های اقتصادی نبوده و بناً تابع مالیه بر ارزش افزوده قرار نمی گیرند.

٤,٦ عرضه در بدل قیمت

یک عرضه تا زمانیکه در بدل قیمت صورت نگیرد، عرضه تابع مالیه گفته نمی شود. این بدین معنی است که عرضه در بدل چیز با ارزش صورت میگیرد.

قیمت معمولاً همان پولی است که توسط یک شخص در بدل عرضه اجناس یا خدمات به مالیه دهنده تادیه شده یا قابل تادیه میباشد. قیمت، مبلغ واقعی قابل پرداخت بعد از کسر هرگونه تخفیف یا تنزیل مجاز در زمان عرضه میباشد. قیمت شامل پول تادیه شده در زمان عرضه اجناس یا خدمات و هر گونه مبلغی که بعداً قابل پرداخت میگردد، میباشد.

قیمت مبلغی است که مالیه بر ارزش افزوده در آن شامل نباشد. هرگاه یک عرضه تابع مالیه باشد، پول پرداخت شده در عرضه چیزی در بدل پول ترکیبی از قیمت عرضه و مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت از درک قیمت خواهد بود.

مثال: قیمت عرضه

بشیر یک پایه کمپیوتر را برای استفاده شخصی خویش به مبلغ ۳۰۰۰ افغانی از شرکت کابل کمپیوتر، که یک تشبث ثبت شده است، خریداری می نماید. وی مبلغ ۳۳۰۰ افغانی را به شرکت کابل کمپیوتر می پردازد. مبلغی که او تادیه می نماید، مالیه بر ارزش افزوده را که ۳۰۰ افغانی (۳۰۰۰ x ۱۰ ٪) می باشد، شامل است. قیمت ۳۰۰۰ افغانی میباشد.

قیمت عرضه میتواند توسط خریدار، عرضه کننده یا شخص دیگر تادیه گردد. این مبلغ ارزش است که به مالیه دهنده ارتباط گرفته و قیمت عرضه تابع مالیه میباشد. در مثال فوق مشتری بشیر، اگر پدر بشیر ۳۳۰۰ افغانی را بابت عرضه تادیه نموده باشد، هنوز هم مبلغ ۳۰۰۰ افغانی قیمت عرضه خواهد بود.

٤,٦,١ قیمت در تبادله جنس

در بعضی موارد، اجناس یا خدمات در بدل چیزی غیر از پول عرضه میگردد. در چنین حالت، قیمت شامل ارزش بازار چیزهای که در بدل اجناس یا خدمات عرضه میگردد، میباشد.

مفهوم ارزش بازار

معمولاً زمانیکه یک خریدار و فروشنده اشخاص مرتبط نباشند و به یک قیمت موافقه نمایند که به پول نقد تادیه شود، این قیمت منحیث قیمت دقیق برای تعیین مالیه بر ارزش افزوده، پذیرفته میشود. اما در بعضی موارد، تعیین ارزش روز اجناس یا خدمات منحیث قیمت برای محاسبه مالیه بر ارزش افزوده، لازم پنداشته میشود. این در صورتی ضروری خواهد بود که تادیه در مقابل اجناس یا خدمات شامل قیمت تبادله غیر پولی (اجناس یا خدمات که در مقابل اجناس یا خدمات دیگر تبادله میگردد) باشد. درصورتیکه خریدار و فروشنده اشخاص مرتبط باشند و قیمت که روی آن موافقه صورت گرفته مصنوعی یا جعلی بوده باشد، تعیین ارزش روز در این صورت نیز ممکن ضروری باشد.

مثال: ارزش بازار

رفیع یک واردکننده موتر بوده که ثبت مالیه بر ارزش افزوده میباشد. وی ده عراده موتر را از کشور جاپان وارد میکند که بعد از پرداخت تمام محصولات گمرکی و مالیه بر ارزش افزوده،

مجموع قیمت هر موتر ۹۰۰,۰۰۰ *افغانی میباشد. وی یکی از موترها را به برادر اش ناصر در بدل* ۳۰۰,۰۰۰ افغانی بفروش میرساند. این عرضه به شخص مرتبط صورت گرفته و قیمت بطور مصنوعی کم در نظر گرفته شده است. لازم است تا ارزش روز فروش موتر به ناصر معلوم گردد تا مالیه بر ارزش افزوده بطور درست تعیین شود.

دریافت ارزش روز

روش مناسب برای دریافت ارزش روز اجناس یا خدمات همانا در نظرگرفتن قیمت در یک معامله عادی در بازار بین خریدار و فروشنده غیرمرتبط میباشد. در مثال فوق، تعیین ارزش روز موتر به اساس این روش در نظر گرفتن قیمت معمول عین موتر زمانیکه رفیع یا فروشنده گان دیگر در بازار چنین موتر را به شخص غیرمرتبط بفروش میرسانند، میباشد.

در بعضی موارد، در صورتیکه جنس یا خدمت غیر معمول باشد یا دریافت قیمت فروش عین قلم در بازار ناممکن باشد، تعیین ارزش روز ممکن دشوار گردد. در چنین وضعیت، ارزش روز را میتوان با در نظر گرفتن قیمت فروش اجناس یا خدمات مشابه، طور تخمینی تعیین نمود.

در صورتیکه باز هم تعیین ارزش بازار مطابق روش فوق ناممکن باشد، وزارت مالیه میتواند از روش دیگر استفاده نماید.

٤,۷. قیمت عرضه

قیمت یک عرضه تابع مالیه معمولاً مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت توسط مالیه دهندهٔ که عرضه توسط وی صورت میگیرد را شامل میباشد. هرچند، مالیه بر ارزش افزوده بدون در نظرداشت اینکه آیا مالیه دهنده مبلغ مالیه بر ارزش افزوده را در قیمت عرضه شامل ساخته است یا خیر، از درک عرضه قابل پرداخت میباشد. هرگاه معامله صرف شامل تبادله اجناس و خدمات (تابع مالیه به نورم معیاری ۱۰٪) در مقابل پول باشد، قیمت بدون مالیه ۲۱/ ۲۰ قیمت مجموعی بوده، و مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت ۱/۲۱ قیمت مجموعی خواهد بود.

مثال: قیمت وضع شده بدون درنظرداشت مالیه بر ارزش افزوده

بشیر یک پایه کمپیوتر را برای استفاده شخصی خویش به مبلغ ۳۰۰۰ افغانی از شرکت کابل کمپیوتر، که یک تشبث ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده است، خریداری می نماید. وی مبلغ ۳۳۰۰ افغانی را به شرکت کابل کمپیوتر می پردازد، ولی شرکت مذکور مبلغ مالیه بر ارزش افزوده را بطور جداگانه مشخص نمی سازد. هرچند، مالیه بر ارزش افزوده هنوزهم قابل پرداخت میباشد زیرا عرضه، عرضه قیمت بوده و سایر عناصر عرضه تابع مالیه در آن موجود است.

قیمت بدون مالیه عرضه ۲۱/ ۲۰ قیمت مجموعی یا ۳۰۰۰ افغانی بوده، و مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت ۱/۲۱ قیمت مجموعی ۳۰۰افغانی خواهد بود.

۴,۷,۱ قیمت نشان داده شده

قیمتی که توسط مالیه دهنده گان نشان داده میشود باید شامل مبلغ مالیه بر ارزش افزوده باشد. در صورتی که اشخاص ثبت شده اجناس و خدمات را طور پرچون به فروش برسانند، قیمت فروش در اشتهارات و روی برچسپ های قیمت در دوکانهای ایشان باید همیشه مالیه بر ارزش افزوده را شامل باشد. تشبثات میتوانند مبلغ مالیه بر ارزش افزوده را طور جداگانه نشان دهند، مشروط براینکه مجموع مبلغ قابل پرداخت بشمول مالیه بر ارزش افزوده را نیز نشان دهند.

مثال ۱: قیمت نشان داده شده باید شامل مالیه بر ارزش افزوده باشد

دوکان موبایل فروشی عنایت ثبت مالیه بر ارزش افزوده میباشد. قیمت فروش یک تلیفون ۵۰۰۰ افغانی جمع ۵۰۰ افغانی مالیه بر ارزش افزوده است، جمعاً ۵۵۰۰ افغانی میشود. عنایت

باید به مشتری خود قیمت مجموعی موبایل را که ۵۵۰۰ افغانی میشود نشان دهد، یعنی قیمت که مالیه بر ارزش افزوده شامل آن باشد.

٤,٨ ارزش عرضه

ارزش عرضه اساس تعیین مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت عرضه قابل مالیه میباشد. در اکثر موارد، ارزش عرضه اجناس و خدمات با قیمت عرضه برابر است. این ارزش شامل مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده بابت عرضه، نمیگردد.

مثال: قیمت و ارزش

شرکت وسایل برقی سعید یک شرکت ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده بوده که منحیث یک تشبث عمده فروش، وسایل منزل را در کابل به پرچون فروشان بفروش میرساند. این شرکت تعدادی از ماشین های لباس شویی را به مبلغ ۲۰۰۰۰۰ افغانی جمع ۲۰۰۰۰ افغانی مالیه بر ارزش افزوده به یک پرچون فروش بفروش میرساند. ارزش عرضه ماشین لباس شویی ۲۰۰۰۰۰ افغانی است.

معمولاً ارزش و قیمت عین مبلغ بوده اما در بعضی موارد متفاوت میباشند، طور مثال، در خصوص عرضه ها یا زمانیکه اشخاص مرتبط به استفاده قیمت کاذب موافقه نمایند.

فورمول که در بخش ۴,۷ از آن تذکر به عمل آمد، میتواند برای تعیین ارزش عرضه تابع مالیه که به نورم ٪۱۰ تابع مالیه میباشد، مورد استفاده قرار گیرد.

مثال: ارزش و مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت

شرکت ABC که یک تشبث ثبت شده است به تعداد ۱۰۰ سیت مبایل را در بدل ۱۱۰۰ افغانی که مالیه بر ارزش افزوده را شامل می باشد، از شرکت DEF خریداری می نماید.

ارزش عرضه ۱۱۰۰۰ = ۱۰/۱۱ X ۱۰۰۰۰ افغانی است.

مجموع مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت ۱۰۰۰= ۱/۱۱ X ۱۱۰۰۰ افغانی است.

٤,٨,١ ارزش اجناس برای استفاده شخصی یا معاف

ارزش همچنان یک مفهومی است که بمنظور تعیین مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت بابت عرضه "پنداشته شده" زمانیکه چیزی برای تبادله یا پرداخت وجود نداشته باشد، استفاده میگردد. مثال آن اجناس است که در ارتباط به آن مالیه قابل مجرائی قبلاً ادعاء شده باشد، اما بعداً بمنظور استفاده شخصی یا معاف بکار رفته باشد. در اینصورت، ارزش اجناس که بمنظور استفاده شخصی یا معاف بکار رفته عبارت از قیمت پرداخت شده یا قابل پرداخت توسط شخص ثبت شده زمانی که اجناس برای اولین بار خرید یا کسب گردیده، میباشد. به عباره دیگر، ارزش عرضه اجناس عبارت از آن بخش قیمت بوده که مالیه بر ارزش افزوده در آن شامل باشد.

این عرضه پنداشته شده تایید مینماید که مالکین تشبثات ثبت شده از بابت اجناس مورد استفاده شخصی مانند خریداران ثبت ناشده اجناس، تابع مالیه بر ارزش افزوده میباشند.

مثال: تعیین ارزش اجناس مورد استفاده شخصی

احمد مالک یک فروشگاه بزرگ بوده و ثبت مالیه بر ارزش افزوده می باشد. در ماه سرطان سال ۱۴۰۰ وی بعضی از اسباب بازی را برای فروش مجدد به قیمت ۱۰۰۰ افغانی که مالیه بر ارزش افزوده در آن شامل است، خریداری می نماید. وی در اظهارنامه بعدی خود مبلغ ۹۰,۹۰ افغانی را که ۱/۱۱ قیمت مجموعی اسباب بازی میشود، منحیث مالیه قابل مجرائی ادعاء میکند. در ماه میزان سال ۱۴۰۰، احمد این اسباب بازی را برای استفاده اطفال خود به خانه میبرد. بیرون ساختن اسباب بازی از فعالیت اقتصادی و کاربرد آن بمنظور استفاده شخصی، عرضه تابع مالیه پنداشته میشود. ارزش این اسباب بازی به هدف محاسبه نمودن مالیه بر ارزش افزوده بالای

عرضه پنداشته شده ۱۰/۱۱ قیمت تادیه شده مشمول مالیه بر ارزش افزوده ۱۰۰۰ افغانی خواهد بود، و احمد باید مالیه بر ارزش افزوده ۱/۱۱ قیمت مجموعی یا ۹۰,۹۰ افغانی را شامل اظهارنامه خویش بابت دورهٔ که در آن اسباب بازی بمنظور استفاده شخصی بکار رفته، نماید.

٤,٨,٢ ارزش عرضه اجناس تحت اجاره مالی

مطابق قانون مالیه بر ارزش افزوده، اجاره در صورت اجاره مالی میباشد که به اساس توافق، حق استفاده دارایی از اجاره دهنده به اجاره گیرنده با پرداخت ها بشکل اقساط انتقال نماید و این گزینه برای اجاره گیرنده وجود دارد تا مالکیت کامل دارایی را در ختم اجاره دریافت نماید. معیارهای بین المللی محاسبه در تعیین اینکه آیا یک اجاره، اجاره مالی است یا خیر، نیز مدنظر گرفته میشود. اجاره زمین اجاره مالی نمی باشد.

برای تعیین ارزش عرضه اجناس مطابق اجاره مالی، دو قاعده وجود دارد که قرار ذیل میباشد:

- هرگاه طرفین اشخاص مرتبط نباشند و قیمت یا ارزش اجناس در موافقت نامه اجاره مالی تصریح گردیده باشد، ارزش همان قیمت یا ارزش تصریح شده در موافقت نامه میباشد؛ یا
- در صورتیکه طرفین اشخاص مرتبط باشند یا ارزش اجناس در موافقت نامه اجاره مالی تصریح نگردیده باشد، ارزش عرضه اجناس طبق اجاره مالی ارزش روز اجناس در زمان عرضه میباشد. نظریه ارزش روز در بخش ۴,۶,۱ بیان شده است.

مثال: ارزش اجاره مالی زمانیکه ارزش مشخص نشده باشد

شرکت تلویزیون سعید که یک مالیه دهنده ثبت شده است یک موافقت نامه اجاره مالی را با امیر علی جهت اجاره یک پایه تلویزیون به امیر علی برای مدت دوازده ماه با پرداخت ماهوار اجاره مالی مبلغ ۵۰۰ افغانی، عقد مینماید. طرفین اشخاص مرتبط نمی باشند. در پایان دوازده ماه، امیر علی اجازه خواهد داشت تا مالک تلویزیون گردد. مجموع مبلغ قابل پرداخت مطابق موافقت نامه خرید اجاری، ۶۰۰۰ افغانی میباشد. ارزش تلویزیون در اجاره مشخص نشده اما ارزش بازار تلویزیون حین عرضه ۴۰۰۰ افغانی است. مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت ۱۰٪ ارزش بازار یا ۴۰۰ افغانی میباشد.

تفاوت بین ۴۰۰۰ افغانی و ۶۰۰۰ افغانی مبلغ قابل پرداخت از بابت خریداری اجناس میباشد. این یک عرضه مالی معاف است.

٤,٨,٣ ارزش عرضه میان اشخاص مرتبط

ارزش عرضه اجناس یا خدماتی که بدون قیمت فراهم میگردد معمولاً صفر میباشد. مثال چنین فراهم سازی این است که یک شخص ثبت شده اجناس یا خدمات را بشکل مجانی به اهداف رشد یا بازار یابی فراهم نماید. مثال دیگر این است که یک شخص اجناس یا خدمات را به یک سازمان خیریه اهداء نماید.

هرگاه عرضه کننده و دریافت کننده اشخاص مرتبط باشند، یک استثناء در این قاعده عمومی وجود دارد. هرگاه قیمت تادیه شده چیزی غیر از ارزش روز باشد یا عرضه بدون قیمت صورت گرفته باشد، مالیه بر ارزش افزوده از ارزش روز عرضه قابل پرداخت میباشد. برای دانستن معنی ارزش روز، به بخش ۴,۶,۱ مراجعه گردد.

۵ عرضه های معاف

اینکه کدام عرضه های اجناس و خدمات عرضه های معاف میباشند در این بخش لست گردیده است.

۵,۱ خدمات صحی

خدمات صحی خدماتی اند که بمنظور تشخیص، تداوی، مراقبت، مدیریت یا بهبود از مریضی، جراحت یا آسیب، بارداری و ولادت، و سوء شکل یا وضع غیر عادی، فراهم میگردد.
هر یکی از خدمات صحی ذیل ، معاف میباشد:

- مراقبت یا تداوی که توسط یک شفاخانهٔ رسمی (دارای جواز)، کلینیک یا نهاد مشابه فراهم میگردد و مربوط به امور مراقبت از بیماران میباشد،
- خدماتی که توسط یک داکتر طبی، داکتر دندان یا عینک ساز دارنده جواز فعالیت در افغانستان، فراهم میگردد،
- خدمات سایر اشخاص که توسط داکتر طبی، داکتر دندان یا عینک ساز دارنده جواز فراهم میگردد یا تحت نظارت مستقیم چنین شخص فراهم میشود.

ادویه، مواد مصرفی و دیگر اقلامی که به بیماران عرضه میگردد نیز در صورتی معاف میباشد که منحیث بخش لازمی مراقبت یا تداوی مریض فراهم گردد.
خدمات نرسنگ که همراه با خدمات صحی فراهم میگردد در صورتی معاف میباشد که نرس به دستور یک شفاخانه یا داکتر ورزیده فعالیت نماید.

چوکی مریضان، عصای زیر بغل، اعضای مصنوعی، عینک، آله شنوائی و سایر اقلام فزیکی که به یک شخص بفروش میرسد خدمات صحی محسوب نمیگردد، زیرا آنها اجناس میباشند، اما قرضه یا اجاره میتواند معاف باشد. تداوی زیبائی و جراحی همچنان معاف نمی باشد، مگر این که نقص مادرزادی باشد.

۵,۱,۱ خدمات تعلیمی و تحصیلی

عرضه خدمات تعلیمی و تحصیلی بشمول خدمات تعلیمی و تحصیلی که توسط مکاتب دینی و انستیتوت های دارنده جواز از وزارت معارف یا وزارت تحصیلات عالی فراهم میگردد، معاف میباشد.
خدمات تعلیمی و تحصیلی نه تنها باید توسط یک شخص دارنده جواز مناسب فراهم گردد بلکه همچنان باید تعلیمی و تحصیلی باشد. این بدین معنی است که:

- در خصوص مکتب ابتدائیه، متوسطه یا لیسه، خدمات تدریس مطابق برنامه، کورس یا نصاب درسی فراهم گردد،
- در خصوص پوهنتون، انستیتوت یا موسسه مشابه، محصل در نتیجه آموزش یا تدریس یک درجه تحصیلی رسمی را کسب نماید.

برخی از خدمات، خدمات تحصیلی و تعلمیی معاف نمی باشد، حتی اگر توسط یک موسسه تعلیمی یا تحصیلی فراهم گردد:

- فراهم نمودن غذا و مکان برای شاگردان،
- ترانسپورت شاگردان به محل درس و از آنجا،

- مراقبت از اطفال زیر سن شش سال، زمانیکه هدف اصلی مراقبت اجازه دادن والدین به کار باشد.

اجناسی که توسط موسسه تعلیمی یا تحصیلی فراهم میگردد مانند کتب درسی و مواد لازم برای برنامه موسسه، در صورتی معاف میباشد که منحیث بخشی از برنامه یا کورس موسسه فراهم گردیده باشد. اما اگر اجناس مذکور مستقل از هر نوع خدمات تعلیمی یا تحصیلی به شاگردان بفروش برسد، از مالیه بر ارزش افزوده معاف نمی باشد. این اقلام در عوض میتواند تابع نورم صفر قرار گیرد، به بخش ۶,۱,۶ مراجعه گردد.

مثال: مواد کورس غیر معاف اما تابع نورم صفر

یکانستیتوت آموزش نرسنگ فیس سالانه برنامه آموزشی خویش را مبلغ ۳۵۰۰۰ افغانی اخذ مینماید. نهاد متذکره کتب و مواد لازم درسی را با قیمت های متفاوت نظر به مواد، به شاگردان بفروش میرساند.

در این صورت فیس کورس که مبلغ ۳۵۰۰۰ افغانی است، از مالیه بر ارزش افزوده معاف میباشد. مواد کورس که بشکل جداگانه خریداری میگردد، تابع مالیه بر ارزش افزوده میباشد اما نورم مالیه بر ارزش افزوده بالای این مواد صفر است.

۵,۱,۲ خدمات مالی و بیمه

خدمات مالی معمولاً خدمات است که در برگیرنده معاملات پولی بدون تبادله اجناس یا خدمات دیگر باشد. بسیاری از خدماتی که توسط بانک ها یا شرکت های بیمه فراهم میگردد از مالیه بر ارزش افزوده معاف میباشد، اما نه تمام خدماتی که آنها فراهم می نمایند.

معافیت به دو شکل مشخص میگردد:

- خدمات باید توسط شخصی فراهم گردد که جواز ارائه خدمات مالی را از د افغانستان بانک بدست آورده باشد، یا جواز ارائه خدمات بیمه را از وزارت مالیه کسب نموده باشد، و
- خدمات مشخص باید در کتگوری خدمات مالی قرار داشته باشد.

در خصوص خدمات مالی، در مقرره های مالیه بر ارزش افزوده توضیحات بیشتر پیرامون مفهوم خدمات مالی ذکر گردیده است. مقرره های متذکره حاوی لست فعالیت های است که خدمات مالی محسوب میگردد.

در ارتباط به اینکه کدام خدمات، خدمات مالی یا خدمات بیمه محسوب میگردد، قواعد مشخص وجود دارد که قرار ذیل میباشد:

- پیشبرد امور هر نوع حسابات جاری، میعادی یا پس انداز،
- تبادله پول، اعم از معاملات نقدی و معاملات حسابی،
- قرضه دهی، قرضه گیری یا سپردن پول،
- توافقات که در آن بازپرداخت برای تاجر در برابر عرضه اجناس یا خدمات از طریق کریدت کارت، کارت خرید بشکل قرضه یا کارت مشابه دیگر صورت میگیرد،
- صدور، فروش، تعهد، پذیرش، خرید، تغییر تمدید، دریافت، پرداخت ها یا انتقال مالکیت اسناد مالی،
- پرداخت یا تحصیل تکتانه، اصل مبلغ، مفاد سهم یا مبلغ دیگر در ارتباط به یک سند مالی،
- اعطاء، مذاکره یا مدیریت مجرائی (کریدت)،

- فراهم سازی، اخذ، تغییر یا صدور تضمین، غرامت، تامینات یا ضمات خط بمنظور اجرای مکلفیت های مندرج سند مالی،
- مدیریت وجوه سرمایه گذاری یا حقوق تقاعد، و
- فراهم ساختن مجرائی (کریدت) تحت اجاره مالی (به بخش ۴٫۸٫۲ مراجعه گردد).

سند مالی سندی است که اثر اصلی آن مستحق دانستن یک شخص به یک مبلغ پولی میباشد.
این سند موارد وسیع را در بر دارد مانند پول، تمام اشکال قرضه، اسهام، پالیسی های بیمه، چک ها، اعتبارنامه، اختیار خرید یا فروش، قراردادهای آینده و تضمین ها.سند مالی شامل امانات و خدمات مشابه آن نمی باشد.
خدمات بیمه معاملات بیمه و بیمه مجدد را در بر میگیرد، بشمول خدمات مرتبط که توسط دلالان و مامورین بیمه فراهم میشود مانند تحصیل حق بیمه، رسیدگی به ادعا ها و حل و فصل آن.

۵٫۱٫۳ انتقال یا کرایه جایداد مسکونی بمنظور سکونت شخصی

فروش، انتقال یا کرایه جایداد مسکونی بمنظور سکونت شخصی، معاف میباشد. طور مثال، اجاره یک خانه بمنظور سکونت از مالیه بر ارزش افزوده معاف است. دو شرط مهم وجود دارد که باید مدنظر گرفته شود:

- جایداد باید برای سکونت طرح گردیده باشد و قابلیت رهایش را داشته باشد. این بدین معنی است که مشخصه های معمولی که در یک منزل مسکونی انتظار آن میرود مانند آشپزخانه و اتاق های مناسب خواب را دارا باشد.
- شخصیکه مالکیت جایداد را بدست می آورد باید هدف اش قراردادن جایداد، بعد از عرضه آن، برای استفاده مسکونی باشد.

جایداد کرایی صرف در صورتی مسکونی محسوب میگردد که برای استفاده کرایه گیرنده یا فامیل وی منحیث محل سکونت برای مدت حد اقل شش ماه، بکار رود. بنابرین، تسهیلات کوتاه مدت مانند اتاق های هوتل ها معاف نمی باشد.

مثال: مهمانخانه ها عموماً معاف نمی باشد

یک شرکت یک خانه را در کابل برای استفاده کارمندان خویش که از کشور های خارجی یا ولایات افغانستان بشکل مؤقتی می آیند و از فامیل ها و خانه های معمول شان دور هستند، به اجاره میگیرد. اجاره خانه توسط شرکت معاف نمی باشد، زیرا اجاره گیرنده جایداد را برای سکونت خودش استفاده نمی نماید.

فروش یا انتقال جایداد صرف در صورتی معاف میباشد که هدف شخص استفاده آن منحیث مقر اصلی سکونت خودش یا فامیل وی برای مدت حد اقل دو سال پس از انتقال باشد.
زمین بدون تعمیر در صورتی میتواند از معافیت مستفید گردد که بمنظور اعمار محل سکونت در خلال مدت کوتاه، کسب گردد.
انتقال یا اجاره ساختمان های تجارتی (بشمول زمین که روی آن ساختمان اعمار میگردد) و زمین که به هدف اعمار محل سکونت کسب نگردیده باشد، از مالیه بر ارزش افزوده معاف نمی باشد. این بدین معنی است که عرضه چنین جایداد توسط شخص ثبت شده تابع مالیه بوده و مالیه دهندهٔ که چنین ساختمان ها را خریداری یا به اجاره میگیرد، در صورتی میتواند مالیه قابل مجرائی را ادعاء نماید که شرایط ادعای مالیه قابل مجرائی را تکمیل نماید.

۵,۱,٤ خدمات دینی

خدمات دینی معاف بوده مشروط براینکه خدمات مذکور از جانب قوانین جمهوری اسلامی افغانستان تایید و مجاز دانسته شده باشد. ادیان شامل اسلام، عیسویت، هندویزم، سکیزم، بودیزم و هر نوع مذهب مربوط به این ادیان بوده، اما محدود به آن نمی باشد.

۵,۱,۵ کمک های بشردوستانه

فراهم نمودن کمک های بشردوستانه از مالیه بر ارزش افزوده معاف میباشد. چنین کمک ها اجناس و خدمات را که توسط کشور های خارجی منحیث کمک های بشردوستانه فراهم میگردد، شامل میباشد.

کمک های بشر دوستانه به معنی کمک و اقدام که بمنظور نجات زندگی، تسکین رنج، و حفظ و حراست از وقار انسانی در جریان و بعد از حالات اضطراری، طرح گردیده باشد. کمک های بشردوستانه شامل خدمات امدادی بوده مانند سرپناه، آب، دوا، کمک های اضطراری مواد غذایی، هماهنگی کمک ها، و خدمات محافظتی و حمایوی. این کمک ها همچنان میتواند شامل بازسازی و احیاء و جلوگیری از افات طبیعی و آمادگی در برابر آن، باشد.

کمک های بشردوستانه باید از کمک های انکشافی که عموماً به پروژه های دراز مدت یا پروژه های دارای اهداف دراز مدت مانند اعمار یک شاهراه یا بند آب گردان ارتباط میگیرد، تفکیک گردد.

مثال: کمک های بشردوستانه

ترمیم اضطراری (فوری) یک پل مهم و لازم برای ترانسپورت و ارتباط به یک ساحه، که در نتیجه زلزله تخریب گردیده میتواند کمک بشردوستانه محسوب گردد. احداث یک شاهراه جدید به آن ساحه کمک انکشافی تلقی میگردد، نه کمک بشردوستانه.

موسسه ایکه یک پروژه کمک های بشردوستانه را مدیریت مینماید میتواند با سایر نهادها جهت فراهم نمودن اجناس یا خدمات لازم برای پروژه، قرارداد عقد نماید. در صورتیکه اجناس یا خدمات فراهم شده مستقیماً به پروژه کمک های بشردوستانه مربوط بوده و قراردادی یک مالیه دهنده باشد، معافیت بالای عرضه ها توسط قراردادی که به مدیر پروژه کمک های بشردوستانه و از طریق وی صورت میگیرد، قابل تطبیق میباشد.

۵,۱,٦ اجناس یا خدمات که به مقاصد مشخص بدسترس ادارات دولتی قرار میگیرد

اجناس و خدماتی که توسط دولت یا کشورهای خارجی بمنظور همکاری و کمک به افراد متأثر از آفات طبیعی، حوادث صنعتی و سایر فاجعه ها بدسترس ادارات دولتی قرار میگرد، از مالیه بر ارزش افزوده معاف میباشد.

صرف مالیه دهنده گانی از معافیت مستفید میگردند که مستقیماً با ادارات دولتی قرارداد دارند. شخصیکه با اداره دولتی قرارداد مینماید باید در زمان عرضه، مالیه دهنده باشد. جناح های ثالث یا قراردادی های فرعی مستحق معافیت نمیگردند.

۵,۱,۷ خدمات مربوط به تربیت بدنی و ورزش

خدماتی مانند تسهیلات آموزشی، استفاده از میدان های بازی برای ورزش و مقاصد تفریحی، ورزشگاه ها و خدماتی که توسط آموزگاران تربیت بدنی یا ورزش فراهم میگردد، از مالیه بر ارزش افزوده معاف میباشد.

مثال: خدمات تربیت بدنی

عبدالله یک ورزشکار معروف رشته تیکواندو بوده که به سطح بین المللی رقابت نموده است. وی یک تشبث را تأسیس مینماید که در آن در بدل اخذ فیس از شاگردان، خدمات آموزش تیکواندو را برای آن فراهم مینماید. این خدمات از مالیه بر ارزش افزوده معاف میباشد.

٦ عرضه های تابع نورم صفر

٦,۱,۱ صادرات اجناس

اجناسی که از افغانستان صادر میگردد تابع نورم صفر میباشد. اجناس در صورتی صادر شده محسوب میگردد که از طریق مرز افغانستان به سایر کشورها منتقل گردد.

نورم صفر صادرات قابلیت رقابت صادرات افغانستان را بهبود می بخشد. صادرکننده گان ثبت شده میتوانند در برابر مالیه بر ارزش افزوده تادیه شده بابت کسب مالکیت که بخشی از هزینه های صادرات ایشان را تشکیل میدهد، مالیه قابل مجرائی را ادعاء نمایند. وضع نورم صفر بالای صادرات، تطبیق مالیه بر ارزش افزوده بالای قیمت صادرات را برطرف مینماید. یعنی صادرکننده گان ثبت شده افغان برای وضع مالیه بر ارزش افزوده بالای قیمت اجناس صادر شده برای مشتری نیاز ندارد.

مثال: صادرات تابع نورم صفر

یک دهقان ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده که باغداری انار داشته، محصولات خویش را به کشور ترکیه صادر مینماید. صادرات تابع نورم صفر میباشد. بنابرین، از آنجاییکه نورم مالیه بر ارزش افزوده ۰٪ است، دهقان مبلغ مالیه بر ارزش افزوده را شامل قیمت انار که به وارد کننده ترکی بفروش میرساند، نمی سازد. هرچند دهقان میتواند مالیه قابل مجرائی را در برابر مالیه بر ارزش افزوده مشمول قیمت خریداری های پس از وضع مالیه که مربوط به باغداری انار مانند مصارف کود کیمیاوی، مواد سوخت و ترانسپورت میباشد، ادعاء نماید.

صادرات صرف در صورت تابع نورم صفر میباشد که مدارک صادرات وجود داشته باشد.

مدارک لازم قرار ذیل است:

- در خصوص اجناس صادر شده از طریق هوا، بارنامه که شامل توضیح اجناس و تشخیص مالیه دهنده منحیث فرستنده اجناس باشد،
- در خصوص اجناس صادر شده از طریق زمین، اسناد صادر شده یا تایید شده توسط اداره گمرکات کشوری که اجناس از افغانستان وارد آن کشور میگردد و اینکه اسناد مذکور حاوی موارد ذیل باشد:
  - تشریح اجناس،
  - قیمت مندرج صورت حساب اجناس، و
  - تشخیص مالیه دهنده منحیث فرستنده اجناس.

٦,١,٢ صادرات خدمات

خدمات صادر شده تابع نورم صفر بوده مشروط بر اینکه خدماتی باشد که در افغانستان مورد استفاده قرار نگیرد اما توسط مالیه دهنده مقیم افغانستان برای استفاده در کشور دیگر، فراهم گردد. مثال های آن عبارت اند از خدمات معلوماتی یا ارتباطی بشکل دیجیتلی یا الکترونیکی که برای یک مشتری در خارج از افغانستان توسط یک شخص دارای فعالیت در داخل افغانستان، فراهم میگردد.

٦,١,٣ ترانسپورت بین المللی

ترانسپورت بین المللی نیز تابع نورم صفر میباشد. ترانسپورت بین المللی شامل ترانسپورت مسافرین یا اجناس از طریق زمین، ریل یا هوا از یک محل در خارج از افغانستان به یک محل دیگر در خارج از افغانستان میباشد، مشروط بر اینکه ترانسپورت بشکل ترانزیت از راه افغانستان، از بیرون افغانستان به داخل افغانستان؛ یا از داخل افغانستان به بیرون از افغانستان صورت گیرد. این شامل سکتور های داخلی سفر بوده که برای آنها توسط عین عرضه کننده منحیث بخش مداوم ترانسپورت بین المللی فراهم میگردد، و همچنان بیمه ترانسپورت بین المللی.
به استثنائی موارد فوق، ترانسپورت داخلی مسافرین و اجناس، در صورتیکه توسط یک مالیه دهنده فراهم گردد، عموماً تابع مالیه بر ارزش افزوده میباشد.

٦,١,٤ عرضه اجناس منحیث بخش از عرضه یک تشبث فعال

عرضه اجناس بمنظور انتقال بخش یا تمام فعالیت تشبث منحیث ***تشبث فعال*** تابع نورم صفر بوده مشروط بر اینکه معیار های ذیل تکمیل گردد:

- دارایی ها باید منحیث بخش از تشبث فعال بفروش برسد،
- دارایی ها باید به قصد استفاده توسط خریدار جهت انجام عین فعالیت فروشنده، باشد،
- عرضه کننده و دریافت کننده تشبث فعال، هر دو باید مالیه دهنده باشند،
- هر دو جناح بشکل کتبی موافقه نموده باشند که عرضه کل یا قسمتی از فعالیت تشبث منحیث تشبث فعال میباشد،
- هر دو جناح کتباً اداره مالیات را از جزئیات انتقال منحیث تشبث فعال بشمول معلومات اجناس منتقله، قبل از انتقال آن اطلاع داده باشند.

تشبث فعال

تشبث فعال تشبث است که حین فروش فعال بوده و ادامهٔ فعالیتآن در آینده قابل پیشبینی باشد..
این اصطلاح در قانون مالیه بر ارزش افزوده بکار رفته تا زمینه فروش یا انتقال تشبثات را بدون وضع مالیه مضاعف بالای اجناس از جانب مالک اسبق به مالک جدید، فراهم سازد.
هرگاه صرف بخشی از تشبث بفروش برسد، آن بخش باید ظرفیت فعالیت مستقل را داشته باشد.

مثال: فروش تشبث فعال

مریم مالک یک تشبث بنام دوکان گل فروشی مریم بوده که ثبت مالیه بر ارزش افزوده میباشد. مریم تشبث (دوکان) گل فروشی خویش را بفروش میرساند. فروش شامل دوکان، واسطه نقلیه، گدام، تجهیزات و سایر اشیای لازم برای ادامه فعالیت تشبث میباشد. مریم به فعالیت خویش تا زمان خریداری تشبث توسط خریدار، ادامه میدهد. خریدار نیز ثبت مالیه بر ارزش افزوده میباشد. مریم و خریدار کتباً موافقه نموده اند که فروش، فروش تشبث فعال بوده و ریاست

عواید را قبل از نهائی سازی فروش فوراً اطلاع داده اند. این نوع فروش تشبث فروش معاف از مالیه بر ارزش افزوده بوده و تمام اجناس و سایر دارائی ها منحیث بخشی از فروش انتقال میابد.

٦,١,٥ مواد غذایی اولیه

عرضه های مواد اولیه غذایی مانند گندم، آرد، برنج، بوره، روغن غذایی، چای، پیاز، کچالو، و نمک تابع نورم صفر میباشد. این مواد برای اینکه تابع نورم صفر قرار گیرد باید بمنظور مصرف بشر عرضه گردد یا اگر برای پروسس بکار میرود، مواد پروسس شده باید برای مصرف بشر باشد.

این مواد اولیه غذایی بدون در نظرداشت مقدار یا اندازه بار، تابع نورم صفر میباشد. طور مثال، چای تابع نورم صفر میباشد که هر بسته آن حاوی ده پاکت بوده یا بشکل کیلویی بفروش برسد.

بعد از اینکه مواد اولیه غذایی تا سرحد پروسس گردد که بیشتر از این مواد اولیه محسوب نگردد، عرضه محصول تولیدی تابع مالیه بر ارزش افزوده به نورم معیاری ١٠٪ میباشد.

مثال های چنین مواد غذایی پروسس شده عبارت اند از شیرینی، چپس، نان و چپس بسته بندی شده.

٦,١,٦ کتب و مواد درسی

عرضه های کتب و مواد درسی تابع نورم صفر میباشد. کتب تابع نورم صفر میتواند تخیلی (مانند کتب قصه و داستان) باشد یا غیر تخیلی (مانند کتب علمی و موضوعات واقعی)، تعلیمی/تحصیلی باشد یا بمنظور علایق شخصی یا سرگرمی. اخبار و مجله کتاب نبوده و تابع نورم صفر نمی باشد.

مواد درسی موادی است که بمنظور استفاده در قسمت فراهم سازی یا دریافت خدمات تعلیمی یا تحصیلی بکار رود. مفهوم "خدمات تعلیمی یا تحصیلی" در بخش ٥,١,١ تشریح گردیده است.

مثال ها: مواد درسی

مثال های مواد درسی شامل: کتابچه، قلم، قلم پنسل، کاغذ فوتو کاپی، دی وی دی (ظبط شده یا سفید)، کارتریج پرنتر، تصاویر، پوستر ها و دی وی دی های تعلیمی، مشروط بر اینکه استفاده نهائی آن فراهم نمودن خدمات تعلیمی یا تحصیلی باشد.

تجهیزاتی که بمنظور فراهم ساختن خدمات تعلیمی یا تحصیلی استفاده گردیده، اما خود تجهیزات متذکره در واقع مواد درسی نیست مانند کمپیوتر و ماشین فوتوکاپی، تابع نورم صفر نمیباشد زیرا تجهیزات مذکور میتواند به بسیاری از مقاصد مختلف غیر از خدمات تعلیمی یا تحصیلی، بکار برود.

برای تطبیق نورم صفر مالیه بر ارزش افزوده بالای مواد درسی، قناعت مالیه دهنده باید حاصل گردد که مقصد خریدار استفاده مواد مذکور منحیث مواد درسی است یا مواد متذکره به افراد دیگر بفروش رسیده و در نهایت به عنوان مواد درسی مورد استفاده قرار گیرد.

مثال ١: مواد درسی

احمد مالک یک تشبث (دوکان) پرچون فروشی قرطاسیه است. مشتریان احمد نهاد های نظامی، بین المللی، تشبثات و مکاتب میباشد. زمانیکه وی قرطاسیه باب را به نهاد های نظامی، بین المللی و تشبثات بفروش میرساند، باید مالیه بر ارزش افزوده را به نورم معیاری ١٠٪ تادیه نماید. زمانیکه

او قرطاسیه باب را به مکاتب بفروش میرساند، در صورتی میتواند نورم صفر را وضع نماید که مواد مذکور به عنوان مواد درسی مورد استفاده قرار گیرد.

٦,١,٧ مواد اولیه مورد استفاده منزل

مواد اولیه مورد استفاده منزل تابع نورم صفر میباشد. مواد مربوطه عبارت است از ذغال سنگ، چوب سوخت، گاز مایع و صابون.

نورم صفر در صورت قابل تطبیق میباشد که مواد به هدف استفاده شخصی منزل باشد. عرضه ها به تشبثات بمنظور مصرف در تشبث تابع نورم صفر نمی باشد.

چوب سوخت، چوبی است که برای گرمایش و پخت و پز بمصرف میرسد اما صرف زمانی تابع نورم قرار میگیرد که به هدف استفاده شخصی منزل باشد. استفاده چوب به اهداف دیگر مانند امور ساختمانی یا ساخت فرنیچر تابع نورم صفر نمی باشد.

گاز مایع شامل پروپان، بوتان یا صرف گاز مایع پطرولیم میباشد.

صابون بشکل کلچه که بمنظور دست شویی (و جانشویی) یا کالا شویی استفاده میگردد تابع نورم صفر میباشد. پودر کالا شویی، صابون مایع و شامپو تابع نورم صفر نمی باشد.

مثال: مواد اولیه عدم استفاده منزل

یک وارد کننده ذغال سنگ ثبت مالیه بر ارزش افزوده بوده و ۱۰۰۰ تن ذغال سنگ را به یک تشبث تولید برق بفروش میرساند. عرضه کننده باید مالیه بر ارزش افزوده را به نورم۱۰ ٪ تادیه نماید.

مثال: مواد اولیه که قسماً در منزل مورد استفاده قرار میگیرد

اقبال که ثبت مالیه بر ارزش افزوده میباشد دارای یک تشبث فروش چوب سوخت بوده و مشتریان زیادی در ناحیه خویش دارد. بعضی از مشتریان از وی چوب سوخت خریداری مینمایند تا در تشبث خویش (مانند رستورانت ها و خبازی ها) استفاده نمایند در حالیکه سایر مشتریان خانواده ها بوده که چوب سوخت را در منازل شان بمصرف میرسانند. اقبال باید ۱۰٪ مالیه بر ارزش افزوده را از درک فروشات به مشتریان دارای تشبث و نورم صفر را از درک فروشات به خانواده ها تادیه نماید.

۷ مالیه قابل مجرائی کسب مالکیت و واردات

۷,۱ مفهوم و توضیح مالیه قابل مجرائی

مالیه قابل مجرایی عبارت است از مبلغ مجرائی مجاز مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده یا قابل پرداخت توسط یک مالیه دهنده بابت دریافت عرضه ایکه توسط مالیه دهنده دیگر صورت میگیرد، یا مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده توسط شخص ثبت شده بابت واردات تابع مالیه.

مالیه دهنده در صورتی از مجرائی مالیه قابل مجرائی مستفید میگردد که مالیه توسط مالیه دهنده جهت کسب مالکیت یا واردات اجناس یا خدمات تادیه شده باشد، مشروط براینکه کسب مالکیت یا واردات بمنظور فعالیت اقتصادی شخص صورت گرفته باشد.

برای سنجش مالیه قابل تادیه یک دوره، مجموع مالیه قابل مجرائی مجاز دوره از مجموع مالیه قابل پرداخت دوره کسر میگردد.

تمام شرایط ذیل باید قبل از فراهم نمودن مالیه قابل مجرائی برای مالیه دهنده، بر آورده گردد:

- مالیه دهنده باید مالکیت اجناس یا خدمات را کسب یا اجناس را وارد نموده باشد،
- کسب مالکیت، عرضه تابع مالیه توسط یک مالیه دهنده بوده یا واردات، واردات تابع مالیه بوده باشد،
- مالیه دهنده قیمت را بابت عرضه تابع مالیه فراهم نموده باشد یا ملزم به انجام آن باشد،
- کسب مالکیت یا ورود اجناس بمنظور فعالیت اقتصادی مالیه دهنده صورت گرفته باشد، و
- کسب مالکیت طوری نباشد که در خصوص آن مالیه قابل مجرائی مستثناء قرار داده شود.

مالیه قابل مجرائی بابت مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده صرف در صورتی ممکن میباشد که مالیه دهنده اجناس یا خدمات را منحیث عرضه تابع مالیه از مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده دیگر کسب نموده باشد. هرگاه مالیه دهنده اجناس یا خدمات را در افغانستان از شخص دیگر کسب نماید و آن شخص دیگر ثبت مالیه بر ارزش افزوده نباشد، مالیه قابل مجرائی فراهم نمی گردد.

در حالت تورید، مجرائی مالیه پرداخت شده بابت مالیه برارزش افزده صرف در حالت ممکن است که مالیه دهنده وارد کننده بوده و مالیه بر ارزش افزده را بابت تورید پرداخت نموده باشد.

مثال: کسب مالکیت یا واردات اجناس بمنظور فعالیت اقتصادی

موتر فروشی صابر که یک مالیه دهنده است یک تشبث فروش موتر را در قندهار بکار انداخته است. تشبث مذکور یک عراده موتر را وارد نموده و دو عراده موتر دیگر را از مالیه دهنده ثبت شده دیگر بمنظور فروش مجدد در بازار محلی، خریداری مینماید. موتر ها در جریان یک دوره واحد مالیه بر ارزش افزوده قرار ذیل وارد یا کسب گردیده است:

- *موتر ۱ مبلغ ۵۲۵۰۰۰ افغانی (بشمول ۵۲۵۰۰ افغانی مالیه بر ارزش افزوده تادیه شده حین ورود)*
- *موتر ۲ مبلغ ۴۲۰۰۰۰ افغانی (بشمول ۴۲۰۰۰ افغانی مالیه بر ارزش افزوده تادیه شده حین کسب مالکیت)*
- *موتر ۳ مبلغ ۷۳۵۰۰۰ افغانی (بشمول ۷۳۵۰۰ افغانی مالیه بر ارزش افزوده تادیه شده حین کسب مالکیت)*

موتر فروشی صابر مبلغ ۵۲۵۰۰ افغانی مالیه بر ارزش افزوده را بابت وارد نمودن یک عراده موتر در جریان دوره مالیه بر ارزش افزوده و مبلغ ۱۱۵۵۰۰افغانی (۴۲۰۰۰ +۷۳۵۰۰) را بابت کسب مالکیت داخلی در جریان دوره مذکور، پرداخت نموده است. مالیه دهنده میتواند مجموع مبلغ ۱۲۸۰۰۰ افغانی را منحیث مالیه قابل مجرائی در اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده خویش بابت دوره مذکور، ادعاء نماید. اما لازم است مجرائی مالیاتی بالای کسب مالکیت داخلی در اظهارنامه نشان داده شود و مجرائی مالیاتی بالای واردات باید در ستون جداگانه نشاند داده شود.

۷,۲ کسب مالکیت های که مالیه قابل مجرائی بابت آن مجاز نمی باشد

چند حالتی وجود دارد که در آن مالیه قابل مجرایی مجاز نبوده یا صرف قسماً مجاز میباشد. این حالات قرار ذیل میباشد:

۷,۲,۱ مجاز نبودن مالیه قابل مجرائی زمانیکه کسب مالکیت بمنظور استفاده شخصی یا قسماً استفاده شخصی صورت میگیرد

هرگاه کسب مالکیت یا واردات بمنظور استفاده شخصی صورت گیرد و برای استفاده در فعالیت اقتصادی مالیه دهنده صورت نگیرد، مالیه قابل مجرائی مجاز نمی باشد. همچنان در حالتی که عرضه یا تورید قسماً بمنظور استفاده شخصی صورت گیرد، مالیه قابل مجرائی مجاز نمی باشد.

مثال: استفاده قسماً شخصی

فیاض مالک یک تشبث بوده و ثبت مالیه بر ارزش افزوده میباشد. وی یک پایه کمپیوتر را که قسماً برای حفظ اسناد تشبث خویش و قسماً برای استفاده شخصی خویش و فامیل اش بکار میبرد، خریداری مینماید. اطفال وی از کمپیوتر برای بازی های کمپیوتری و بعضی اوقات برای انجام پروژه های مکتب استفاده مینمایند. از آنجاییکه کمپیوتر قسماً برای استفاده شخصی است، مالیه بر ارزش افزوده ای را که فیاض بابت خریداری کمپیوتر پرداخت نموده است منحیث مالیه قابل مجرایی برای تشبث وی مجاز نبوده و تسهیم بندی آن نیز مجاز نمی باشد. یعنی هیچ نوع مالیه قابل مجرائی ادعاء شده نمی تواند، هرچند موصوف از کمپیوتر قسماً برای امور تشبث خویش استفاده مینماید.

۷,۲,۲ مجاز نبودن مالیه قابل مجرائی زمانیکه کسب مالکیت بمنظور فراهم نمودن عرضه های معاف صورت میگیرد

هرگاه عرضه یا تورید بمنظور عرضه معاف یا استفاده شخصی خود شخص ثبت شده صورت گیرد، شخص ثبت شده بابت عرضه های تابع مالیه به شخص ثبت شده یا واردات تابع مالیه توسط شخص ثبت شده، مالیه قابل مجرائی را ادعاء نموده نمی تواند.

هرگاه کسب مالکیت قسماً بمنظور عرضه های معاف صورت گیرد، قسمتی از مالیه قابل مجرایی ادعا شده میتواند. این موضوع در بخش ۷,۳ تشریح گردیده است.

مثال: عرضه معاف زمانیکه مجرایی وجود ندارد

خان بانک که در شهر کابل موقعیت دارد مالکیت یک شبکه جدید کمپیوتری را کسب مینماید. از شبکه کمپیوتری مذکور صرف بمنظور فراهم نمودن خدمات مالی بانک استفاده صورت خواهد گرفت. خدمات مالی مطابق قانون مالیه بر ارزش افزوده خدمات معاف میباشد. از آنجاییکه کسب مالکیت مربوط به عرضه های معاف است، خان بانک نمی تواند مالیه قابل مجرائی را بابت شکبه کمپیوتری ادعاء نماید.

۷,۲,۳ مجاز نبودن مالیه قابل مجرائی عموماً برای عراده جات تیز رفتار

در اکثریت موارد، مالیه قابل مجرائی برای کسب مالکیت یا واردات عراده جات تیز رفتار یا مصارف حفظ و مراقبت آن، مجاز نمی باشد. عراده جات تیز رفتار وسایط مسافر بری بوده که توسط تولید کننده با گنجایش ۹ تن مسافر طرح گردیده باشد.

در صورتیکه سایر شرایط ادعای مالیه قابل مجرایی بر آورده گردد، برای مجاز بودن مالیه قابل مجرایی دو حالت وجود دارد:

- فروش یا اجاره عراده جات تیز رفتار از فعالیت اصلی اقتصادی شخص باشد، مانند وارد کننده گان موتر و موتر فروشان، یا
- از عراده جات تیز رفتار به حیث تکسی استفاده صورت گیرد.

مثال ۱: تغییر دادن موتر تیز رفتار

یک مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده یک عراده موتر نوع تیوتا هایلکس را خریداری مینماید. موتر مذکور گنجایش ۵ تن مسافر را دارا میباشد – یعنی دو تن در سیت جلو و سه تن در سیت عقب. بادی موتر برای گذاشتن اموال طرح گردیده که مالیه دهنده آنرا با نصب نمودن چوکی ها برای ۶ مسافر، تغییر میدهد.

باوجود اینکه اکنون برای ۱۱ تن مسافر چوکی وجود دارد، اما این موتر نوع تیوتا هایلکس توسط شرکت تیوتا اصلاً برای انتقال ۵ تن مسافر طرح گردیده است. برای این موتر هیچ نوع مالیه قابل مجرائی بابت خرید آن مجاز نمی باشد.

محدودیت برای ادعای مجرایی به وسایط نقلیه که برای انتقال بیش از ۹ تن مسافر طرح گردیده باشد یا به بس ها یا لاری ها تطبیق نمی گیرد.

مثال ۲: واسطه نقلیه غیر از موتر تیز رفتار

یک مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده یک بس کوچک نوع تیوتا را که با داشتن چوکی برای ۱۱ تن مسافر توسط شرکت تیوتا طرح گردیده خریداری مینماید. در صورتیکه واسطه مذکور ۱۰۰٪ در تشبث مورد استفاده قرار گیرد و تشبث صرف عرضه های تابع مالیه را فراهم نماید، مالیه قابل مجرایی مکمل بابت خریداری بس کوچک مجاز میباشد.

۷,۲,٤ مالیه قابل مجرائی محدود به مصارف دعوت ها و پذیرائی ها

مالیه قابل مجرائی مربوط به مصارف دعوت ها و پذیرائی مجاز نمی باشد، مگر اینکه فعالیت اصلی اقتصادی مالیه دهنده دعوت و پذیرائی باشد، مانند فراهم نمودن غذا، مشروبات غیر الکولی، محل بود و باش، فعالیت های سرگرمی و تفریحی یا ضیافت ها.

صالون های عروسی، هوتل ها و رستورانت ها از جمله مثال های فعالیت های است که میتوانند مستحق مالیه قابل مجرائی قرار گیرند، مشروط بر اینکه این فعالیت ها فعالیت اصلی اقتصادی مالک تشبث باشد.

۷,۳ تسهیم مالیه قابل مجرائی

۷,۳,۱ مالیه قابل مجرائی قسمی برای استفاده قسماً معاف

تسهیم زمانی لازم میباشد که یک شخص ثبت شده عرضه های تابع مالیه را خریداری یا اجناس تابع مالیه را وارد می نماید، سپس از عرضه ها یا واردات مذکور در تشبث قسماً بمنظور عرضه های تابع مالیه و قسماً بمنظور عرضه های (فروشات) معاف، استفاده میکند.

تسهیم صرف زمانی ضروری است که یک جنس یا خدمت واحد هم بمنظور عرضه های تابع مالیه و هم بمنظور عرضه های معاف استفاده گردد. هرگاه اجناس یا خدمات متعدد خریداری گردد و تفکیک واضح استفاده از یک قلم تا قلم دیگر وجود داشته باشد، تسهیم ضروری میباشد. در صورتیکه یک قلم کاملاً بمنظور عرضه های تابع مالیه و قلم دیگر کاملاً بمنظور عرضه های معاف استفاده گردد، برای قلم اول مالیه قابل مجرائی مکمل میتواند ادعاء گردد و برای قلم دوم هیچ نوع مالیه قابل مجرائی مجاز نمی باشد.

مثال: استفاده بمنظور عرضه های معاف

شرکت هرات بانک یک مالیه دهنده ای است که هم عرضه های معاف خدمات مالی و هم عرضه های تابع مالیه کرایه دادن جایدادهای تجارتی را به تشبثات دیگر انجام میدهد. بانک مذکور دارای یک دفتر واحد بوده و برخی از لوازم ایرکندیشن را برای نصب در دفتر، خریداری مینماید.

از آنجاییکه لوازم توسط بانک منحیث بخشی از فعالیت فراهم نمودن عرضه های معاف و عرضه های تابع مالیه آن مورد استفاده قرار میگیرد، مالیه قابل مجرائی بالقوه از خریداری لوازم ایرکندیشن باید تسهیم گردد.

۷,٤ اسناد لازم برای ادعای مالیه قابل مجرائی

مالیه قابل مجرایی بابت کسب مالکیت زمانی ادعاء شده می تواند که شخص ثبت شده ***صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده*** را که مبین کسب مالکیت از طریق عرضه تابع بوده یا ***اسناد واردات*** را که مبین کسب مالکیت از طریق واردات تابع مالیه باشد، در دست داشته باشد.

شخص ثبت شده مسؤلیت دارد تا صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده را از عرضه کننده دریافت و اسناد واردات مربوط به واردات خویش را حفظ نماید. عدم انجام این کار منجر به از دست دادن مالیه قابل مجرائی میگردد.

اسناد لازم در بخش ۱۱ با جزئیات بیشتر تشریح گردیده است.

۸ تصحیح بعد از فروش

هرگاه در صورت حساب یا محاسبه مالیه بر ارزش افزوده اشتباه رخ دهد یا رویداد های بعدی اتفاق افتد که سبب تغییر در مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت گردد، مالیه دهنده باید مالیه بر ارزش افزوده را در یک معامله تصحیح نموده و سند مناسب را صادر نماید.

هرگاه به مالیه دهنده ثبت شده چیزی عرضه گردد و تصحیح در مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت صورت گیرد، تصحیح مذکور مستحق بودن دریافت کننده همان عرضه به مالیه قابل مجرایی را نیز تغییر میدهد.

۸,۱ رویدادهای تصحیح بعد از فروش

تصحیح بعد از فروش در صورتی میتواند لازم باشد که یک یا بیش از یک رویداد ذیل اتفاق افتد:

- عرضه تابع مالیه لغو گردیده باشد. لغو عرضه تابع مالیه شامل لغو بخشی از عرضه میباشد.
- تغییر چشمگیر در ماهیت عرضه بوجود آمده باشد.
- قیمت قبلاً توافق شده برای عرضه تابع مالیه بعداً بنا بر هر دلیلی تغییر نموده باشد. مثال آن عبارت است از پیشنهاد تخفیف بعد از اینکه عرضه صورت گرفته باشد و صورت حساب مالیاتی صادر گردیده باشد.
- اجناس یا بخشی از اجناس عرضه شده از طریق عرضه تابع مالیه، برگردانده شود.

۸,۲ تصحیح در حالاتی که مالیه بر ارزش افزوده بالای عرضه اجناس افزایش میابد

هرگاه تصحیح منتج به این گردد که مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت بابت عرضه بیشتر از مالیه بر ارزش افزودۀ گردد که قبل از تصحیح از درک یک معامله قابل پرداخت بوده باشد، مبلغ مالیه بر ارزش افزوده اضافی، مالیه قابل پرداخت در دورۀ مالیه بر ارزش افزودۀ است که در آن تصحیح صورت گرفته باشد.

هرگاه تصحیح سبب افزایش در مالیه بر ارزش افزوده گردد، عرضه کننده باید ***دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده*** را به دریافت کننده صادر نماید. دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده مشابه صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده بوده اما مبلغ افزایش در ارزش معامله و مبلغ افزایش در مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت از درک معامله در آن درج میباشد. شرایط مشخص معلومات برای دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده در بخش ۱۱,۴ تشریح گردیده است.

هرگاه دریافت کننده عرضه نیز مالیه دهنده ثبت شده باشد، مالیه بر ارزش افزوده اضافی در دبت نوت، ذمت مالیه بر ارزش افزوده دریافت کننده را به عین شکل مالیه قابل مجرائی جبران مینماید. مجرائی مالیه برای دریافت کننده مجاز نمی باشد تا وقتی که دبت نوت همان دوره مالیه برارزش افزوده دریافت گردد.

۸,۳ تصحیح در حالاتی که مالیه بر ارزش افزوده کاهش میابد

هرگاه تصحیح منتج به این گردد که مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت بابت عرضه توسط مالیه دهنده کمتر از مالیه بر ارزش افزودۀ گردد که قبل از تصحیح قابل پرداخت بوده باشد، مبلغ کاهش در مالیه بر ارزش افزوده، ذمت مالیه دهنده را به عین شکل مالیه قابل مجرائی کاهش میدهد.

هرگاه دریافت کننده عرضه مالیه دهنده ثبت شده باشد، عرضه کننده باید ***کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده*** را به دریافت کننده صادر نماید. کاهش در ارزش معامله و مالیه قابل مجرائی به دریافت کننده در کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده درج میباشد. شرایط معلومات برای کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده در بخش ۱۱,۵ تشریح گردیده است.

هرگاه دریافت کننده عرضه نیز مالیه دهنده ثبت شده باشد، کاهش در مالیه قابل مجرائی مربوطه سبب افزایش ذمت مالیه بر ارزش افزوده دریافت کننده به عین شکل مبلغ مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت میگردد.

مثال: تصحیح

شرکت DLH یک شرکت پستی بوده که ثبت مالیه بر ارزش افزوده میباشد. این شرکت اسناد پستی شرکت خدمات حقوقی عمران را که همچنان یک نهاد ثبت شده است، انتقال میدهد.

شرکت DLH یک صورت حساب مالیاتی ۲۲۰۰ افغانیگی بابت خدمات پستی فراهم شده در سه ماه اخیر سال را به شرکت خدمات حقوقی عمران ارسال مینماید. مبلغ ۲۰۰ افغانی مالیه بر ارزش افزوده توسط شرکت DLH از درک عرضه قابل پرداخت بوده و این مبلغ شامل اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده شرکت DLH بابت دوره مذکور میباشد. شرکت خدمات حقوقی عمران از درک ۲۰۰ افغانی مالیه بر ارزش افزوده مستحق مالیه قابل مجرایی است زیرا این شرکت ثبت بوده و صورت حساب مالیاتی معامله را در اختیار دارد.

در دوره بعدی مالیاتی، شرکت خدمات حقوقی عمران درمیابد که شرکت DLH از این شرکت پول زیاد اخذ نموده است. پس از بحث ها، شرکت DLH موافقت مینماید تا بل

خویش را به ۱۱۰۰ افغانی کاهش دهد. از آنجاییکه تغییر در ارزش معامله تاثیر مالیه بر ارزش افزوده را برای هر یک از طرفین معامله تغییر میدهد، هر دو طرف معامله باید ارزش معامله را در دورهٔ بعدی تصحیح نمایند.

چون مبلغ مالیه بر ارزش افزوده قیمت تصحیح شده (۱۰۰ افغانی) نسبت به مبلغ محاسبه شده قبلی (۱۰۰ افغانی) کمتر میباشد، شرکت DLH مالیه بر ارزش افزوده را بیش از مبلغ لازم پرداخت نموده است. همچنین پس از تغییر در ارزش معامله، شرکت خدمات حقوقی عمران مالیه قابل مجرایی بیشتر را نسبت به مبلغ درست ادعاء نموده است.

جهت تصحیح مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت، شرکت DLH تصحیح را ادعاء مینماید که ذمت مالیاتی آنرا به مبلغ ۱۰۰ افغانی کاهش میدهد. این شرکت کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده را به شرکت خدمات حقوقی عمران که تابع مبلغ ۱۰۰ افغانی مالیه بر ارزش افزوده اضافی قابل پرداخت است، صادر مینماید. زمانیکه ارزش معامله تغییر مینماید، هر دو طرف معامله

تعدیلات مربوطه را در اظهارنامه های مالیه بر ارزش افزوده ایشان بابت دوره مربوط، وارد مینمایند.

۹ مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت به اداره مالیات

مالیه بر ارزش افزوده بابت هر دوره مالیه بر ارزش افزوده، نه بابت هر معامله، توسط شخص ثبت شده به اداره مالیات قابل پرداخت میباشد.

مبلغ مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت عبارت است از تفاوت میان مجموع مالیه بر ارزش افزوده ای که توسط شخص ثبت شده قابل پرداخت بوده و مجموع مالیه قابل مجرائی که به شخص ثبت شده در عین دوره با درنظرداشت تاثیر هر نوع تصحیح، مجاز دانسته شده است، میباشد.

مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت توسط شخص ثبت شده بابت هر دوره مالیه بر ارزش افزوده، در اظهارنامه مالیه دهنده قرار ذیل محاسبه میگردد:

۹,۱ اظهارنامه ربعوار مالیه بر ارزش افزوده

اظهارنامه ربعوار مالیه بر ارزش افزوده بمنظور همکاری با شما در تعین مالیه بر ارزش افزوده قابل تادیه طرح گردیده است. شماره های ذیل شماره های ستون های است که مبالغ باید در اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده تعین و نشان داده شود. برای سنجش مکلفیت مالیه بر ارزش افزوده خویش، مراحل ذیل را تعقیب نماید. مراحل ذیل به شماره ستون های اظهار نامه مالیه بر ارزش افزوده راجع مگیردد. مبلغ سنجش یا تعین شده باید در شماره مربوطه و در جایکه مبلغ در این رهنمود تشریح گردیده، نشان داده شود.

۹,۱,۱ عرضه اجناس در یک ربع

مرحله اول در تکمیل اظهارنامه ربعوار در برگیرنده مجموع فروشات و سایر عرضه اجناس است که شما طی مدت یک ربع فراهم نموده اید که تابع مالیه، نورم صفر مالیه و یا هم از مالیه معاف اند.

۱۰ ارائه مجموع عرضه اجناس که از مالیه معاف و شما عرضه نموده اید، در همان دوره. اجناس معاف از مالیه در بخش ۵ توضیح گردیده اند.

۲۰ ارائه مجموع اجناس که تابع نورم صفر مالیه است در همان دوره. اجناس تابع نورم صفر مالیه در بخش ۶ تشریح شده است.

۳۰ مجموع اجناس تابع مالیه در همان دوره، به شمول مالیه بر ارزش افزوده وضع شده را نشان دهید اجناس تابع مالیه در بخش ۴ تشریح شده است. اجناس تابع نورم صفر را در این مبلغ شامل نسازید.

۵۰ مبلغ ۱/۱۱ که در ستون ۳۰ نشان داده شده را نشان دهید. مبلغ هذا ۱۰ فیصد مالیه بر ارزش افزوده قابل تادیه است که بالای عرضه اجناس تابع مالیه وضع میگردد.

۹,۱,۲ مبالغ که مکلفیت شما را دریک ربع افزایش میدهد

مرحله دوم سنجش مبالغ است که مکلفیت مالیاتی مالیه بر ارزش افزوده شما را افزایش میدهد. این عبارت از تعدیلات است که بعد از فروش است که مکلفیت مالیاتی شما را افزایش میدهد و مالیه اضافی بابت تاخیر در تادیات و تاخیر در ارائه اسناد میباشد.

۶۰ مجموع مبالغ تصحیح شده دیبت نوت که شما در آن دوره صادر نموده اید، را نشان دهید. دیبت نوت ها در بخش ۲. ۸ تشریح شده است.

۷۰ مجموع مبالغ تصحیح شده کریدت نوت که شما در آن دوره دریافت نموده اید را نشان دهید. کریدت نوت ها در بخش ۳. ۸ تشریح شده است.

۲۲۰ اگر شما مبلغ خالص مالیه بر ارزش افزوده قابل تادیه در یک ربع را بتاخیر ۳۰ روز بعد از ختم ربع تادیه نمائید، مبلغ مالیه اضافی بابت تاخیر در تادیه را نشان دهید. این موضوع در بخش ۲. ۱۳ توضح گردیده است.

۲۳۰ اگر شما اظهار نامه مالیاتی ربعوار را به تاخیر ۳۰ روز بعد از ختم ربع ارائه نموده اید، مبلغ مالیه اضافی بابت تاخیر در ارائه اسناد را نشان دهید. مالیه اضافی هذا در بخش ۳. ۱۳ توضح گردیده است.

۸۵ ستون های ۲۲۰ و ۲۳۰ را جمع و مبلغ حاصله را نشان دهید.

۹۰ ستون های ۵۰، ۶۰، ۷۰ و ۸۵ را جمع نموده و مبلغ حاصله مجموع مالیه بر ارزش افزوده قابل تادیه (بشمول تعدیلات که مکلفیت مالیاتی شما را افزایش میدهد) در ربع مربوطه است.

۹,۱,۳ انتقال مجرائی اضافی مالیه بر ارزش افزوده از ربع گذشته

مرحله سوم مجرائی مکلفیت ها در مقابل هرگونه مالیه قابل مجرائی اضافه انتقال شدهٔ که از مالیه قابل پرداخت خالص منفی مبالغ ربعهای گذشته منتج گردیده، می باشد.۱۰۰ مالیه بر ارزش افزوده که از یک دورهٔ گذشته انتقال یافته را نشان دهید. مجرائی مالیه بر ارزش افزوده در بخش ۲. ۱۰ تشریح گردیده است. مجرائی مالیاتی مالکیت و واردات که در ربع هذا بدست امده را شامل نسازید.

۱۱۰ ستون ۱۰۰ را از ستون ۹۰ منفی نمائید. این مبلغ است که بعد از اجرائی مجرائی مالیاتی قابل تادیه حاصل می گردد.

۱۲۰ مبلغ اضافی مجرائی که قابل باز پرداخت است را نشان دهید. مبالغ قابل بازپرداخت عبارت از مبالغ مجرائی مالیاتی است که برای بیشتر از دو دوره انتقال یافت است. این موضوع در بخش ۲ . ۱۰ تشریح گردیده است.

۹,۱,٤ مبالغ که مکلفیت مالیاتی شما را در یک ربع کاهش میدهد

مرحله چهارم برای تکمیل اظهارنامه عبارت از سنجش یا تعین مبالغ است که مکلفیت مالیاتی شما در قبال مالیه بر ارزش افزوده را کاهش میدهد. اینها عبارت از تعدیلات بعد از فروش اند که مکلفیت های مالیاتی و مالیات اضافی را بابت تاخیر در تادیات و ارائه اسناد را افزایش میدهد.

۱۳۰ مجموع مجرائی مالیاتی ربع برای مالیه بر ارزش افزوده که شما بابت خریداری های تابع مالیه و سایر مالکیت ها تادیه نموده اید را نشان دهید. مجرائی های مالیاتی در بخش ۷ تشریح گردیده است. بخاطر داشته باشید که شما نمی توانید برای مالکیت تقاضای مجرائی مالیاتی نمائید که برای عرضه اجناس معاف استفاده شده (به بخش ۳. ۷ مراجعه نمائید). شما فقط میتوانید مجرائی مالیاتی را تقاضا نمائید اگر شما از طرف عرضه کننده اجناس رسید را بدست اورید (به بخش ۴. ۷ مراجعه نمائید).

۱۴۰ مجموع مجرائی مالیاتی ربع بابت مالیه بر ارزش افزوده که شما از درک واردات تادیه نموده اید را نشان دهید. این برای اجناس است که طی ربع عرضه گردیده و در مورد آن اسناد وارداتی که مستحق بودن شما را نشان میدهد، وجود دارد. مجرائی مالیاتی در بخش ۷ تشریح شده است.

۱۶۰ مجموع تعدیلات برای دیبت نوت که شما طی یک دوره دریافت نموده اید، را نشان دهید.
موضوع هذا در بخش ۳. ۸ تشریح شده است.

۱۷۰ مجموع تعدیلات برای کردیت نوت که شما طی یک دوره صادر نموده اید، را نشان دهید.
موضوع هذا در بخش ۳. ۸ تشریح شده است.

۱۹۰ ستون ۱۳۰، ۱۴۰، ۱۶۰ و ۱۷۰ را جمع نمائید. مبلغ حاصله مجموع مجرائی مالیاتی و تعدیلات است که مکلفیت های مالیاتی شما را کاهش میدهد.

۹,۱,۵ مالیه بر ارزش افزوده خالص قابل تادیه یا مجرائی اضافی مالیه بر ارزش افزوده در یک ربع

مرحله نهایی برای تکمیل اظهارنامه عبارت از سنجش و تعین مکلفیت مالیاتی مالیه بر ارزش افزوده و مجرائی اضافی مالیه بر ارزش افزوده دریک ربع است.

۲۴۰ ستون ۱۹۰ را از ستون ۱۱۰ منفی نمائید. هرگاه مبلغ مثبت باشد، مبلغ حاصله عبارت از مالیه خالص اضافی بر ارزش قابل تادیه در یک ربع است. هرگاه مبلغ منفی باشد، مبلغ منفی عبارت از مجرائی اضافی مالیه بر ارزش افزوده دریک ربع است.

۲۵۰ بمنظور ارائه گزارش دوره مالیاتی آینده، مجرائی مالیاتی اضافی را نشان دهید. مبالغ ستون ۱۱۰ و ۱۲۰ را جمع نموده و مبلغ حاصله را از مبلغ ستون ۱۹۰ منفی نمائید.

مثال: محاسبه مالیه بر ارزش افزوده خالص قابل پرداخت

شرکت محدود المسؤلیت کانکریت سادات یک مالیه دهنده ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده است. مجموع مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت آن بابت عرضه های تابع مالیه که در دوره مالیه بر ارزش افزوده صورت گرفته، مبلغ ۵۲۵۰۰۰ افغانی میباشد. این شرکت دارای مبلغ ۱۰۰۰۰ افغانی مالیه قابل مجرائی بابت واردات که در همان دوره فراهم نموده و برای آن اسناد وارداتی دارد، میباشد. و ۹۰۰۰ افغانی برای کسب مالکیت که دارای رسید مالیاتی آن میباشد. از اینکه شرکت اجناس غیرمعاف از مالیه را عرضه نمی نماید، وی مکلف به تقسیم مجرائی مالیاتی هذا نمی باشد. شرکت مذکور یک تصحیح را به ارزش ۱۰۰۰ افغانی انجام داده است. این تصحیح سبب افزایش در ارزش عرضه ای گردیده که دوره قبل توسط شرکت صورت گرفته که بابت آن مالیه بر ارزش افزوده اضافی قابل پرداخت بوده و شرکت در ارتباط به آن دبت نوت را صادر مینماید. شرکت متذکره اظهارنامه و مالیه خویش را به وقت معینه تادیه نموده است. در این مثال، شرکت متذکره باید مبالغ ذیل را درستون مربوطه اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده نشان دهد :

۳۰ . ۵۲۵۰۰۰ افغانی عبارت است از قیمت عرضه های تابع مالیه در دوره مربوطه،

۵۰ . ۴۷۷۲,۲۷ افغانی (۱/۱۱ ستون ۳۰) عبارت از مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت بابت عرضه های تابع مالیه در دوره مذکور میباشد،

۶۰ ۱۰۰۰ تعدیلات که شرکت برایش دیبت نوت صادر کرده است.

۹۰ ۴۸۷۲۷,۲۷ افغانی مجموع مالیه بر ارزش افزوده قابل تادیه بشمول تعدیلات که مکلفیت مالیاتی را افزایش میدهد.

۱۱۰ ۴۸۷۲۷,۲۷ افغانی مجموع مالیه بر ارزش افزوده قابل تادیه بعد از اجرای مجرایی اضافی

۱۳۰ ۹۰۰۰ افغانی مجرایی مالیاتی برای کسب مالکیت داخلی در یک دوره.

۱۴۰ ۱۰۰۰۰ افغانی مجرایی مالیاتی برای واردات در یک دوره.

۱۹۰ ۱۹۰۰۰ مجموع مجرایی مالیاتی و کاهش تعدیلات.

۲۴۰ ۲۹۷۲۷,۲۷ افغانی مالیه بر ارزش افزوده خالص که قابل تادیه دریک ربع است.

۱۰. اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده، تادیات و بازپرداخت

تمام مالیه دهنده گان مکلف اند تا اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده را برای هر دوره مالیه بر ارزش افزوده در خلال میعاد معینه ارائه نمایند. اظهارنامه باید در فورمه منظور شده که توسط اداره مالیات صادر میگردد ارائه شده و شخص ثبت شده باید تمامی معلومات درخواست شده را در فورمه مربوطه خویش شامل سازد.

۱۰,۱ دوره های مالیه بر ارزش افزوده و تاریخ های معینه

شخص ثبت شده مکلف است تا اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده را برای هر دوره مالیه بر ارزش افزوده را ارائه نماید. اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده باید در خلال ۳۰ روز بعد از ختم دوره مالیه بر ارزش افزوده ایکه اظهارنامه به آن ارتباط میگیرد، ارائه گردد. دوره مالیه بر ارزش افزوده یک ربع سال مالی میباشد.

جدول ذیل ربع های را که دوره های مالیه بر ارزش افزوده بوده و تاریخ های معینه ارائه اظهارنامه و تادیه مالیه بر ارزش افزوده بابت هر دوره، را تشریح مینماید:

آغاز ربع	ختم ربع	تاریخ معینه
اول جدی	روز آخر حوت	سی ام حمل
اول حمل	روز آخر جوزا	سی ام سرطان
اول سرطان	روز آخر سنبله	سی ام میزان
اول میزان	روز آخر قوس	سی ام جدی

شخصیکه اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده خویش را الی تاریخ معینه ارائه ننماید، تابع مالیه اضافی در برابر هر روز تاخیر میباشد. شخصیکه مالیه قابل پرداخت خویش را نپردازد نیز تابع مالیه اضافی به نورم روزانه قابل تطبیق بالای مالیه پرداخت ناشده، میباشد. در این ارتباط به بخش ۱۳ مراجعه گردد.

۱۰,۱,۱ دوره مالیه بر ارزش افزوده در حالاتی که ثبت در نیمه یک دوره آغاز یا ختم گردد

مالیه دهنده گان که ثبت شان در نیمه دوره مالیه بر ارزش افزوده آغاز یا ختم میگردد، مکلف اند تا اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده را برای دوره مکمل مالیه بر ارزش افزوده ارائه نمایند اما سنجش صرف بر معاملات (و معاملات فرضی) مربوط به زمان ثبت آنها میباشد.

مثال: ثبت که در نیمه دوره مالیه بر ارزش افزوده آغاز میگردد

شرکت محدود المسؤلیت میوه عثمان از اول ثور سال ۱۴۰۱ ثبت مالیه بر ارزش افزوده میگردد. ماه ثور یک ماه معیاری دوره ربعوار بوده که از اول حمل آغاز الی روز اخیر جوزا ادامه میابد.

شرکت مذکور از تاریخ ثبت مکلف به تادیه مالیه بر ارزش افزوده از درک عرضه ها به مشتریان خویش میباشد. هرچند اولین دوره مالیاتی ربعوار شرکت سه ماه است، اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده شرکت بابت ربعی که در ختم ماه جوزای ۱۴۰۱ خاتمه میابد صرف شامل معاملات فروشات از تاریخ آغاز ثبت شرکت میباشد. (برای دانستن قاعده خاص که بر اساس آن مالیه قابل مجرائی در برابر اجناس موجود گدام در زمان آغاز ثبت مالیه بر ارزش افزوده مجاز میباشد، به بخش ۱۲,۳ مراجعه گردد).

۱۰,۱,۲ دوره مالیه بر ارزش افزوده در حالاتی که دوره محاسبه مالیات برعایدات عوض میگردد

برخی از مالیه دهنده گان ممکن از اداره مالیات اجازه استفاده از سال مالی را کسب نموده باشند که از سال مالی معیاری بمنظور مالیات بر عایدات متفاوت میباشد. اما دوره های مالیه بر ارزش افزوده بر اساس ربع های فوق سال مالی است، حتی اگر مالیه دهنده بمنظور مالیات بر عایدات از سال مالی متفاوت استفاده نماید.

مثال: دوره عوض شده محاسبه مالیات برعایدات

یک شرکت در افغانستان فعالیت دارد و تابع (مربوط به) یک شرکت خارجی میباشد. این شرکت افغانی به دلیل سیستم های محاسبه آن بر اساس شرکت خارجی، از اداره مالیات منظوری استفاده از سال مالی که ختم آن ۳۰ جون (اوایل برج سرطان) میباشد را کسب نموده است. این منظوری بالای دوره های مالیه بر ارزش افزوده این شرکت افغانی اثرگذار نیست. این شرکت مکلف است تا اظهارنامه های مالیه بر ارزش افزوده خود را مطابق به دوره های مالیه بر ارزش افزوده فوق الذکر ارائه نماید.

۱۰,۱,۳ تاریخ که مالیه بر ارزش افزوده در آن قابل پرداخت میباشد

مبلغ مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت از درک یک دوره مالیه بر ارزش افزوده به تاریخ معینه ارائه اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده بابت دوره مذکور قابل پرداخت میباشد. این بدین معنی است که مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت بابت یک ربع مشخص باید در عین تاریخ که اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده ارائه میگردد، یعنی روز سی ام بعد از ختم دوره مالیه بر ارزش افزوده، پرداخت گردد.

مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت توسط یک وارد کننده بابت واردات تابع مالیه در زمان واردات قابل پرداخت میباشد.

ذمت مالیه بر ارزش افزوده با تطبیق قوانین مالیاتی بوجود آمده و به سنجش که توسط اداره مالیات صورت میگیرد، متکی نمی باشد. محاسبه مالیه بر ارزش افزوده بالای عرضه های تابع مالیه باید توسط شخص ثبت شده بر مبنای سنجش خودی، در اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده شخص صورت گیرد.

۱۰,۲ مجرائی اضافی مالیه بر ارزش افزوده برای یک دوره مالیاتی

در بعضی حالات یک مالیه دهنده دارای مالیات قابل مجرائی بیشتر نسبت به مالیه قابل پرداخت (به شمول هرگونه مالیه اضافی) میباشد که منتج به مالیه قابل مجرائی اضافی برای آن دوره میگردد. در چنین حالت، هیچ مالیه ای قابل پرداخت نبوده و مالیه قابل مجرائی اضافی به دورهٔ بعدی مالیه بر ارزش افزوده انتقال میابد.

مالیه دهنده گان مستحق ادعای مجرا ئی در برابر مالیه قابل مجرایی اضافی خویش در دوره های بعدی مالیاتی، میباشند. مبلغ اضافی به دوره بعدی مالیه بر ارزش افزوده انتقال یافته و مجرائی

داده میشود. هرگاه این مبلغ اضافی بصورت کامل در دوره بعدی مجرا نگردد، سپس مبلغی که مجرا نگردیده به دوره مابعد آن انتقال می یابد.

هر قسمت مبلغ اضافی که در دوره دوم مجراء نگردیده میتواند به شخص ثبت شده بازپرداخت گردد. این بازپرداخت بشکل خودکار نیست؛ بلکه شخص ثبت شده باید کتباً به اداره مالیات درخواست بازپرداخت نماید.

هرگاه یک مبلغ اضافی برای بیشتر از یک دوره وجود داشته باشد، مالیه قابل مجرائی اضافی به ترتیب (نوبت) در نظر گرفته میشود. هر گاه در یک دوره مالیه بر ارزش افزوده مالیه قابل پرداخت وجود داشته باشد، مالیه قابل مجرائی در برابر آن مالیه قابل پرداخت بر اساس اولویت های ذیل اجراء میگردد:

- در قدم نخست اولین مالیه قابل مجرائی انتقال شده اجراء میگردد،
- اگر مالیه قابل پرداخت هنوز هم باقی بماند، دومین مالیه قابل مجرائی در قدم بعدی اجراء میگردد،
- (و به همین ترتیب مالیات قابل مجرائی بیشتر که اخیراً انتقال شده باشد، اجراء میگردد)،
- در نهایت، اگر باز هم مالیه قابل پرداخت برای دوره موجود باقی بماند، مالیه قابل مجرائی دوره مذکور اجراء میگردد.

مثال: انتقال مالیه بر ارزش افزوده قابل مجرائی اضافی

شرکت ساختمانی کابل از اول برج حمل برای مالیه بر ارزش افزوده ثبت میگردد. در جریان برج ثور این شرکت یک دستگاه را برای استفاده در تشبث خویش یعنی در دوره این مالیه که در اخیر ماه جوزا به پایان میرسد وارد مینماید. این شرکت یک تشبث صنعتی استخراج معادن نمیباشد. هزینه این دستگاه بمنظور مالیه بر ارزش افزوده ۶۰۰۰۰۰ افغانی بوده و مالیه بر ارزش افزوده آن که ۶۰۰۰۰ (۶۰۰۰۰۰ x ۱۰٪) افغانی است که در زمان تورید دستگاه پرداخت میگردد. در جریان این دوره مالیه بر ارزش افزوده، شرکت ساختمانی کابل دارای مالیات قابل مجرائی به مبلغ ۱۰۰،۰۰۰ افغانی بوده و مالیه قابل پرداخت از درک فروشات اجناس و خدمات این شرکت مبلغ ۱۰۰،۰۰۰ افغانی میشود.

اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده شرکت ساختمانی کابل بابت دوره مالیه بر ارزش افزوده ربع اول مبلغ ذیل را نشان میدهد :

مالیه قابل پرداخت بابت عرضه ها	۱۰۰۰۰۰
منفی : مالیه قابل مجرائی	۱۶۰۰۰۰ (۱۰۰۰۰۰ + ۶۰۰۰۰)
(مالیات قابل مجرائی اضافی) خالص	(۶۰۰۰۰
مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت	صفر

مالیات قابل مجرائی ربع اول که باید به ربع دوم انتقال یابد ۶۰،۰۰۰ افغانی میباشد.

در جریان ربع دوم دوره مالیه بر ارزش افزوده، شرکت ساختمانی کابل بابت عرضه ها به مشتریان، دارای مالیه قابل پرداخت ۲۰،۰۰۰ افغانی بوده و مالیه قابل مجرائی آن در جریان این دوره ۱۰،۰۰۰ افغانی میباشد.

شرکت ساختمانی کابل مالیات قابل مجرائی را در اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده ربع دوم قرار ذیل اجراء مینماید:

مالیه قابل پرداخت	۲۰۰۰۰
منفی : مالیات قابل مجرائی اضافی انتقال شده از ربع اول	۶۰۰۰۰

خالص: مجرائی مالیاتی اضافی که از جوزا انتقال یافته است ۵۰۰۰۰

مالیه قابل پرداخت : صفر

به تعقیب اظهارنامه ربع دوم، مجرائی مالیاتی متباقی از ربع اول و تمام مجرائی مالیاتی از ربع دوم به ربع سوم انتقال میابد.

مالیات اضافی قابل مجرائی باقیمانده از ربع اول (انتقال یافته) ۵۰۰۰۰

مالیات اضافی قابل مجرائی انتقال یافته از ربع دوم ۱۰۰۰۰

مجموع مجرائی اضافی مالیاتی ۲۰۰۰۰

در جریان ربع سوم دوره مالیه بر ارزش افزوده ، شرکت ساختمانی کابل داری مالیه قابل پرداخت ۳۵،۰۰۰ بوده و مالیات قابل مجرائی این دوره مبلغ ۲۰،۰۰۰ افغانی میشود.

اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده شرکت ساختمانی کابل بابت ربع سوم قرار ذیل میباشد:

مالیه قابل پرداخت ۳۵۰۰۰

منفی : مالیات اضافی قابل مجرائی انتقال یافته از ربع اول ۵۰۰۰۰

منفی: مالیات اضافی قابل مجرائی انتقال یافته از ربع دوم ۱۰۰۰۰

منفی: مجرائی مالیاتی از ربع سوم ۲۰۰۰۰

خالص: مجرائی اضافی مالیاتی از ربع سوم ۵۰۰۰

به اساس اظهارنامه ربع سوم مجرائی مالیاتی باقیمانده به ربع چهارم انتقال میابد.

مالیات اضافی قابل مجرائی باقیمانده که از ربع اول انتقال مینماید صفر

مالیات اضافی قابل مجرائی باقیمانده که از ربع دوم انتقال مینماید صفر

مالیات اضافی قابل مجرائی باقیمانده که از ربع سوم انتقال مینماید ۵۰۰۰

یادداشت: هرگاه، در مثال فوق، حقایق در قسمت ربع سوم متفاوت باشد و شرکت ساختمانی کابل دارای مالیه ناکافی قابل پرداخت بابت آن دوره بوده باشد طوریکه این شرکت تمام مالیات قابل مجرائی انتقال یافته از ربع دوم را استفاده نکرده باشد، میتواند بازپرداخت مجرائی باقیمانده را مطالبه کند زیرا این مجرائی برای دو دوره انتقال، مورد استفاده قرار نگرفته است.

۱۰،۳ درخواست برای بازپرداخت

برای بازپرداخت مالیات اضافه پرداخت، اشخاص ثبت شده مکلف اند تا درخواست کتبی خویش را به اداره مالیات ارائه نمایند. بازپرداخت ها تابع قانون اداره امور مالیات بوده و باید مطابق شرایط و اولویت های لست شدهٔ مندرج این قانون جبران، انتقال یا پرداخت گردند. تصمیم اداره مالیات در مورد درخواست بازپرداخت باید طور کتبی به درخواست کننده فراهم گردد.

۱۰،٤ مجرائی در برابر مالیه بر ارزش افزوده سهوا پرداخت شده

هرگاه یک مالیه دهنده، مالیه بر ارزش افزوده را سهواً برای یک دوره مالیه بر ارزش افزوده اضافه تر از مبلغ معیین پرداخت نموده باشد (مثلاً: به سبب اشتباه در محاسبه در اظهارنامه مالیه بر

ارزش افزوده برای یک دوره قبلی)، شخص ثبت شده میتواند بخاطر مجرائی مبلغ اضافه پرداخت به اداره مالیات درخواست نماید.

هرگاه نزد اداره مالیات مدارک وجود داشته باشد که مالیه بر ارزش افزوده سهواً اضافه پرداخت شده است، اداره مالیات اجازه مجرائی مبلغ اضافه پرداخت شده را به درخواست کننده میدهد.

این مجرائی در دوره مالیه بر ارزش افزوده ایکه توسط اداره مالیات مشخص میشود، صورت میگیرد. این دوره معمولاً دوره مالیه بر ارزش افزوده بعد از دوره ایکه درخواست مالیه دهنده ارائه میگردد و تمام مدارک لازم به دسترس وزارت مالیه قرار میگیرد، میباشد.

تازمانیکه مجرائی توسط وزارت مالیه منظور نگردیده باشد، مالیه دهنده نمی تواند مجرائی را در اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده شامل سازد. اگر مالیه دهنده اظهارنامه را بابت دورهٔ که در آن مجرائی مالیه بر ارزش افزوده مجاز دانسته شده، قبلاً ارائه کرده باشد، وزارت مالیه هنوز هم دوره مالیه بر ارزش افزوده فوق الذکر را مشخص مینماید، اما مجرائی بشکل اتومات انتقال یافته و برای دوره بعدی مالیه بر ارزش افزوده مجاز دانسته میشود.

مثال: مجرائی مالیه بر ارزش افزوده اضافه پرداخت

یک مالیه دهنده درخواست مجرایی مالیه بر ارزش افزوده اضافه پرداخت را بتاریخ ۱۵ حوت ۱۴۰۰ ارائه مینماید. برخی از مدارک ضروری ضمیمه اظهارنامه نبوده و مالیه دهنده بعداً مدارک مذکور را بتاریخ ۲۰ حمل ارائه مینماید. اداره مالیات یک مقدار وقت را بخاطر طی مراحل درخواست سپری نموده و بلاخره تصمیم خویش را بتاریخ ۲۵ سرطان صادر مینماید. مالیه دهنده اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده را بطور ربعوار و همیشه در موعد معین آن ارائه مینماید.

وزارت مالیه دوره مالیه بر ارزش افزوده مجرائی را در ربعی که ختم آن ماه جوزا ۱۴۰۰ است، مشخص میسازد.

چون مالیه دهنده اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده خویش را بابت ربعی که ختم آن برج جوزای ۱۴۰۰ (تاریخ معینه اظهارنامه پانزدهم برج سرطان میباشد) است قبلاً ارائه کرده، زمانیکه وزارت مالیه تصمیم خویش را صادر مینمایند، مجرائی بصورت اتومات انتقال یافته و در ربعی که ختم آن برج سنبله ۱۴۰۰ است مجاز دانسته میشود.

برای درخواست مجرائی محدودهٔ زمانی وجود دارد. درخواست باید در خلال ۵ سال بعد از تاریخ اضافه پرداخت ارائه گردد.

۱۱ اسناد مالیه بر ارزش افزوده

۱۱,۱ حفظ اسناد

قانون مالیه بر ارزش افزوده اشخاص ثبت شده را مکلف نموده است تا اسناد مشخص مالیه بر ارزش افزوده و اسناد عمومی مربوط به فعالیت شانرا حفظ و نگهداری نمایند.

اسناد مشخص مالیه بر ارزش افزوده شامل اسناد ذیل میگردد:

- صورت حسابات اصلی مالیه بر ارزش افزوده، کریدت نوت ها و دبت نوت های مالیه بر ارزش افزوده که توسط شخص دریافت شده،
- نقل تمام صورت حسابات مالیه بر ارزش افزوده، کریدت نوت ها و دبت نوت های مالیه بر ارزش افزوده که توسط شخص صادر شده،
- اسناد گمرکی مربوط به واردات و صادرات توسط شخص.

نقل های صورت حسابات، کریدت نوت ها و دبت نوت های مالیه بر ارزش افزوده باید به ترتیب تاریخ صدور آن، نگهداری شوند. چون در هر یک از این دسته اسناد باید شماره مسلسل درج شده و به ترتیب نمبر صادر گردد، بصورت عموم انتظار میرود که ترتیب تاریخ نیز این معنی را افاده مینماید که اسناد نامبرده به ترتیب شماره مسلسل نگهداری میگردند.

علاوه بر این اسناد مشخص مالیه بر ارزش افزوده که حفظ آنرا قانون ملزم دانسته است، شخص ثبت شده مکلف است تا تمامی اسناد مربوط به فعالیت خویش را که منعکس کننده دقیق معاملات، دارایی ها و وجایب فعالیت های اقتصادی وی میباشد، حفظ نماید. این اسناد و مدارک باید به حد کافی موجود باشد تا اطمینان حاصل گردد که شخص میتواند بصورت درست مالیه بر ارزش افزوده اش را برای هر دوره محاسبه نماید و آنرا به اداره مالیات حسب تقاضا نشان دهد. اسناد که باید حفظ گردد، درصورتیکه به فعالیت اقتصادی مرتبط باشد، در مقرره شماره (۹) لست گردیده است.

- ژورنالها؛
- لیجر ها؛
- حسابات مالیه بر ارزش افزوده؛
- اسناد موجودی و بازرسی اجناس گدام؛
- دفتر دارایی ها؛
- معلومات بانکداری و معاملات مالی؛
- اسناد حقوقی، بشمول قراردادها؛
- اظهاریه ها، صورتحسابات و رسید ها؛
- صورت حسابات عواید؛
- بیلانس ها.

برای دریافت معلومات بیشتر در مورد حفظ اسناد، به رهنمود حفظ اسناد مراجعه گردد.

۱۱,۱۱ مدت لازم برای حفظ اسناد

اشخاص ثبت شده مکلف اند تا اسناد یک دوره مالیه بر ارزش افزوده را برای مدت پنج سال بعد از تاریخ معینه ارائه اظهارنامه آن دوره حفظ نمایند. هرگاه شخص ثبت شده در ارائه اظهارنامه تاخیر نماید، دوره پنج ساله تازمانیکه شخص اظهارنامه مالیاتی خویش را ارائه ننماید آغاز نمیگردد.

مثال ها: حفظ اسناد مالیه بر ارزش افزوده

اظهارنامه ربعوار مالیه بر ارزش افزوده بابت ربعی که ختم آن برج قوس ۱۴۰۰ است بتاریخ ۳۰ ماه جدی ۱۴۰۰ باید ارائه گردد. در صورتیکه آن اظهارنامه بتاریخ معینه ارائه گردد، تمامی اسناد مربوط به مالیه بر ارزش افزوده بابت آن ربع باید توسط مالیه دهنده الی ۳۰ ماه جدی ۱۴۰۵ نگهداری شود.

به ادامه مثال قبل، هرگاه مالیه دهنده برای ربع که ختم آن ماه قوس ۱۴۰۰ است اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده را الی ۱۰ حوت ۱۴۰۰ ارائه ننماید، وی باید اسناد مالیه بر ارزش افزوده را الی ۱۰ ماه حوت ۱۴۰۵ نگهداری نماید.

شخصی که اسناد لازم را تهیه و حفظ ننماید تابع مالیه اضافی شناخته شده و در حالات جدی میتواند تحت تقیب عدلی قرار گیرد. جهت کسب معلومات در مورد مالیه اضافی و جریمه ها، به بخش ۱۳ مراجعه گردد.

۱۱,۲ اسناد واردات

اسناد مربوطه واردات شامل لست اجناس وارده، مدارک پرداخت مالیه بر ارزش افزوده از درک اجناس وارده و هر گونه اسناد دیگری که در زمان واردات توسط گمرکات تجویز میگردد، میباشد.

۱۱,۳ صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده

شخص ثبت شده مکلف است تا صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده را در خصوص عرضه تابع مالیه که توسط وی به شخص ثبت شده دیگر صورت میگیرد، صادر نماید (یعنی در حالتی که هر دو شخص عرضه کننده و دریافت کننده ثبت شده باشند).

هر شخص ثبت شدهٔ دریافت کنندهٔ اجناس یا خدمات از طریق یک عرضه تابع مالیه، به صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده عرضه متذکره ضرورت دارد، چون این سند پیش شرطی است برای ادعای مالیه قابل مجرائی بابت مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت از درک عرضه. این صورت حساب منحیث مدرک عرضه تابع مالیه توسط شخص ثبت شده که عرضه را فراهم نموده عمل مینماید و نیز میتواند بمنظور بررسی محاسبه مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت توسط عرضه کننده بکار رود. بدین ترتیب، مالیه بر ارزش افزوده یک مالیه "کنترول خودی" میباشد. هیچ گونه مجرائی بدون صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده ادعاء شده نمی تواند.

صورت حسابات یا رسید های صادر شده توسط شخص ثبت شده به یک مشتری که ثبت مالیه بر ارزش افزوده نبوده، حاوی نمبر تشخیصیه شخص دریافت کننده نمی باشد. ازینرو این سند یک صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده نخواهد بود، باوجودیکه در هر مورد دیگر صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده به نظر میرسد.

صورت حسابات مالیه بر ارزش افزوده میتواند به شکل الکترونیکی صادر گردد.

۱۱,۳,۱ معلومات (جزئیات) مندرج صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده

صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده باید حاوی تمامی معلومات ذیل باشد:

- نام "صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده" در یک قسمت برجسته، طور مثال در قسمت بالایی صورتحساب
- نام، آدرس و نمبر تشخیصیه عرضه کننده
- نام، آدرس و نمبر تشخیصیه دریافت کننده
- شماره مسلسل واحد و تاریخ صدور صورتحساب مالیه بر ارزش افزوده
- مشخصات اجناس (بشمول مقدار یا حجم آن) یا خدمات و تاریخ که در آن عرضه صورت گرفته است و
- قیمت عرضه و مبلغ مالیه بر ارزش افزوده وضع شده.

مثال: صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده

صورتحساب مالیه بر ارزش افزوده

شماره مسلسل: ۴۸۷/۱۲ تاریخ (عرضه): XXXX

نام تشبث (عرضه کننده):

نمبر تشخیصیه:

آدرس:

نام مشتری (دریافت کننده):

نمبر تشخیصیه:

آدرس:

مشخصات اجناس یا خدمات:

قیمت اجناس یا خدمات:

مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده:

مجموعه

۱۱,٤ دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده

هرگاه تمامی شرایط ذیل تکمیل باشد، عرضه کننده ثبت شده مکلف است تا دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده را به دریافت کننده ثبت شده صادر نماید:

- عرضه کننده ثبت شده یک عرضه تابع مالیه را به دریافت کننده ثبت شده فراهم نموده باشد،
- در زمان عرضه تابع مالیه، عرضه کننده ثبت شده نقل اصلی صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده را به دریافت کننده صادر نموده باشد،
- در ارتباط به عرضه تابع مالیه، تعدیل بعد از فروش لازم پنداشته شود،
- مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت نسبت به مبلغ مندرج نقل اصلی صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده که توسط عرضه کننده ثبت شده به عرضه کننده تابع مالیه داده شده، بیشتر باشد.

۱۱,٤,۱ معلومات مندرج دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده

دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده باید حاوی مشخصات ذیل باشد:

- کلمه "دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده" در یک قسمت برجسته، طور مثال در قسمت بالایی سند،
- نام، آدرس و نمبر تشخیصیه عرضه کننده ثبت شده که عرضه مربوطه تابع مالیه را فراهم نموده،
- نام، آدرس و نمبر تشخیصیه دریافت کننده ثبت شده عرضه تابع مالیه،
- شماره مسلسل واحد (انفرادی) و تاریخ صدور دبت مالیه بر ارزش افزوده،
- شرح مختصر حقایق که سبب لزوم تعدیل بعد از فروش میگردد، بشمول معلومات پیرامون عرضه اصلی تابع مالیه که دبت نویت مالیه بر ارزش افزوده به آن ارتباط میگیرد،
- قیمت مندرج نقل اصلی صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده برای عرضه تابع مالیه، مبلغ درست قیمت تعدیل شده، تفاوت میان هر دو مبلغ، و مبلغ مالیه بر ارزش افزوده که به تفاوت ارتباط میگیرد.

به مقصد مشخص دبت نوت های مالیه بر ارزش افزوده، شخص ثبت شده چنین سند را به مشتریان که ثبت مالیه بر ارزش افزوده نمی باشند، نباید صادر نماید. و همچنان او نباید سندی را صادر کند که شبیه دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده باشد و یا با دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده به اشتباه گرفته شود.

۱۱,۵ کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده

هرگاه تمامی شرایط ذیل تکمیل باشد، عرضه کننده ثبت شده مکلف است تا کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده را به دریافت کننده ثبت شده عرضه تابع مالیه صادر نماید:

- عرضه کننده ثبت شده یک عرضه تابع مالیه را به دریافت کننده ثبت شده فراهم نموده باشد،
- در زمان عرضه، یک نقل اصلی صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده بابت عرضه تابع مالیه به دریافت کننده ثبت شده صادر گردیده باشد،
- در نتیجه تعدیل بعد از فروش، در رابطه با عرضه تابع مالیه تعدیل لازم بوده باشد،
- مبلغ مالیه بر ارزش افزوده مندرج نقل اصلی صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده وضع شده بالای عرضه، بیشتر از مبلغ مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت بابت عرضه باشد.

۱۱,۵,۱ مشخصات مندرج کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده

کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده باید حاوی مشخصات ذیل باشد:

- کلمه "کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده" در یک قسمت برجسته، طور مثال در قسمت بالایی سند،
- نام، آدرس و نمبر تشخیصیه عرضه کننده،
- نام، آدرس و نمبر تشخیصیه دریافت کننده،
- شماره مسلسل واحد و تاریخ صدور کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده،
- شرح مختصر حالاتی که سبب صدور کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده گردیده، بشمول معلومات کافی جهت تشخیص عرضه تابع مالیه که کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده به آن ارتباط میگیرد،
- قیمت مندرج نقل اصلی صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده برای عرضه تابع مالیه، مبلغ درست تعدیل قیمت، تفاوت میان هر دو مبلغ، و مبلغ مالیه بر ارزش افزوده که به تفاوت مربوط میشود.

به مقصد مشخص کریدت نوت های مالیه بر ارزش افزوده، شخص ثبت شده چنین سند را به مشتریان که ثبت مالیه بر ارزش افزوده نمی باشند، نباید صادر نماید. همچنان وی نباید سندی را صادر نمایند که شبیه کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده باشد و یا با کریدت نوت مالیه بر ارزش افزوده به اشتباه گرفته شود.

۱۱,۶ اسناد واردات

اسناد واردات برای مدیریت مؤثر قانون مالیه بر ارزش افزوده مهم تلقی میگردد. اسناد مربوطه واردات شامل لست اجناس وارده، مدارک پرداخت مالیه بر ارزش افزوده بابت اجناس وارده و هر گونه سند دیگری که در زمان واردات توسط گمرکات تجویز میگردد، میباشد.

۱۱,۷ حق درخواست اسناد مالیه بر ارزش افزوده

شخص ثبت شده ای که برای وی صورت حساب، کریدت نوت یا دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده صادر نگردیده باشد، میتواند از عرضه کننده تقاضا نماید تا اسناد متذکره را برایش فراهم سازد. مالیه دهنده ایکه بنابر هر دلیلی صورت حساب، دبت نوت یا کریدت نوت مالیه بر ارزش

افزوده را در رابطه با یک معامله ایکه وی در آن یکی از طرفین بوده، دریافت نکرده باشد، حق دارد تا اسناد مذکور را کتباً درخواست نماید.

۱۱,۷,۱ درخواست چه زمانی باید صورت گیرد

در خصوص صورت حساب مالیه بر ارزش افزوده، مالیه دهنده باید در خلال ۶۰ روز بعد از تاریخ عرضه تابع مالیه درخواست نماید.
در خصوص کریدت نوت یا دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده، درخواست باید در خلال ۶۰ روز پس از تعدیل بعد از فروش که دبت نوت یا کریدت نوت به آن ارتباط میگیرد، ارائه گردد.

۱۱,۷,۲ چی زمان شخص ثبت شده، دریافت کننده درخواست باید پاسخ دهد

شخص ثبت شده ایکه درخواست کتبی برای اسناد مالیه بر ارزش افزوده را دریافت مینماید باید در خلال ۱۵ روز بعد از مواصلت درخواست، به درخواست پاسخ دهد.

۱۱,۸ نقل های اسناد مالیه بر ارزش افزوده

شخص ثبت شده میتواند صرف یک صورت حساب اصلی مالیه بر ارزش افزوده را برای هرعرضه تابع مالیه و یک کریدت نوت یا دبت نوت مالیه بر ارزش افزوده را برای تعدیل بعد از فروش، صادر کند.
اما در صورتیکه اصل اسناد متذکره مفقود یا بیجا شده باشد، شخص ثبت شده اجازه دارد تا نقل های آنرا صادر نماید. در همچو نقل ها باید واضحاً با مهر یا دستنویس نشان داده شود که آنها "نقل" اسناد میباشد و صادر کننده باید با امضا یا مهر نمودن این اسناد و یک علامت شناسایی از نقل بودن آن تصدیق نماید.

۱۲ احکام انتقالی

تطبیق مالیه معاملات انتفاعی پس از انفاذ قانون مالیه بر ارزش افزوده تغییر خواهد نمود. بعد از انفاذ قانون مالیه بر ارزش افزوده، اشخاص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده دیگر مکلف به پرداخت مالیه معاملات انتفاعی از بابت فروشات نمیباشند. مطابق احکام قانون مالیات بر عایدات، تطبیق مالیه معاملات انتفاعی بالای آنعده تشبثاتی که در سیستم مالیه بر ارزش افزوده شامل نمی باشند، ادامه خواهد داشت.
این بخش در برگیرنده احکام انتقالی در خصوص تشبثاتی است که با تطبیق مالیه بر ارزش افزوده، از سیستم مالیه معاملات انتفاعی به سیستم مالیه بر ارزش افزوده تغییر می یابند. همچنان این بخش مراحل انتقالی برای تشبثاتی که بعد از انفاذ قانون مالیه بر ارزش افزوده ثبت میشوند را نیز بیان مینماید.

۱۲,۱ مالیه معاملات انتفاعی پرداخت شده بابت واردات قبل از تطبیق قانون مالیه بر ارزش افزوده

اشخاص ثبت شده مستحق اند تا مالیه قابل مجرائی بابت مالیه معاملات انتفاعی تادیه شده از درک مال تجارتی که قبل از تطبیق قانون مالیه بر ارزش افزوده وارد شده باشد، را مطالبه نمایند.
این در صورتی قابل استفاده است که شخص ثبت شده مستحق نبوده باشد تا مجرائی مالیه معاملات انتفاعی پرداخت شده را در اظهارنامه مالیه معاملات انتفاعی خویش مطالبه نماید.

به صورت عموم اشخاص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده مکلف اند تا اظهار نامه های مالیه معاملات انتفاعی مربوط به دوره های قبل از آغاز ثبت مالیه بر ارزش افزوده را ارائه نمایند و مجرائی مالیه معاملات انتفاعی پرداخت شده از درک واردات در جریان آن ربع را در همان اظهار نامه ها مطالبه کنند. از اینرو آنها مستحق نمی باشند تا مجرائی انتقالی مالیه بر ارزش افزوده را مطالبه کنند. هر شخص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده که فکر میکند مستحق مجرائی انتقالی مالیه بر ارزش افزوده میباشد، باید تائید آنرا از اداره مالیات کسب نماید.

۱۲,۲ قرارداد های منعقده قبل از انفاذ قانون مالیه بر ارزش افزوده در حالتی که پرداخت مالیه بر ارزش افزوده در قرار داد تصریح نگردیده باشد

شخص ثبت شده قانوناً مکلف است تا مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت را حتی در صورتی که هیچ حکمی برای پرداخت مالیه بر ارزش افزوده در قرارداد ذکر نشده باشد، جمع آوری نماید. احکام انتقالی در قانون مالیه بر ارزش افزوده این حکم را بالای قراردادهای که قبل از آغاز مالیه بر ارزش افزوده عقد گردیده اند، قابل تطبیق میداند.

مثال: قرارداد منعقده قبل از تطبیق مالیه بر ارزش افزوده

شرکت کمپیوتر فروشی شاه قرارداد عرضه ۱۲۰ پایه لپ تاپ را با یک شرکت دیگر برای مدت ۱۲ ماه قرار ذیل عقد مینماید:

۱. *عقرب ۱۳۹۸: عرضه ۴۰ پایه کمپیوتر، فی پایه مبلغ ۳۰،۰۰۰ افغانی – قیمت مجموعی ۱،۲۰۰،۰۰۰ افغانی*
۲. *دلو ۱۳۹۹: عرضه ۴۰ پایه کمپیوتر، فی پایه مبلغ ۳۰،۰۰۰ افغانی – قیمت مجموعی ۱،۲۰۰،۰۰۰ افغانی*
۳. *حوت ۱۳۹۹: عرضه ۴۰ پایه کمپیوتر، فی پایه مبلغ ۳۰،۰۰۰ افغانی – قیمت مجموعی ۱،۲۰۰،۰۰۰ افغانی*

فرض کنید عرضه اول قبل از تطبیق مالیه بر ارزش افزوده، و عرضه دوم و سوم بعد از تطبیق مالیه بر ارزش افزوده صورت گرفته است.
قرارداد در برج عقرب ۱۳۸۸ قبل از انفاذ قانون مالیه بر ارزش افزوده عقد گردیده است. در این قرارداد تحصیل مالیه بر ارزش افزوده از عرضه کمپیوتر ها بعد از آغاز مالیه بر ارزش افزوده، یعنی عرضه های که در ماه های دلو و حوت ۱۳۹۹ صورت گرفته، پیش بینی نگردیده است.
شرکت کمپیوتر فروشی شاه از اول جدی ۱۳۸۸ یعنی از تاریخ انفاذ قانون مالیه بر ارزش افزوده برای مالیه بر ارزش افزوده ثبت میباشند. این شرکت باید مالیه بر ارزش افزوده را از درک عرضه های ماه های دلو و حوت ۱۳۹۹ تادیه نماید، باوجودیکه در قرارداد هیچ حکمی در رابطه با پرداخت مالیه بر ارزش افزوده از درک عرضه ها ذکر نگردیده است.
بدین ترتیب، این شرکت صورت حساب را قرار ذیل به خریدار صادر میکند:

عرضه ۱: ۱،۲۰۰،۰۰۰ افغانی

عرضه ۲: ۱،۲۰۰،۰۰۰ افغانی جمع ۱۰٪ مالیه بر ارزش افزوده ۱۲۰۰۰۰
(مجموعاً ۱۳۲۰۰۰۰ افغانی)

عرضه ۳: ۱،۲۰۰،۰۰۰ افغانی جمع ۱۰٪ مالیه بر ارزش افزوده ۱۲۰۰۰۰
(مجموعاً ۱۳۲۰۰۰۰ افغانی)

در صورتیکه خریدار نیز از آغاز تطبیق مالیه بر ارزش افزوده برای مالیه بر ارزش افزوده ثبت باشد، وی نیز میتواند مالیه قابل مجرائی بابت مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده از درک عرضه های ۲ و ۳ را مطالبه نماید.

۱۲,۳ مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده از درک مال تجارتی قبل از ثبت

بعد از آغاز و تطبیق مالیه بر ارزش افزوده حالاتی پیش خواهد آمد که در آن مالیه دهنده – گان در زمان انفاذ قانون مالیه بر ارزش افزوده مکلف به ثبت نبوده اند، اما بعداً ثبت میگردند. مثال آن یک تشبثی است که با گذشت زمان توسعه می یابد و سرمایه دورانی تابع مالیه آن به سطحی میرسد که از حد ثبت مالیه بر ارزش افزوده تجاوز مینماید. مثال دیگر وضعیتی است که در آن یک مالیه دهنده دو سال بعد از انفاذ قانون مالیه بر ارزش افزوده، بطور اختیاری ثبت مالیه بر ارزش افزوده میگردد.

در همچو حالات مالیه دهنده به فعالیت اش ادامه داده و مالیه بر ارزش افزوده بالای خریداری ها از مالیه دهنده گان ثبت شده قبل از ثبت را تادیه مینماید. یک قاعده خاص وجود دارد که مالیه قابل مجرائی را به یک مالیه دهنده جدیداً ثبت شده بابت مالیه بر ارزش افزوده پرداخت شده از درک مال تجارتی موجود در زمان آغاز ثبت وی، مجاز میداند. مال تجارتی مربوطه تنها آن اجناسی میباشد که توسط مالیه دهنده در جریان ۳ ماه قبل از ثبت وارد شده باشد، یا اجناس که در داخل از شخص ثبت شده دیگر در جریان ۳ ماه قبل از ثبت کسب گردیده باشد.

جهت مطالبه مالیه قابل مجرائی بابت این واردات یا عرضه های تابع مالیه در جریان سه ماه قبل از ثبت، مالیه دهنده باید عین اسنادی را که در بخش ۱۱ توضیح گردیده در اختیار داشته باشد. برای مالیه دهنده ضروری است تا موجودی مال تجارتی خود را در روز قبل از آغاز ثبت مالیه بر ارزش افزوده انجام دهد و سند آن را منحیث مدرک برای مستحق بودن مالیه قابل مجرائی نگهدارد.

۱۳ مالیات اضافی و جریمه ها

قانون یک سلسله مالیات اضافی و جریمه ها را برای عدم اطاعت پذیری از قوانین مالیاتی پیش بینی نموده است. برخی از آنها که مربوط به مالیه بر ارزش افزوده میشود، ذیلاً توضیح گریده اند.

۱۳,۱ عدم ثبت برای مالیه بر ارزش افزوده

شخصی که مکلف به ثبت مالیه بر ارزش افزوده است و درخواست ثبت را ارائه نمی نماید، شخص حقیقی به پرداخت مبلغ ۵،۰۰۰ افغانی و شخص حکمی به پرداخت مبلغ ۲۰،۰۰۰ افغانی مالیه اضافی مکلف میباشد.

۱۳ .۲ مالیه اضافی بابت تاخیر تادیات

شخصیکه قادر به تادیه مالیه و ارائه اسناد درظرف ۳۰ روز بعد از ختم دوره مالیاتی مالیه بر ارزش افزوده نگردد مکلف به مالیه اضافی به اساس نورم یومیه بابت هر روز تاخیر میباشد. نورم در هرربع تجدید گردیده و در ویب سایت اداره مالیات نشر میگردد.

۱۳ .۳ تاخیر در ارائه اظهارنامه مالیات اضافی

شخصی که اظهارنامه مالیاتی خویش را الی روز سی ام بعد از ختم دوره مالیه بر ارزش افزوده ارائه ننماید، شخص حقیقی به پرداخت مبلغ ۳۰ افغانی و شخص حکمی به پرداخت مبلغ ۱۰۰ افغانی مالیه اضافی در برابر هر روز تاخیر، مکلف میباشد.

در موارد جدی که یک شخص به ارائه ننمودن اظهارنامه ادامه میدهد یا در ارائه اظهارنامه مکرراً کوتاهی مینماید، میتواند مورد پیگرد قانونی قرار گیرد. در صورت محکومیت، شخص حقیقی به پرداخت مبلغ ۵،۰۰۰ افغانی و شخص حکمی به پرداخت مبلغ ۲۰،۰۰۰ افغانی جریمه، مکلف میباشد.

۱۳,٤ عدم ترتیب و نگهداری اسناد و دفاتر

شخصی که اسناد و دفاتر لازمه مطابق قوانین مالیات بشمول قانون مالیه بر ارزش افزوده را ترتیب و نگهداری ننماید، شخص حقیقی به پرداخت مبلغ ۵،۰۰۰ افغانی و شخص حکمی به پرداخت مبلغ ۲۰،۰۰۰ افغانی مالیه اضافی، مکلف میباشد.
در موارد جدی عدم ترتیب و نگهداری اسناد، شخص میتواند مورد پیگرد قانونی قرار گیرد. در صورت محکومیت، شخص حقیقی به پرداخت مبلغ ۲۵،۰۰۰ افغانی و شخص حکمی به پرداخت مبلغ ۱۰۰،۰۰۰ افغانی جریمه یا به حبس که از شش ماه بیشتر نباشد، به یکی و یا هردوی آن محکوم میگردد.

۱۳,۵ اظهارات نادرست یا گمراه کننده

شخصی که اظهارات نادرست یا گمراه کننده را ارائه کند مکلف به پرداخت مالیه اضافی معادل بیست و پنج فیصد تفاوت مالیه شناخته میشود. اظهارات نادرست یا گمراه کننده، حذف معلومات مهم از اظهارات را نیز شامل میباشد.
در موارد جدی اظهارات نادرست یا گمراه کننده که شخص دانسته باشد که اظهارات اش نادرست یا گمراه کننده است، وی میتواند مورد پیگرد قانونی قرار گیرد. در صورت محکومیت، شخص حقیقی به پرداخت مبلغ ۴۰،۰۰۰ افغانی و شخص حکمی به پرداخت مبلغ ۱۶۰،۰۰۰ افغانی جریمه یا به حبس که از شش ماه بیشتر نباشد، به یکی یا هر دوی آن محکوم میگردد.

مثال: اظهارات نادرست یا گمراه کننده

نجیب یک شخص ثبت شده مالیه بر ارزش افزوده بوده و اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده خود را که در آن عرضه های تابع مالیه را برای دوره مربوطه مبلغ ۶۶،۰۰۰،۰۰۰ افغانی بشمول مالیه بر ارزش افزوده نشان میدهد، ارائه مینماید. این مبلغ درست نبوده زیرا عرضه های واقعی تابع مالیه برای آن دوره مبلغ ۷۷،۰۰۰،۰۰۰ افغانی بوده است.
نجیب در اظهارنامه مالیه بر ارزش افزوده خود اظهارات نادرست یا گمراه کننده را ارائه نموده است. عرضه های تابع مالیه، مبلغ ۱۱۰۰۰۰۰۰ افغانی (بشمول مالیه بر ارزش افزوده) کمتر نشان داده شده است و این کار سبب گردیده که در محاسبه مالیه بر ارزش افزوده قابل پرداخت، مبلغ ۸۸۰۰۰۰ افغانی تفاوت بوجود آید. زمانیکه اداره مالیات اطلاعیه سنجش مالیه پرداخت ناشده را صادر مینماید، مالیه اضافی ۲۲۰۰۰۰ افغانی یعنی بیست و پنج فیصد مبلغ ۸۸۰۰۰۰ افغانی را نیز در اطلاعیه شامل میسازد.
هرگاه در جریان تحقیق دریافت گردد که نجیب عمداً عرضه های تابع مالیه خود را کمتر نشان داده است، وی میتواند مورد پیگرد قانونی قرار گیرد.

۱۳,٦ عدم صدور اسناد مالیه بر ارزش افزوده یا صدور اسناد نادرست مالیه بر ارزش افزوده

شخصی که حین لزوم، اسناد مالیه بر ارزش افزوده را صادر ننماید یا اسناد نادرست مالیه بر ارزش افزوده را صادر کند مکلف به پرداخت مالیه اضافی معادل بیست و پنج فیصد تفاوت مالیه ناشی از این عمل شناخته میشود.

۱۳,۷ استفاده تقلبی تصدیق نامه ثبت مالیه بر ارزش افزوده

شخصی که از تصدیق نامه ثبت مالیه بر ارزش افزوده بصورت تقلبی استفاده کند یا به شخصی دیگری اجازه دهد تا از تصدیق نامه ثبت مالیه بر ارزش افزوده وی استفاده نماید، شخص حقیقی به پرداخت مبلغ ۱۰،۰۰۰ افغانی و شخص حکمی به پرداخت مبلغ ۴۰،۰۰۰ مالیه اضافی، مکلف میگردد.

۱۳,۸ کتمان مالیه

شخصی که مالیه بر ارزش افزوده را عمداً کتمان کند، بار نخست مکلف به پرداخت مالیه اضافی دو برابر مالیه کتمان شده شناخته میشود. بار دوم علاوه بر مکلف شدن به پرداخت مالیه اضافی دو برابر مالیه کتمان شده، اداره مالیات میتواند حکم محکمه ذیصلاح را مبنی بر متوقف ساختن فعالیت اقتصادی وی اخذ نماید.

شخصی که تلاش به کتمان مالیه نماید میتواند مورد پیگرد قانونی قرار گیرد. در صورت محکومیت، شخص حقیقی به پرداخت مبلغ ۱۰۰،۰۰۰ افغانی و شخص حکمی به پرداخت مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ افغانی جریمه یا به حبس قصیر که از یک سال بیشتر نباشد، به یکی یا هردوی آن محکوم میگردد.

۱۳,۹ سایر موارد عدم پیروی از شرایط قانون مالیه بر ارزش افزوده

شخصی که از سایر شرایط قانون مالیه بر ارزش افزوده که در فوق از آن تذکر بعمل نیامده پیروی ننماید، طور مثال درخواست لغو ثبت را حین لزوم ارائه نکند، مکلف به پرداخت مالیه اضافی شناخته میشود. مبلغ مالیه اضافی برای شخص حقیقی ۱،۰۰۰ افغانی و برای شخص حکمی ۴،۰۰۰ افغانی میباشد.

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت مالیه

ریاست عمومی عواید

سال ۱۳۹۸

معلومات را در کجا می توان یافت؟

فورمه های مالیاتی و رهنمودها به صورت رایگان به شکل چاپی و الکترونیکی از ادارات ریاست عمومی عواید وزارت مالیه، مستوفیت های محل یا درصفحه انترنتی ریاست عمومی عواید یعنی http://www.ard.mof.gov.af قابل دریافت بوده و از طریق صفحه انترنتی میتوانید نقل قانون مالیات برعایدات سال ۱۳۸۷ را نیز بدست بیاورید. همچنان موقعیتها، شماره های تماس و ساعات کاری ادارات و مستوفیتها ارائه گردیده است. مالیه دهندگان نیز می توانند سایر معلومات مفید به شمول اطلاعیه های مختلف، مقررات، سوالات و پاسخها پیرامون مالیه موضوعی معاشات، قانون مالیات برعایدات سال ۱۳۸۷ و تعلیماتنامه مالیات بر عایدات قانون اداره امور مالیات و تعلیماتنامه آن دریافت نماید. همچنان صفحه متذکره در برگیرنده تعلیماتنامه قانون مالیات برعایدات بوده که در آن هر یک از مواد قانون بصورت جداگانه با استفاده از مثال های مفید تشریح گردیده است.

یادداشت

صفحه جدید معلومات مالیات www.ard.mof.gov.af روند دریافت معلومات مفید و مورد نیاز را به مالیه دهنده ساده تر ساخته است. این صفحه حاوی قانون مالیات برعایدات سال ۱۳۸۷، اطلاعیه ها و طرزالعمل ها، فورمه ها، رهنمود ها، اسناد های آرشیف شده، سوالات و پاسخها پیرامون مالیه موضوعی معاشات و سایر منابع به شمول تعلیماتنامه مالیات بر عایدات میباشد. همچنان صفحه متذکره در برگیرنده تعلیماتنامه قانون مالیات برعایدات بوده که در آن هر یک از مواد قانون بصورت جداگانه با استفاده از مثال های مفید تشریح گردیده است.